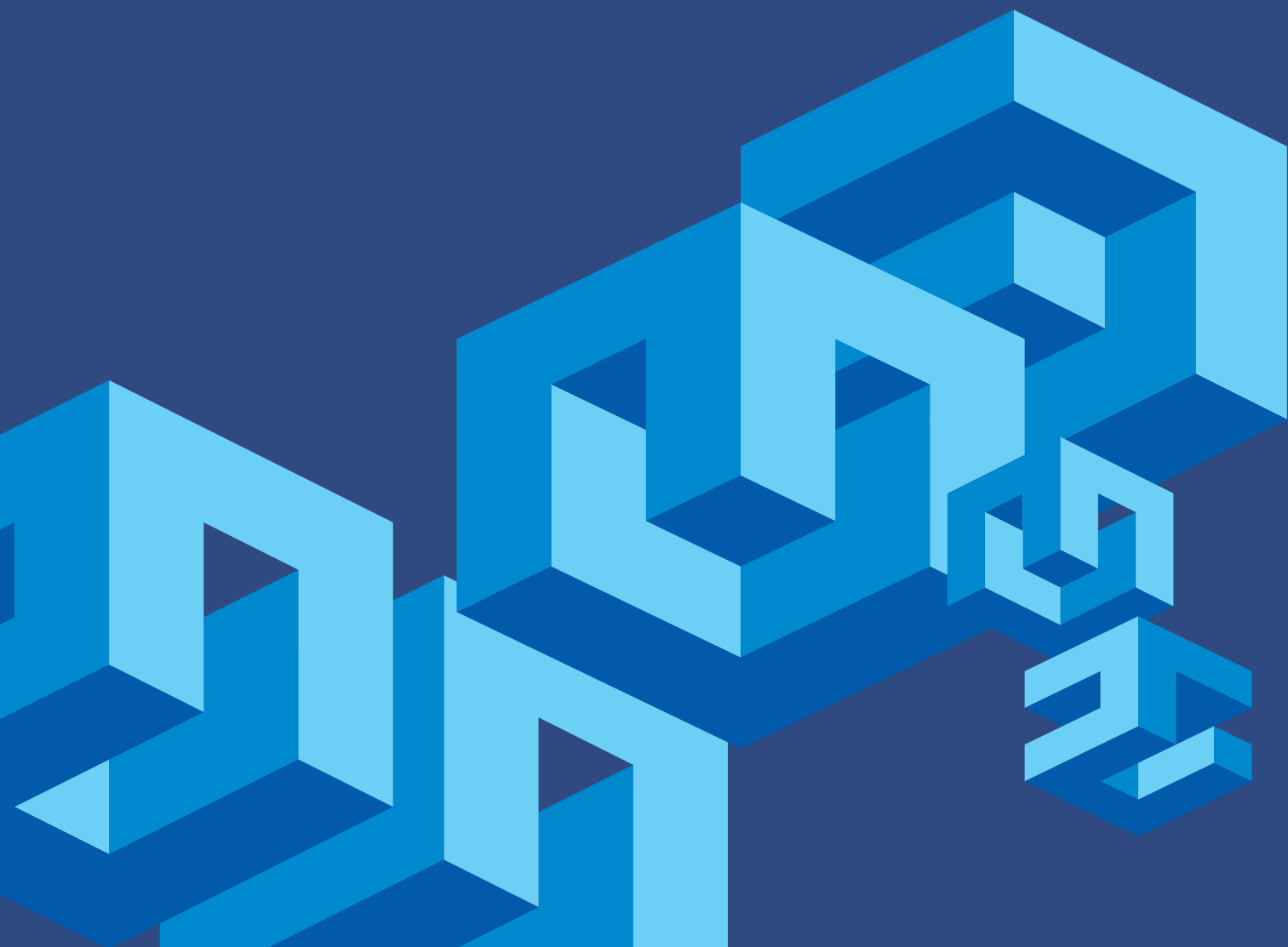

Република Србија
Министарство привреде

МСПП

Стратегија развоја и Акциони план 2015-2020

Република Србија
Министарство привреде

МСПП

Стратегија развоја и Акциони план 2015-2020

Март, 2015

Република Србија
Министарство привреде

На основу члана 45. став 1.

Закона о Влади

„Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 - исправка,
101/07, 65/08, 16/11, 68/12 - УС, 72/12, 7/14 - УС и 44/14,

Влада доноси

**СТРАТЕГИЈУ ЗА ПОДРШКУ РАЗВОЈА
МАЛИХ И СРЕДЊИХ ПРЕДУЗЕЋА,
ПРЕДУЗЕТНИШТВА И КОНКУРЕНТНОСТИ
ЗА ПЕРИОД ОД 2015. ДО 2020. ГОДИНЕ
И
АКЦИОНИ ПЛАН ЗА СПРОВОЂЕЊЕ
СТРАТЕГИЈЕ ЗА ПОДРШКУ РАЗВОЈА
МАЛИХ И СРЕДЊИХ ПРЕДУЗЕЋА,
ПРЕДУЗЕТНИШТВА И КОНКУРЕНТНОСТИ
ЗА 2015. СА ПРОЈЕКЦИЈОМ ЗА 2016. ГОДИНУ**

УВОДНА РЕЧ

Развој малих и средњих предузећа и предузетника, који чине преко 99% свих привредних субјеката у Републици Србији, од пресудног је значаја за опоравак и развој српске привреде, повећање запослености и побољшање животног стандарда грађана.

Влада Републике Србије је у марту 2015. године усвојила Стратегију за подршку развоја малих и средњих предузећа, предузетништва и конкурентности за период од 2015. до 2020. године, са Акционим планом, која утврђује оквир, циљеве, приоритете и мере за унапређење развоја микро, малих и средњих предузећа и предузетништва у наредном средњорочном периоду.

Стратегија са Акционим планом представља први документ, у последњих 30 година, који јасно опредељује Владу ка предузимању конкретних активности како би се унапредио пословни амбијент за привреду. Приликом припреме Стратегије, Министарство привреде је посебну пажњу посветило уважавању ставова и консултацијама са свим заинтересованим странама, а пре свега представницима привреде, као и усаглашавању предложених приоритета и мера са другим ресорно надлежним министарствима. Циљ Стратегије је да се унапреди стање у кључним областима за развој предузетништва, као што су пословно окружење, приступ изворима финансирања, развој људских ресурса, јачање одрживости и конкурентности МСПП, приступ новим тржиштима и развој предузетничког духа, предузетништва жена, младих и социјалног предузетништва.

Успешно спровођење Стратегије створиће услове за повећање укупног броја малих и средњих предузећа и предузетника за око 35.000, а запослених у сектору малих и средњих предузећа и предузетништва за око 180.000 у 2020. у односу на 2013. годину.

Стратегија је усаглашена са политиком Европске уније у овој области, дефинисаном Актом о малим предузећима ЕУ. Кроз целокупну Стратегију прожимају се два принципа, и то: принцип "Мислити прво о малим" и неопходност одржавања сталног дијалога и сарадње са представницима малих и средњих предузећа и предузетништва о свим питањима од значаја за њихово пословање.

Спровођење политике развоја МСПП одликује сложеност и вишедимензионалност, а кључ за успешно спровођење Стратегије, као средњорочног оквира развоја малих и средњих предузећа и предузетништва у Србији, биће посвећеност, добра сарадња и координација свих надлежних институција.

МИНИСТАР ПРИВРЕДЕ

Жељко Сертић

Садржај

СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА

1. ПОЛАЗНА ОСНОВА	4
2. ПРЕГЛЕД СПРОВОЂЕЊА СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА КОНКУРЕНТНИХ И ИНОВАТИВНИХ МАЛИХ И СРЕДЊИХ ПРЕДУЗЕЋА ЗА ПЕРИОД ОД 2008. ДО 2013. ГОДИНЕ	8
3. СТРАТЕШКА ВИЗИЈА И ЦИЉЕВИ	16
4. СПРОВОЂЕЊЕ И ПРАЋЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА СТРАТЕГИЈЕ	18
5. СТРУКТУРА СТРАТЕГИЈЕ	24
6. ЗАВРШНИ ДЕО	51

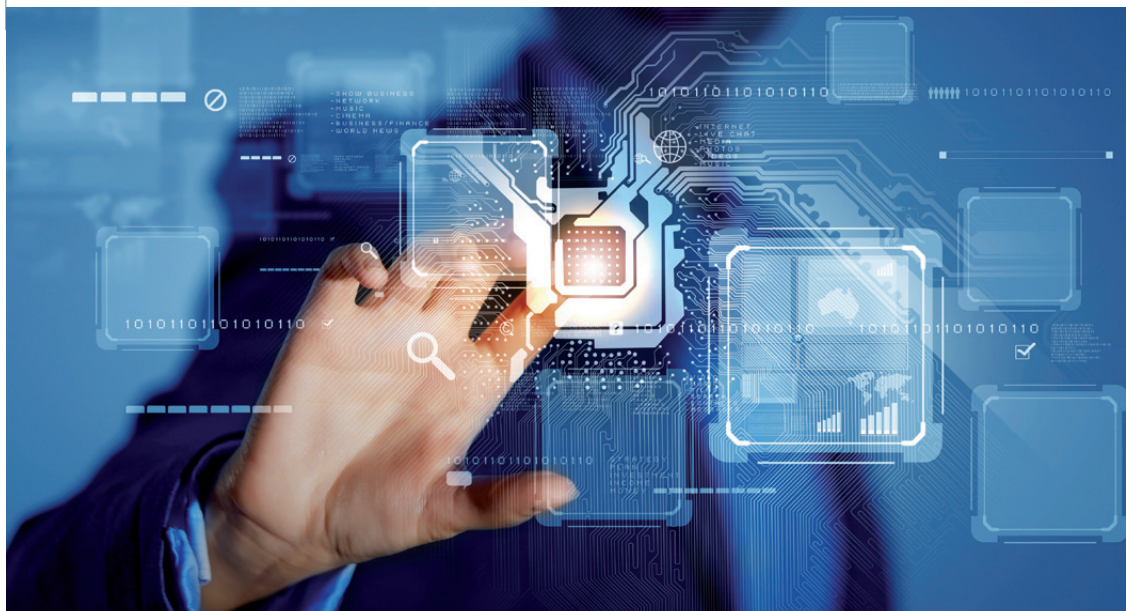
Акциони план

 СТУБ 1: УНАПРЕЂЕЊЕ ПОСЛОВНОГ ОКРУЖЕЊА	54
 СТУБ 2: УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИСТУПА ИЗВОРИМА ФИНАНСИРАЊА	74
 СТУБ 3: КОНТИНУИРАНИ РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА	84
 СТУБ 4: ЈАЧАЊЕ ОДРЖИВОСТИ И КОНКУРЕНТОСТИ МСПП	90
 СТУБ 5: УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИСТУПА НОВИМ ТРЖИШТИМА	106
 СТУБ 6: РАЗВОЈ И ПРОМОЦИЈА ПРЕДУЗЕТНИЧКОГ ДУХА И ПОДСТИЦАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИШТВА ЖЕНА, МЛАДИХ И СОЦИЈАЛНОГ ПРЕДУЗЕТНИШТВА	116

Полазна основа

Предуслов за остваривање одрживог друштвено-економског развоја и успешан завршетак процеса европских интеграција Републике Србије је развој привреде, која своју дугорочну конкурентност гради на приватној предузетничкој иницијативи, знању, примени нових технологија и иновативности.

Стратегија за подршку развоја малих и средњих предузећа, предузетништва и конкурентности за период од 2015. до 2020. године (у даљем тексту: Стратегија) утврђује оквир, циљеве, приоритете и мере за унапређење развоја микро, малих и средњих предузећа и предузетништва у наредном средњорочном периоду.

1.1 СТРАТЕШКИ ОКВИР

Стратегија представља део стратешког оквира за развој конкурентности привреде Републике Србије и комплементарна је са раније усвојеним документима у овој области, пре свега са Стратегијом развоја индустрије Републике Србије од 2011. до 2020. године („Службени гласник РС”, број 55/11).

Предмет ове стратегије односи се на унапређење услова за развој и конкурентност микро, малих и средњих привредних друштава и предузетника (у даљем тексту: МСПП).

С обзиром да политика развоја предузетништва и конкурентности има елементе хоризонталне политике, поједине области ове стратегије већ су у мањој или већој мери обухваћене другим стратешким документима, као што је то случај код области запошљавања, развоја људских ресурса и пословне инфраструктуре. У овим областима, Стратегија, полазећи од већ утврђених стратешких одредница датих у раније усвојеним стратешким документима, доноси додатне садржаје, који су усклађени и представљају континуитет у односу на раније утврђене приоритете.

Стратегија у националном стратешком оквиру, замењује Стратегију развоја конкурентних и иновативних малих и средњих предузећа за период од 2008. до 2013. године, претходни стратешки документ, чији је временски период истекао. Обе стратегије деле заједничко полазиште, циљеве и принципе, те нова Стратегија представља логичан наставак и надоградњу досадашње политике у овој области. На тај начин обезбеђена је усклађеност новог стратешког документа са стратешким и планским документима, који су раније донети.

Стратегијом се наставља политика пуног уважавања и примене свих докумената који утврђују политику Европске уније (у даљем тексту: ЕУ) у области предузетништва и конкурентности, пре свега Стратегије Европа 2020 и Акта о малим предузећима. Мере за спровођење приоритета из ових докумената, саставни су део акционих планова за реализацију ове стратегије и у случајевима када нису изричито обухваћени њеним садржајем.

Принципи Акта о малим предузећима, који представљају оквир политике развоја малих предузећа у ЕУ су, у великој мери, обухваћени Стратегијом.

Усклађеност Стратегије са Актом о малим предузећима приказани су у Табели 1 – Веза Стратегије и Акта о малим предузећима.

Приликом припреме Стратегије посебна пажња посвећена је усклађивању са регионалним стратегијама, које се односе на ову област и доприносу њиховом спровођењу, што се пре свега односи на Регионалну стратегију за раст и развој Југоисточне Европе 2020, као и на Стратегију Европске уније за дунавски регион.

Табела 1 – Веза Стратегије и Акта о малим предузећима

Акт о малим предузећима	СТРАТЕГИЈА
01 ПРИНЦИП Стварање окружења у којем предузетници и породичне фирме могу да се развијају, а предузетништво може да се награђује	Стуб 3 Континуирани развој људских ресурса <i>Димензија 1 Мера 3:</i> Развој система неформалног образовања за унапређење знања и вештина <i>Димензија 2 Мера 1:</i> Увођење предузетничког образовања у све нивое образовног система Републике Србије <i>Димензија 2 Мера 2:</i> Образовање и обука наставника за предузетништво Стуб 6 Развој и промоција предузетничког духа и подстицање предузетништва жена, младих и социјалног предузетништва
02 ПРИНЦИП Обезбедити да поштени предузетници који су се суочили са стечајем брзо добију другу шансу	Стуб 1 Унапређење пословног окружења <i>Димензија 1 Мера 1:</i> Унапређење правног оквира за оснивање, пословање и гашење привредних субјеката
03 ПРИНЦИП Израдити правила у складу са принципом „Мислимо најпре на мале“	Стуб 1 Унапређење пословног окружења <i>Димензија 1:</i> Успостављање подстицајног регулаторног оквира у складу са потребама и могућностима МСПП <i>Димензија 3 Мера 1:</i> Обавезно укључивање представника привреде у процес доношења прописа и јавних политика и повећање предвидљивости промена услова пословања <i>Димензија 3 Мера 2:</i> Савета за мала и средња предузећа, предузетништво и конкурентност <i>Димензија 3 Мера 4:</i> Укључивање теста утицаја на мала и средња предузећа у анализу ефеката прописа
04 ПРИНЦИП Учинити да државна управа излази у сусрет потребама малих и средњих предузећа	Стуб 1 Унапређење пословног окружења <i>Димензија 2 Мера 1:</i> Измене и допуне регулаторног оквира којима се уређује спровођење административних поступака у органима државне управе, аутономних покрајина и локалних самоуправа <i>Димензија 2 Мера 2:</i> Наставак рада на јачању система електронске управе <i>Димензија 2 Мера 3:</i> Успостављање једношалтерског система за пружање што већег броја услуга

05 ПРИНЦИП Прилагодити средства јавне политике потребама малих и средњих предузећа	Стуб 2 Унапређење приступа изворима финансирања <i>Димензија 3 Мера 3:</i> Подизање свести код предузетника и свих других заинтересованих страна о расположивости и карактеристикама небанкарских финансијских инструмената Стуб 4 Јачање одрживости и конкурентности МСПП <i>Димензија 1 Мера 3:</i> Даљи развој пословних услуга за МСПП Стуб 1 Унапређење пословног окружења <i>Димензија 2 Мера 5:</i> Побољшање услова за учешће МСПП у јавним набавкама
06 ПРИНЦИП Олакшати приступ малим и средњим предузећима финансијама и створити правно и пословно окружење које подржава благовремено плаћање у пословним трансакцијама	Стуб 2 Унапређење приступа изворима финансирања
07 ПРИНЦИП Помоћи малим и средњим предузећима да имају више користи од могућности које пружа јединствено тржиште	Стуб 5 Унапређење приступа новим тржиштима <i>Димензија 2:</i> Смањење и превазилажење техничких препрека трговини
08 ПРИНЦИП Подстицати стручно усавршавање и све облике иновација	Стуб 4 Јачање одрживости и конкурентности МСПП <i>Димензија Мера 4:</i> Даљи развој обука за потенцијалне и постојеће предузетнике Стуб 4 Јачање одрживости и конкурентности МСПП <i>Димензија 3:</i> Јачање иновативности у МСПП
09 ПРИНЦИП Омогућити малим и средњим предузећима да искористе промене у заштити животне средине	Стуб 4 Јачање одрживости и конкурентности МСПП <i>Димензија 3 Мера 2:</i> Унапредити подршку за високоиновативна МСПП, еко-иновације, унапређење енергетске ефикасности и ефикасног коришћења ресурса
10 ПРИНЦИП Подстицати и подржавати мала и средња предузећа да искористе тржиште раста	Стуб 4 Јачање одрживости и конкурентности МСПП <i>Димензија 4 Мера 2:</i> Креирање нових ланаца вредности и повећање степена финализације производа Стуб 5 Унапређење приступа новим тржиштима <i>Димензија 1:</i> Обезбеђивање континуиране подршке МСПП за излазак на нова тржишта

2

Преглед спровођења стратегије

**развоја конкурентних
и иновативних
малих и средњих
предузећа
за период од 2008.
до 2013. године**

Влада је 23. октобра 2008. године, усвојила Стратегију развоја конкурентних и иновативних малих и средњих предузећа за период од 2008. до 2013. године („Службени гласник РС”, број 103/08 – у даљем тексту: Стратегија 08-13) са петогодишњим Оперативним планом за њено спровођење, која је представљала стратешки оквир политике развоја МСПП у Републици Србији у наведеном периоду.

Стратегија 08-13 се базирала на пет стубова који су обухватили: промоцију предузетништва и оснивање нових предузећа, развој људских ресурса за конкурентан сектор МСПП, обезбеђивање више извора финансирања за мала и средња предузећа (у даљем тексту: МСП), подстицање конкурентности овог сектора, као и стварање бољег правног, институционалног и пословног окружења за МСПП у Републици Србији.

Спровођење и праћење реализације Стратегије 08-13 заснивало се на годишњим акционим плановима. Министарство надлежно за послове привреде је, у сарадњи са другим надлежним органима, припремало годишње акционе планове и извештаје о њиховом спровођењу, које је достављало Влади, ради информисања и сагледавања остварених резултата. Праћење реализације годишњих акционих планова спровођено је на основу детаљних кварталних извештаја о реализованим активностима добијених од надлежних институција, док су у годишњим извештајима приказивани најважнији резултати. У процес реализације и извештавања о реализацији акционих планова било је укључено око 30 институција, са којима је успостављена добра сарадња.

Током периода спровођења Стратегије 08-13, полазећи од мера и активности утврђених петогодишњим Оперативним планом, припремљено је и спроведено пет годишњих акционих планова, у које нису биле укључене све мере и активности предвиђене Оперативним планом. Анализом степена извршења Оперативног плана и годишњих акционих планова, по стубовима, констатовано је следеће.

У оквиру првог стуба Стратегије 08-13 под називом „Промоција и подршка предузетништву и оснивању нових предузећа” предузимане су мере које су имале за циљ да подстакну предузетништво, као и да унапреде подршку развоју нових предузећа. Од планираних активности у оквиру Оперативног плана, око 80% активности је укључено и спроведено кроз годишње акционе планове. Мера унапређења пореског система, предвиђена Оперативним планом, није уврштена и спроведена кроз годишње акционе планове у посматраном периоду. У оквиру промоције и подстицања предузетништва сви догађаји који су планирани на годишњем нивоу су и организовани уз добар одзив учесника. Највећи број догађаја се организовао у оквиру Европске недеље МСП (SME Week), која представља промотивну кампању која се реализује широм Европе са циљем промоције предузетништва, а уз подршку домаћих институција као што су Национална агенција за регионални развој (у даљем тексту: НАРР), Привредна комора Србије (у даљем тексту: ПКС), Удружење пословних жена Србије (у даљем тексту: УПЖ) итд.

У оквиру мере унапређења подршке развоју нових предузећа предвиђене су активности пружања обука и финансијске подршке за почетнике у бизнису које су, у планираним роковима, спроведене. У оквиру мере пружања кредитне подршке и бесповратних средстава државе, током посматраног петогодишњег периода, значајну улогу су имали следећи инструменти: start-up кредити Фонда за развој Републике Србије (9,22 милијарди динара реализованих средстава), субвенције за samozapošljavanje Националне службе за запошљавање (2,2 милијарде динара реализованих средстава), као и бесповратна средства НАРР за почетнике у пословању (око 31 милион динара за период од 2012. до 2013. године) и фирме у почетним годинама свог пословања (око 3,5 милијарди динара у 2013. години). Статистички подаци о оснивању нових привредних субјеката указују да је, пре свега, финансијска подршка за почетнике у пословању недовољна и неповољна и да би, у циљу њеног побољшања, требало предузети мере развоја алтернативних извора финансирања. У вези са наведеним, у оквиру Оперативног плана и даље у акционим плановима предвиђена је активност развоја законске регулативе која уређује финансијску подршку за преду-

зећа у почетној фази развоја на бази улагања у капитал предузећа. У оквиру поменуте активности, у 2013. години направљен је помак јер је, на предлог Министарства привреде, припремљен нацрт законског оквира за оснивање фондова предузетног капитала. Обуке за почетнике у пословању, као и предузетничко образовање младих су, у оквиру планираних активности и рокова, спровођени током посматраног периода, а број програма обука се повећавао током година. Са наведеним обукама би се требало наставити и у наредном периоду са нагласком на побољшање квалитета, обима и доступности обука.

У оквиру првог стуба Стратегије 08-13 посебна пажња је посвећена женском предузетништву и формулисана је мера израде програма финансирања женског предузетништва и ментора женског предузетништва. Ове мере спроводили су, у посматраном периоду, НАРР, и то кроз програм менторинга, а Фонд за развој Републике Србије (у даљем тексту: Фонд за развој) кроз кредитну линију за женско предузетништво (59 милиона динара реализованих средстава за период од 2012. до 2013. године), док је Министарство привреде у 2013. години, имало посебан програм подршке пројектима невладиних организација, поред осталог и за женско предузетништво.

У оквиру другог стуба Стратегије 08-13 који носи назив „Унапређење људских ресурса за конкурентан сектор МСПП”, посебна пажња посвећена је развоју предузетничког образовања младих у образовном систему земље и унапређењу система пословних услуга за МСПП. Од планираних активности у оквиру Оперативног плана, око 65% активности је обухваћено и спроведено кроз годишње акционе планове. Спроведене су планиране активности које се односе на промоцију предузетничког образовања, интегрисање предузетништва на све школске нивое (сваке године повећаван је број огледних профила у средњим школама који садрже предмет предузетништво, а који су прешли у редован школски систем - 47 профила у школској 2013/2014. години) и обуке наставног кадра (спровођење акредитованих програма обуке). Изостала је реализација важне активности развоја политике предузетничког образовања на националном нивоу и уређења законског и финансијског оквира за подстицање различитих облика предузетничког образовања (ученичке компаније). Такође, активности предвиђене у оквиру овог стуба, а које се односе на развој стручних капацитета у предузећима кроз стручне праксе у предузећима у ЕУ, као и друге активности у оквиру мере унапређења продуктивности радне снаге у МСП, које се односе на редовно спровођење анализа потреба за радном снагом у МСП и изградњу система издавања признатих сертификата о оспособљености, нису спроведене у целости.

У оквиру унапређења система пословних услуга за МСПП спроведене су све планиране активности, и то: израда и примена стандардизованог сета услуга према потребама МСПП, обука и сертификација запослених у акредитованим регионалним развојним агенцијама (у даљем тексту: АРРА), сертификација приватних пружалаца пословних услуга и промоција стандардизованог сета услуга. Кроз Програм стандардизованог сета услуга за МСПП, који су спроводили Министарство привреде и НАРР, у периоду од 2012. до 2013. године, реализовано је 62,2 милиона динара. Приметно је повећање реализације ових средстава у 2013. години у односу на 2012. годину за 24%, што показује повећање тражње за обукама и услугама које се пружају кроз поменути програм, и наводи да би требало наставити са спровођењем истог. Такође, у посматраном периоду повећавао се и број АРРА (у 2014. години укупно 14), сертификованих пружалаца услуга (у 2013. години укупно 90) и регистрованих консултантских кућа (у 2013. години укупно 9).

Трећим стубом Стратегије 08-13 под називом „Финансирање и опорезивање МСП”, биле су предвиђене мере које имају за циљ већу доступност кредита за МСПП под повољним условима, као и спровођење обука из области финансијског

управљања. Такође, обухваћена је и област унапређења ефикасности пореске администрације.

Од планираних активности у оквиру Оперативног плана, око 35% активности било је обухваћено и спроведено кроз годишње акционе планове. Већина активности из мере која се односи на унапређење партнерства између банкарског сектора и МСПП није спроведена. Такође, активности које се односе на успостављање правног оквира за оснивање гаранцијских фондова за локални и регионални развој нису обухваћене нити спроведене у оквиру акционих планова. Активности из Оперативног плана, које се односе на фискалне подстицаје за улагање у МСПП, такође нису обухваћене акционим плановима.

У оквиру мере веће доступности кредита за МСПП под повољним условима, надлежне институције одобравале су повољнија финансијска средства за МСПП, и то:

- 1) Фонд за развој, у оквиру петогодишњег периода, реализовао је око 34,6 милијарди динара дугорочних и краткорочних кредита за МСПП и додатних 14 милијарди динара повољних кредита за МСП у неразвијеним јединицама локалне самоуправе;
- 2) Агенција за осигурање и финансирање извоза реализовала је 161,12 милиона евра краткорочних кредита за извозне компаније, 13,09 милиона евра гаранција и закључила је уговоре у вредности 106,47 милиона евра, по основу осигурања од комерцијалних ризика. Такође, откупила је 115,2 милиона евра потраживања од 222 корисника;
- 3) Министарство привреде је, у 2013. години, у сарадњи са банкама, реализовало пилот програм под називом „Програм подршке малим предузећима за набавку опреме у 2013. години“, кроз који је пружена финансијска подршка у износу од око 93 милиона динара, за улагање у развој и набавку опреме у малим предузећима. У петогодишњем периоду Министарство привреде одобрило је бесповратна финансијска средства за подршку иновативним и брзорастућим МСП у укупном износу од око 190,6 милиона динара;
- 4) НАРР је спровођењем Програма подршке развоју конкурентности МСПП, суфинансирала, са укупно 280,43 милиона динара, активности предузећа на унапређењу конкурентности.

Од посебног значаја, поготово на почетку светске економске кризе, био је програм субвенционисаних кредита комерцијалних банака за ликвидност и инвестиције, за који су могла да конкуришу и МСПП.

Кроз програме подршке Министарства привреде и НАРР спровођене су обуке из области финансијског управљања за власнике и менаџере и специјализоване обуке за менаџере и запослене.

У области унапређења ефикасности пореске администрације спровођене су предложене активности у оквиру акционих планова Стратегије 08-13, и то тако што се радило на интензивним обукама запослених у пореској администрацији али и пореских обвезника, као и обезбеђивању електронске комуникације са Пореском управом.

Четврти стуб Стратегије 08-13 носи назив „Конкурентне предности МСПП на извозним тржиштима“ и обухватао је следеће области: подршка иновацијама, стандарди и контрола квалитета, подршка кластерима и подршка извозу. Од планираних активности у оквиру Оперативног плана, око 70% активности било је обухваћено и спроведено кроз годишње акционе планове. Одређене активности Оперативног плана које се односе на франшизу, као модел пословног повезивања МСПП, нису обухваћене акционим плановима. Такође, мера смањење финансијских и административ-

них баријера за извоз МСПП није спровођена кроз акционе планове током посматраног, петогодишњег периода.

У оквиру области подршке иновацијама, унапређена је подршка за финансирање иновационих пројеката МСПП. Министарство просвете, науке и технолошког развоја подстицало је иновативне пројекте кроз програм подршке иновационе делатности (из буџета је опредељено у 2013. години 150 милиона динара). Основан је и Фонд за иновациону делатност, који је кроз Пројекат подршке иновацијама у Србији, који се финансира из Националног програма инструмента за претприступну помоћ ЕУ (у даљем тексту: IPA) за 2011. годину, успоставио два нова програма подршке. У оквиру Програма раног развоја, подржан је 21 пројекат у 2013. години у износу од 723.753,91 евра, а кроз Програм суфинансирања иновација, десет пројеката у износу од 640.421,67 евра. Настављене су и активности промоције иновативности кроз догађаје које су организовали ПКС, Фонд за иновациону делатност, НАРР и др. Са циљем подршке иновацијама, у оквиру акционих планова, предвиђане су и спровођене активности на подстицању учешћа МСПП у међународним иновационим, истраживачким и пословним програмима/мрежама, као што су: Оквирни програм за конкурентност и иновативност (CIP), ЕУ програм „Еурека” и Седми оквирни програм (FP7).

У оквиру области подршке извозу, у посматраном петогодишњем периоду, Агенција за страна улагања и промоцију извоза (у даљем тексту: SIEPA) спроводила је Програм подстицања конкурентности и интернационализације српске привреде и у посматраном периоду подржала предузећа и пословна удружења у износу од 506,4 милиона динара. Такође, организовани су групни наступи на сајмовима и редовно је организована манифестација „Извозник године”. У оквиру ове области планиране су и активности истраживања циљних тржишта и учешћа домаћих фирми на међународним сајмовима, организација извозних посета за секторе са највећим извозним могућностима као и организација посета страних инвеститора. Ове активности SIEPA је, уз подршку ПКС, спроводила у посматраном периоду, а најслабији резултати постигнути су у прикупљању информација о циљним тржиштима.

У оквиру активности подршке кластерима, Министарство привреде, а касније НАРР, реализовало је Програм подршке развоју иновативних кластера, у укупном износу за посматрани, петогодишњи период од 113, 6 милиона динара.

У области стандарда и контроле квалитета, у акционим плановима Стратегије 08-13 биле су обухваћене активности јачања институционалних капацитета са циљем усклађивања српских стандарда са ISO и другим међународним стандардима, унапређења институционалне инфраструктуре за подршку квалитету производа, промоције употребе CE знака и међународних стандарда, пружања директне подршке МСПП за имплементацију стандарда квалитета, као и за сертификацију и др. Све наведене активности спроводиле су се, у посматраном периоду, уз поштовање планираних рокова.

Пети стуб Стратегије 08-13 носио је назив „Правно, институционално и пословно окружење МСП у Србији”, а обухватао је активности успостављања правног оквира који подстиче развој МСПП, ефикасне јавне услуге за МСПП и развијања регионалне инфраструктуре за подршку МСПП. Од планираних активности у оквиру Оперативног плана, око 75% активности је обухваћено и спроведено кроз годишње акционе планове. Мера Оперативног плана, која се односи на допринос унапређењу рада судова, арбитраже и других независних органа и тела, у највећем делу није спроведена.

У оквиру успостављања правног оквира који подстиче развој МСПП, предвиђене су и спроведене, али не у потпуности, активности „Свеобухватне реформе прописа” (у даљем тексту: СРП). Напредак је остварен и у погледу примене Анализе ефеката прописа. Измењен је велики број постојећих и донети су нови закони, у циљу уна-

пређења пословног окружења, као што су: Закон о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, број 119/12), Закон о ревизији („Службени гласник РС”, број 62/13), Закон о рачуноводству („Службени гласник РС”, број 62/13), Закон о факторингу („Службени гласник РС”, бр. 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14 – др. закон и 142/14), Закон о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС”, бр. 20/09, 72/09 – др. закон, 53/10, 101/11, 2/12 – исправка, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14 и 145/14).

У оквиру области ефикасне јавне услуге за МСПП, успостављен је једношалтерски систем регистрације привредних субјеката, који омогућава да привредни субјекти који се региструју у Агенцији за привредне регистре са регистрацијом оснивања истовремено добијају регистарски/матични број који додељује Републички завод за статистику и порески идентификациони број (у даљем тексту: ПИБ) који додељује Пореска управа. Од 2013. године и успостављања Централног регистра обавезног социјалног осигурања, Агенција за привредне регистре за предузетнике, врши и пријаву на осигурање код надлежних фондова здравственог и пензијско-инвалидског осигурања, као и осигурања за случај незапослености.

Успостављена је и Централна евиденција хипотека у оквиру Катастра непокретности са приступом подацима и могућношћу подношења захтева преко интернета.

У оквиру области развијања регионалне инфраструктуре за подршку МСПП, предвиђене су активности за успостављање покривености целе територије Републике Србије мрежом АРРА и подизања капацитета запослених у АРРА. НАРР је спроводила активности акредитације регионалних развојних агенција, тренинге тренера за модуле обука из стандардизованог сета услуга, а у канцеларијама за локални економски развој спроводиле су се обуке запослених по методологији НАРР.

2.1 ПРЕГЛЕД РАЗВИЈЕНОСТИ СЕКТОРА МСПП

Сектор МСПП послује у условима када целокупну привреду Републике Србије и даље одликује успорен опоравак економске активности након вишегодишње рецесије изазване светском економском кризом. Иако је у 2013. години успостављен тренд нижих стопа инфлације, макроекономски амбијент и даље карактерише висок ниво спољног и јавног дуга, условљен високим буџетским дефицитом, као и недовољан ниво инвестиција, поготово страних директних инвестиција, осцилације девизног курса и висок ниво незапослености. Изазови даљем развоју приватног предузетничког сектора и даље постоје у домену правног оквира и сигурности пословања, а неповољни утицај на домаћу привреду имају пад домаће тражње и спор опоравак економија на главним српским извозним тржиштима. Предузећа у Републици Србији значајно оптерећује и проблем ликвидности, који уз висок ниво ненаплативих кредита привреде, додатно подстиче високе каматне стопе. Посебну препреку развоју сектора МСПП представља још увек висок ниво сиве економије.

Иако је у годинама пре економске кризе сектор МСПП имао позитиван тренд раста основних показатеља пословања, динамика повећања нивоа развијености и конкурентности прекинута је након 2008. године, а позитивни резултати, остварени у неколико преткризних година су, у великој мери, анулирани.

У 2013. години забележене су позитивне тенденције опоравка привредне активности, пре свега услед раста извоза аутомобилске индустрије, али је овај тренд био ограничен на пар привредних сегмената са мањим бројем, углавном великих, привредних субјеката, док је сектор МСПП остварио лошије резултате него у 2012. години.

Међутим, и у овако отежаним економским условима, сектор МСПП задржао је и у 2013. години релативно високо учешће у образовању основних показатеља пословања нефинансијског сектора привреде Републике Србије: генерише око 2/3 запослености и промета, 54,1% бруто друштвене вредности (у даљем тексту: БДВ), и учествује са 43,2% у извозу нефинансијског сектора. Процењује се да је у 2013. години сектор МСПП, који чини 99,8 % укупног броја привредних субјеката, учествовао са око 34% у бруто друштвеном производу (у даљем тексту: БДП) Републике Србије.

Посматрано по величини у структури сектора МСПП најбројнија су микро предузећа и предузетници, који учествују са 96,3% у укупном броју МСПП. Релативно низак просечан број од 2,4 запослених по привредном субјекту указује на једну од кључних слабости сектора МСПП у односу на државе чланице ЕУ, где тај просек износи 4,2. Просечне вредности других показатеља пословања исказаних по запосленом такође су значајно нижи у односу на просек ЕУ, што све указује на превелику уситњеност и слабу конкурентност МСПП у Републици Србији.

Секторска концентрација МСПП не мења се значајно током година: доминира концентрација у неразмењивим секторима, при чему свако треће предузеће или предузетник из МСПП послује у области трговине на велико и мало, за којима следе услуге и прерађивачка индустрија. У структури МСПП у прерађивачкој индустрији доминирају привредни субјекти који послују у ниско технолошким областима, са производима мале додате вредности и диференцираности, што за последицу има њихову слабију позицију на тржишту и ниске ценовне и добитне маргине.

МСПП још увек нису довољно окренута извозу. У укупном броју МСПП извозници чине свега 4,3%, а учешће извоза у промету износи скромних 9,1%. И поред динамичнијег раста извоза у последњих неколико година, извоз по запосленом је мањи за 1/3 у односу на просек нефинансијског сектора.

Велика неравномерност у постигнутом степену економског развоја у Републици Србији одражава се и на расподелу бројности и резултата МСПП. Степен развијености МСПП по областима у Републици Србији мерен показатељем БДВ по запосленом указује да однос области са највећим (град Београд) и најмањом вредношћу показатеља (Пчињски управни округ) износи 2,3:1.

2.2 АНАЛИТИЧКА ОСНОВА

У припреми Стратегије коришћене су информације и препоруке садржане у извештајима домаћих и међународних институција, као и информације сакупљене кроз дијалог са привредницима. Најважнији коришћени извештаји су: Извештај Светске банке о пословању у Републици Србији (Doing Business 2015: Understanding Regulations for Small and Medium Size Enterprises), Извештај о глобалној конкурентности Светског економског форума (The Global Competitiveness Report 2014 - 2015), Бела књига Савета страних инвеститора, Сива књига Националне алијансе за локални економски развој (у даљем тексту: NALED), студија Финансирање раста малих и средњих предузећа - Кључна питања и препоруке за Србију Пројекта за боље услове пословања (USAID BEP), Пословна анкета: Србија 2013 Пројекта за боље услове пословања (USAID BEP), Извештај OECD о финансирању малих и средњих предузећа и предузетника за 2013. годину и годишњи национални извештаји о малим и средњим предузећима и предузетништву, као и истраживања о стању, потребама и проблемима МСПП, које спроводи НАРР. Посебна пажња посвећена је укључивању препорука садржаних у годишњим извештајима Европске комисије о напретку Републике Србије и Индексу политике МСПП на Западном Балкану, који објављује OECD. Такође су коришћене препоруке привредника које су идентификоване у току дијалога са њима у оквиру акције „Имате реч - будите део решења”.

2.3 ЗАКОНОДАВНИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ЗА РАЗВОЈ МСПП

У претходном периоду спроведене су или започете значајне законодавне и административне реформе у Републици Србији, које треба да обезбеде повољније услове за функционисање тржишне економије, укључујући и развој предузетништва. Међутим, то није довело до задовољавајућих резултата и потребно је у наредном периоду интензивирати рад на унапређењу услова пословања.

Истовремено, поред измене регулаторног оквира, у циљу обезбеђења правне сигурности у пословању МСПП неопходно је значајно унапредити и рад судова.

Институционална подршка сектору МСПП, која се изграђује од 2002. године, стално се унапређује, уз јачање капацитета институција на националном нивоу и мреже АРРА на регионалном нивоу. Јачање институција за подршку МСПП биће настављено и у наредном периоду. Најважнија институција која се бави спровођењем политике развоја МСПП кроз директну подршку предузећима је НАРР са мрежом АРРА. Подршку финансирању МСПП сектора пружају Фонд за развој и Агенција за осигурање и финансирање извоза Републике Србије (у даљем тексту: АОФИ). Важне институције у систему пружања директне подршке МСПП су и SIEPA, у области интернационализације, Министарство просвете, науке и технолошког развоја и Фонд за иновациону делатност, у области подршке иновативним предузећима и Национална служба за запошљавање у области подршке за samozapošljavanje и ново запошљавање.

Значајну подршку и све већу активност у унапређењу сектора МСПП традиционално пружа ПКС.

3

Стратешка визија и циљеви

Стратешка визија јесте развој предузетништва и конкурентности, заснован на приватној предузетничкој иницијативи, знању и иновативности, у циљу оснаживања домаћих микро, малих, средњих привредних друштава и предузетника у довољној мери да спремно одговоре на притисак конкуренције на заједничком тржишту ЕУ и допринесу побољшању животног стандарда у Републици Србији.

3.2 СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ

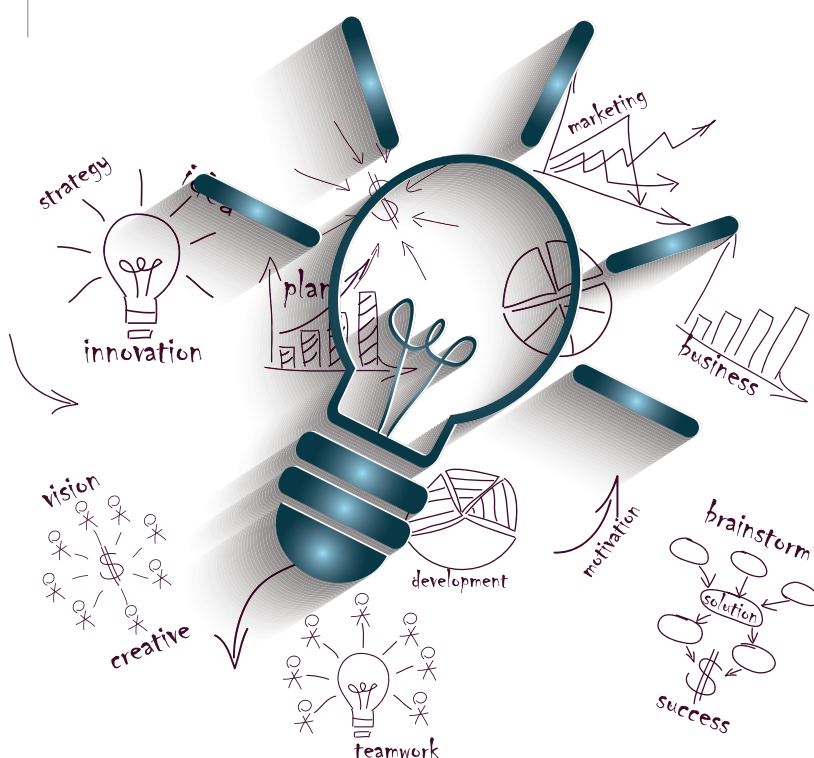
Табела 2 – Циљеви Стратегије

	СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ	СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ
1	Унапређење пословног окружења	1.1. Успостављање подстицајног регулаторног оквира у складу са потребама и могућностима МСПП 1.2. Унапређење ефикасности спровођења административних поступака 1.3. Повећање транспарентности процеса доношења прописа и јавних политика
2	Унапређење приступа изворима финансирања	2.1. Унапређење квалитета понуде банкарског сектора за МСПП 2.2. Развој нових финансијских инструмената 2.3. Унапређење способности МСПП за приступ различитим изворима финансирања
3	Континуирани развој људских ресурса	3.1. Унапређење квалитета радне снаге 3.2. Подршка развоју образовања за предузетништво
4	Јачање одрживости и конкурентности МСПП	4.1. Унапређење ефикасности институционалне подршке пословању и развоју МСПП 4.2. Оптимизација и унапређење степена искоришћености постојеће и изградња нове пословне инфраструктуре 4.3. Јачање иновативности у МСПП 4.4. Стимулисање пословног удруживања и креирања ланаца вредности
5	Унапређење приступа новим тржиштима	5.1. Обезбеђивање континуиране подршке МСПП за излазак на нова тржишта 5.2. Смањење и превазилажење техничких препрека трговини
6	Развој и промоција предузетничког духа и подстицање предузетништва жена, младих и социјалног предузетништва	6.1. Унапређење статистичког праћења и истраживања предузетништва жена, младих и социјалног предузетништва 6.2. Политика и инструменти за подршку женском предузетништву, предузетништву младих и социјалном предузетништву

4

Спровођење и праћење спровођења стратегије

Спровођење Стратегије засниваће се на годишњим акционим плановима који ће се припремати у сарадњи са свим ресорно надлежним државним институцијама и кроз дијалог са приватним сектором.

4.1 СПРОВОЂЕЊЕ СТРАТЕГИЈЕ

Спровођење политике развоја МСПП одликује сложеност и вишедимензионалност, која условљава поштовање принципа поделе надлежности између ресорно одговорних институција и њихову координацију. Други важан принцип односи се на неопходност сталног дијалога, укључивања и сарадње са представницима сектора МСПП, стручне и шире јавности. Ресорна министарства и органи државне управе одговорни су за спровођење мера предвиђених акционим планом, које се налазе у њиховој надлежности.

Из тог разлога, непосредно након усвајања ове стратегије, планира се образовање Савета за мала и средња предузећа, предузетништво и конкурентност (у даљем тексту: Савет), као повременог радног тела Владе, чији су чланови представници ресорних министарстава, као и представници привреде и других заинтересованих страна. Основни задатак Савета ће бити да надзире и координира спровођење Стратегије. Ради обављања стручних послова, биће предвиђено да се у оквиру Савета могу образовати посебне стручне групе у чијем раду ће учествовати представници министарстава, других државних органа, организација и институција, као и представници пословних удружења, финансијских институција, међународних организација, донатора, академске заједнице, стручних и невладиних организација и стручњаци. Административно-техничке послове за потребе Савета обављаће министарство надлежно за послове привреде у сарадњи са Републичким секретаријатом за јавне политике (у даљем тексту: РСЈП).

Министарство надлежно за послове привреде задужено је за техничку координацију спровођења Стратегије, у сарадњи са Саветом.

Министарство надлежно за послове привреде ће на кварталном нивоу извештавати Савет о напретку спровођења Стратегије, односно реализацији Акционог плана. Такође, предвиђено је да на годишњем нивоу, Савет подноси извештај о реализацији Стратегије Влади.

Графикон 1 – Координација спровођења стратегије

Табела 3 – Циклус спровођења Стратегије

ЦИКЛУС СПРОВОЂЕЊА СТРАТЕГИЈЕ		
ПЕРИОД	Активности пре почетка периода	Активности током и на крају периода
2015	• Израда Акционог плана за 2015, са пројекцијом за 2016.	• Квартални извештаји о спровођењу • Годишњи извештај о спровођењу • Ажурирање индикатора
2016	• Израда Акционог плана за 2016, са пројекцијом за 2017.	• Квартални извештаји о спровођењу • Годишњи извештај о спровођењу • Ажурирање индикатора • Анализа потребе за ревизијом - (mid-term external evaluation)
2017	• Ревизија Стратегије (по потреби) • Израда Акционог плана за 2017, са пројекцијом за 2018.	• Усвајање измена и допуна ревидиране Стратегије (по потреби) • Квартални извештаји о спровођењу • Годишњи извештај о спровођењу • Ажурирање индикатора
2018	• Израда Акционог плана за 2018, са пројекцијом за 2019.	• Квартални извештаји о спровођењу • Годишњи извештај о спровођењу • Ажурирање индикатора • Анализа потребе за ревизијом – (mid-term external evaluation)
2019	• Ревизија Стратегије (по потреби) • Израда Акционог плана за 2019, са пројекцијом за 2020.	• Усвајање измена и допуна ревидиране Стратегије (по потреби) • Квартални извештаји о спровођењу • Годишњи извештај о спровођењу • Ажурирање индикатора
2020	• Израда Акционог плана за 2020.	• Квартални извештаји о спровођењу • Годишњи извештај о спровођењу • Ажурирање индикатора • Вредновање стратегије (Final external evaluation) • Покретање поступка за израду новог стратешког документа

У 2018. години, а по потреби и раније, спровешће се спољна оцена успешности спровођења Стратегије (mid-term external evaluation), на основу чијих резултата ће бити предузете потребне корективне мере.

Мере садржане у плановима за спровођење Стратегије финансираће се из буџета Републике Србије, донаторских средстава, пре свега кроз IPA, из средстава билатералних донатора, као и међународних финансијских институција у складу са буџетским ограничењима. Министарство надлежно за послове привреде, у сарадњи са министарством надлежним за финансије, припрема годишњи преглед финансијских средстава и њихових извора предвиђених за спровођење акционог плана за наредни период, на основу информација које достављају ресорна министарства и друга тела носиоци активности за спровођење појединих мера из акционог плана. Припрема годишњих прегледа потребних финансијских средстава и њихових извора одвијаће се истовремено са припремом буџета Републике Србије за наредну годину.

Аутономна покрајина Војводина и органи локалне самоуправе могу предвидети и финансирати из сопствених извора мере за спровођење стратешких приоритета овог документа.

Најзначајнији идентификовани ризици за спровођење Стратегије су недостатак финансијских средстава и недовољна сарадња и координација надлежних државних органа, организација и тела. Мера предвиђена за избегавање ризика који се односе на сарадњу надлежних државних органа, организација и тела је успостављање Савета, а мера предвиђена за избегавање, односно умањење ризика недостатка финансијских средстава је што веће коришћење донаторских средстава.

У сарадњи са РСЈП, министарство надлежно за област привреде развиће систем за праћење утицаја спровођења Стратегије, заснован на објективно проверљивим показатељима успешности, који ће се ослањати на званичне статистичке податке и податке садржане у међународним извештајима. За потребе праћења спровођења Стратегије, биће унапређено статистичко и методолошко праћење стања у сектору МСПП.

Основни показатељи за праћење спровођења стратешких циљева дати су у Табели 4 - Индикатори за праћење остваривања стратешких циљева.

Табела 4 - Индикатори за праћење остваривања стратешких циљева

Преглед најважнијих индикатора за праћење остваривања стратешких циљева	Последњи расположиви подаци	2020	Извори података
ГЕНЕРАЛНИ ИНДИКАТОРИ			
Укупан број МСПП	315.412 (2013)	350,000	Извештај о малим и средњим предузећима (Републички завод за статистику)
УКУПАН БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ У СЕКТОРУ МСПП	768.550 (2013)	950,000	Извештај о малим и средњим предузећима (Републички завод за статистику)
РЕАЛНА ПРОСЕЧНА ГОДИШЊА СТОПА РАСТА БДВ СЕКТОРА МСПП	(2008-2013) -3.5%	(2015-2020) 3.0% ±1	Изведени показатељи (Републички завод за статистику)
УНАПРЕЂЕЊЕ ПОСЛОВНОГ ОКРУЖЕЊА			
РАНГ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У ИЗВЕШТАЈУ СВЕТСКЕ БАНКЕ О ПОСЛОВАЊУ	91. (2015)	у првих 60	Извештај Светске банке о пословању
РАНГ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ПРЕМА ГЛОБАЛНОМ ИНДЕКСУ КОНКУРЕНТНОСТИ СВЕТског ЕКОНОМСКОГ ФОРУМА	94. (2014-2015)	у првих 60	Индекс глобалне конкурентности

УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИСТУПА ИЗВОРИМА ФИНАНСИРАЊА			
ДОСТУПНОСТ ФИНАНСИЈСКИХ УСЛУГА РЕЗУЛТАТ/РАНГ	Ранг 98/144 (2014-2015)	у првих 60	Индекс глобалне конкурентности
ПРИСТУПАЧНОСТ ФИНАНСИЈСКИХ УСЛУГА РЕЗУЛТАТ/РАНГ	Ранг 110/144 (2014-2015)	у првих 60	Индекс глобалне конкурентности
КОНТИНУИРАНИ РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА			
ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ И ОБУКА	Ранг 74/144 (2014-2015)	у првих 60	Индекс глобалне конкурентности
ЈАЧАЊЕ ОДРЖИВОСТИ И КОНКУРЕНТОСТИ МСПП			
РЕАЛНА ПРОСЕЧНА ГОДИШЊА СТОПА РАСТА ПРОМЕТА МСПП	(2008-2013) -2.9%	(2015-2020) 4.0%±1	Изведени показатељи (Републички завод за статистику)
ГОДИШЊА СТОПА РАСТА МСП СА ПРОИЗВОДНИМ ИЛИ ПРОЦЕСНИМ ИНОВАЦИЈАМА	10.1% (2013)	13%	Inovation Union Scoreboard
ГОДИШЊА СТОПА РАСТА МСП СА МАРКЕТИНШКИМ ИЛИ ОРГАНИЗАЦИОНИМ ИНОВАЦИЈАМА	11.7% (2013)	14%	Inovation Union Scoreboard
КВАЛИТЕТ ЛОКАЛНИХ ДОБАВЉАЧА	Ранг 98/144 (2014-2015)	у првих 60	Индекс глобалне конкурентности
УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИСТУПА НОВИМ ТРЖИШТИМА			
УДЕО ИЗВОЗНИКА У УКУПНОМ БРОЈУ МСПП	4.3% (2013)	7%	Извештај о малим и средњим предузећима (Републички завод за статистику)
УЧЕШЋЕ ИЗВОЗА У УКУПНОМ ПРОМЕТУ СЕКТОРА МСПП	9.1% (2013)	14%	Извештај о малим и средњим предузећима (Републички завод за статистику)

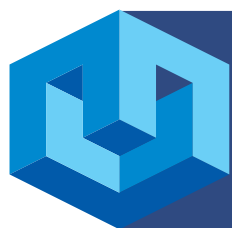
5

Структура стратегије

Стратегија утврђује оквир мера за унапређење МСПП и конкурентности у наредном средњорочном периоду, који је приказан кроз шест стубова, и то:

- 1 Унапређење пословног окружења;
- 2 Унапређење приступа изворима финансирања;
- 3 Континуирани развој људских ресурса;
- 4 Јачање одрживости и конкурентности МСПП;
- 5 Унапређење приступа новим тржиштима и
- 6 Развој и промоција предузетничког духа и подстицање предузетништва жена, младих и социјалног предузетништва.

На почетку сваког стуба дата је кратка оцена тренутног стања и актуелни проблеми у области на коју се стуб односи. Оквир будућих активности за сваки стуб даље је дефинисан кроз мере, које су груписане у више димензија стратешког стуба.

Стуб 1

5.1 УНАПРЕЂЕЊЕ ПОСЛОВНОГ ОКРУЖЕЊА

Поуздан, предвидив и јасан правни и административни оквир пословања, који обезбеђује правну сигурност и не поставља непотребне препреке пословању, од изузетног је значаја за привредни развој јер директно утиче на конкурентност, ниво улагања и динамику развоја привреде.

У протеклих десет година спроведене су значајне регулаторне промене у Републици Србији, које су имале за циљ стварање повољног пословног окружења, које погодује развоју економије и убрзању привредног раста. Свеобухватна реформа прописа, која је спроведена у периоду од 2009. до 2011. године, довела је до укидања више од две стотине прописа и смањивања административних трошкова за 183,1 милиона евра годишње, али је у истом периоду донето преко две хиљаде нових прописа, чиме је у великој мери умањен резултат ове реформе. Такође, преко 40 препорука обухваћених свеобухватном реформом прописа остало је неспроведено, док је један број препорука још увек у процесу спровођења.

Закон о привредним друштвима („Службени гласник РС”, бр. 36/11, 99/11, 83/14 – др. закон и 5/15), који је почео да се примењује 1. фебруара 2012. године, донео је више новина које су допринеле побољшању пословног окружења привредних субјеката, као што су: реорганизовање органа управљања и успостављање једнодомног или дводомног система управљања, где је једнодомни систем оптимизовао и олакшао управљање једночланим и друштвима са малим бројем чланова. Такође, прописано је смањивање новчаног улога за оснивање друштава са ограниченом одговорношћу на износ од 100 динара.

У оквиру мера за унапређење пословног окружења, у 2014. години донети су и следећи закони: Закон о изменама и допунама Закона о стечају („Службени гласник РС”, број 83/14), Закон о изменама и допунама Закона о раду („Службени гласник РС”, број 75/14), Закон о приватизацији („Службени гласник РС”, број 83/14) и Закон о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 132/14 и 145/14), који су у значајној мери унапредили оквир пословања, а припремљен је и Нацрт закона о инспекцијском надзору који ће бити усвојен у 2015. години.

Иако је важан напредак у области регулаторне реформе остварен у последње две године, неопходно је наставити рад свих регулаторних тела и других институција ради отклањања препрека и смањења трошкова које позитивни прописи стварају привреди. При том, важно је посебно водити рачуна о ефектима примене прописа на пословање малих предузећа, која су најосетљивији део привреде и усвојити начело „мислити пре свега о малима” које ЕУ примењује, и препоручује његову примену у земљама чланицама приликом припреме и измене прописа.

У склопу регулаторне реформе потребно је да се унапреди и сам процес доношења прописа тако да се повећа транспарентност и предвидивост регулаторних активности и омогући већа укљученост привредних субјеката и грађана у доношење

нових прописа. Регулаторна реформа је трајан процес који мора да се одвија на свим нивоима власти.

Успешна регулаторна реформа подразумева и успешну примену донетих прописа, па је у наредном периоду посебно важно уложити додатне напоре како би се осигурала ефикасна примена донетих прописа. Први корак је благовремено доношење свих аката неопходних за спровођење прописа. Измену прописа мора да прати и измена административних процедура и реформа државне управе, како би се постигли и одржали жељени резултати. Такође је потребно унапредити систем обезбеђивања квалитетних информација за доношења одлука као и за праћење ефеката примене прописа и других мера које спроводе надлежни органи.

Извештај Светске банке о пословању у Републици Србији, Извештај о глобалној конкурентности Светског економског форума, Сива књига NALED, Бела књига Савета страних инвеститора, као и анализе Пројекта за боље услове пословања USAID, PKS и Уније послодаваца Србије указују на области у којима је, у наредном периоду, потребно извршити регулаторну реформу са циљем побољшања услова пословања, односно поједноставити или укинути поједине административне процедуре које стварају неоправдане трошкове привреди.

Табела 5 – Индекси регулаторног окружења

Индекси регулаторног окружења (Преглед показатеља за Републику Србију из Извештаја о глобалној конкурентности 2014 -2015. Светског економског форума)	Позиција на листи (144 државе)	Укупна оцена (1-7)
Глобални индекс конкурентности 2014/2015.	94. (101. према Извештају за 2013/2014)	3.9
Административно оптерећење које стварају прописи	140.	2.2
Транспарентност формирања Владиних јавних политика	108.	3.6
Распрострањеност трговинских баријера	90.	4.3
Терет који стварају царинске процедуре	96.	3.6
Ефикасност радноправних прописа	119.	3.73

Табела 6 – Преглед показатеља за Републику Србију из Извештаја Светске банке о пословању у Републици Србији

Преглед показатеља за Републику Србију из Извештаја Светске банке о пословању у Републици Србији за 2014. и 2015. годину	2014. Позиција на листи (за 189 држава)	2015. Позиција на листи (за 189 држава)
Покретање посла	63.	66.
Прибављање грађевинске дозволе	184.	186.
Увођење струје	77.	84.
Упис непокретности	48.	72.
Добијање кредита	45.	52.
Заштита инвеститора	32.	32.
Плаћање пореза	162.	165.
Међународна трговина	94.	96.
Спровођење уговора	96.	96.
Стечај	47.	48.
Укупно:	77.	91.

Димензија 1: Успостављање подстицајног регулаторног оквира у складу са потребама и могућностима МСПП

Приоритет регулаторне реформе у Републици Србији је измена прописа који у највећој мери негативно утичу на пословно окружење. Кључне мере односе се на даље унапређење регулаторног оквира за стечај кроз измене и допуне закона у тој области, унапређење законског оквира за привредна друштва, задруге и занатлије, даље унапређење прописа који се тичу одређених питања из радноправних односа, спровођење започете реформе система издавања дозвола у поступку изградње, реформу инспекцијског надзора и бољу координацију између различитих инспекцијских служби. Неопходно је и пратити спровођење донетих регулаторних оквира и, где је потребно, извршити унапређење.

Реформом прописа којима се уређује поступак стечаја овај поступак је учињен ефикаснијим и економичнијим са аспеката времена трајања и трошкова поступка. Додатна унапређења могу се извршити омогућавањем лиценцираним привредним друштвима да врше послове стечајног управника, као и додатним поједностављењем поступка.

Даља реформа радног законодавства спроводиће се са циљем унапређења услова за отварање нових радних места. Потребно је додатно појачати улогу и надлежност инспекције рада ради смањења црног тржишта радне снаге. Такође је неопходно наставити са активностима на смањењу сувишних процедура које захтевају непотребно администрирање за послодавца, а не доприносе продуктивности нити контроли од стране државних органа, посебно кроз подршку потпуног успостављања рада Централног регистра за обавезно социјално осигурање.

Изменама Закона о привредним друштвима потребно је унапредити статус и положај привредних субјеката и њихових обавеза ради стимулисања увећања њиховог броја.

Потребно је активно спроводити закон којим се уређује планирање и изградња и на време усвојити све подзаконске акте и усагласити прописе који уређују ову област са циљем смањења броја процедура и ефикаснијег издавања дозвола у поступку грађења.

Реформом инспекцијског надзора потребно је успоставити делотворан и јасан систем инспекцијског надзора, чији ће нагласак бити на превентивном деловању инспекција, као и на успостављању ефикасног система координације и контроле рада инспекцијских служби. То пре свега упућује на доношење посебног закона и пратећих подзаконских аката којима ће се уредити област инспекцијског надзора, као и усклађивање посебних прописа којима се уређује вршење инспекцијског надзора у појединачим областима са новим правним оквиром.

У оквиру ове димензије укључени су најважнији секторски проблеми идентификовани током акције „Имате реч – будите део решења“, коју су организовали Министарство привреде и ПКС у сарадњи са ресорним министарствима. Секторски приступ у решавању регулаторних проблема треба да допринесе унапређењу амбијента за пословање и инвестирање у појединачним секторима привређивања.

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

M1	<i>Унапређење правног оквира за оснивање, пословање и гашење привредних субјеката;</i>
M2	<i>Смањење пореских и непореских обавеза привреди;</i>
M3	<i>Увођење ефикаснијих процедура за инвестиционо улагање у изградњу и управљање непокретностима;</i>
M4	<i>Унапређење регулаторног оквира инспекцијског надзора;</i>
M5	<i>Унапређење законодавног оквира у области радних односа и права из радних односа;</i>
M6	<i>Регулаторна реформа секторских прописа значајних за пословање МСПП;</i>
M7	<i>Подршка спровођењу регулаторне реформе на покрајинском и локалном нивоу.</i>

Димензија 2: Унапређење ефикасности спровођења административних поступака

Административни поступци могу бити узрок значајног оптерећења за пословање МСПП, те је њихово поједностављење препознато као један од главних циљева Акта о малим предузећима.

У циљу предвидивости регулаторног окружења, потребно је утврдити обавезу да се код најучесталијих административних поступака (издавања различитих врста дозвола, потврда, сертификата или лиценци) морају предвидети нормативни оквири пружања услуга, који ће одредити временски оквир за доношење одлука и дефинисати објективне, јасне и транспарентне услове за пружање услуга. На тај начин допринеће се уједначавању праксе надлежних органа, организација и тела приликом пружања исте врсте услуге. На основу овако систематизованих административних поступака потребно је приступити њиховој оптимизацији у смислу поједностављења и елиминације непотребних корака и трошкова.

Увођење електронских сервиса и једношалтерског система у што већем броју области (за дозволе у поступку грађења; пријаву и одјаву запослених; услуге локалних самоуправа за привреду) значајно може помоћи да се административни поступци поједноставе и убрзају, а трошкови за привреду смање, што је једна од значајних мера подршке и растерећења МСПП. У наредном периоду потребно је наставити са изградњом Портала е-управе који треба на једном месту да обједини све административне поступке и захтеве које примењују органи државне управе, територијалне аутономије и локалне самоуправе. Простор за унапређење у домену е-управе је значајан, поготову ако се узму у обзир упоредни подаци о развијености у овој области у односу на земље из региона.

Табела 7 – Преглед показатеља о е-управи

Уједињене нације – Истраживање о е-управи 2014. Преглед показатеља за Републику Србију из Истраживања е-управе Уједињених нација за 2014. годину				
	Индекс напретка е-управе 2012.	Индекс напретка е-управе 2014.	Позиција на светској листи 2012. (1 -193)	Позиција на светској листи 2014. (1 -193)
Србија	0.6312	0.5472	51	69
Просек региона (Југоисточна Европа)	0.6574	0.6276	-	-
Светски просек	0.4882	0.4712	-	-

За потребе праћења стања у пословном окружењу и резултата регулаторне реформе, неопходно је припремити стандарде и упутства, а затим приступити редовном мерењу административног оптерећења привреде.

Потребно је омогућити и бољи приступ МСПП јавним набавкама, побољшати њихову информисаност о различитим аспектима учешћа у поступцима јавних набав-

ки и смањити административне препреке за учешће МСПП на тендерима, поред осталог, и већим коришћењем могућности електронских јавних набавки.

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

M1	<i>Измене и допуне регулаторног оквира којима се уређује спровођење административних поступака у органима државне управе, аутономних покрајина и локалних самоуправа;</i>
M2	<i>Наставак рада на јачању система електронске управе;</i>
M3	<i>Успостављање једношалтерског система за пружање што већег броја услуга;</i>
M4	<i>Праћење ефикасности реализације административних поступака и мерење административних трошкова привреде;</i>
M5	<i>Побољшање услова за учешће МСПП у јавним набавкама.</i>

Димензија 3: Повећање транспарентности процеса доношења прописа и јавних политика

Активно учешће представника привреде у поступцима доношења прописа и аката подразумева правовремену доступност информација, отворени дијалог и партнерство јавног и приватног сектора на стварању повољног правног оквира за пословање. Зато треба побољшати информисаност привредника о плановима који се односе на измену прописа од значаја за привреду, размотрити утврђивање обавезе спровођења јавне расправе за све прописе који утичу на пословно окружење и успоставити стални дијалог на свим нивоима организације јавне власти са представницима привреде.

У циљу унапређења дијалога са представницима МСПП предвиђено је успостављање Савета као повременог радног тела Владе у чијем раду ће бити укључени представници сектора МСПП.

Кроз формирање мешовитих радних група треба увести системско праћење ефеката прописа који утичу на пословно окружење у циљу прикупљања потребних података за њихово унапређење.

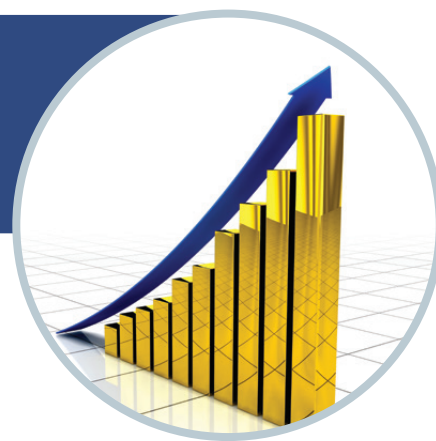
Поред наведеног неопходно је предузети мере усмерене на побољшање процеса измене прописа. Такође, потребно је увести принцип „мислити пре свега о малима“ кроз увођење теста утицаја на мала и средња предузећа.

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

M1	<i>Обавезно укључивање представника привреде у процес припреме прописа и јавних политика и повећање предвидљивости промена услова пословања;</i>
M2	<i>Образовање Савета за мала и средња предузећа, предузетништво и конкурентност;</i>
M3	<i>Успостављање механизма за праћење ефеката примене прописа који утичу на пословно окружење;</i>
M4	<i>Укључивање теста утицаја на МСП у анализу ефеката прописа.</i>

Стуб 2

5.2 УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИСТУПА ИЗВОРИМА ФИНАНСИРАЊА

Република Србија је у Извештају о глобалној конкурентности Светског економског форума за период од 2014. до 2015. године на 98. месту од укупно 144 земље када је реч о доступности финансијских услуга, на 110. месту у погледу њихове приступачности и чак на 121. и 132. месту у односу на приступ кредитима и расположивости предузетног капитала. Ове оцене су лошије од оцена већине суседних земаља и то је дугорочни тренд.

Финансијско тржиште за МСПП у Републици Србији одликује мањак могућности задуживања ради започињања, односно проширења пословања. Чини га већином неповољна кредитна понуда банкарског сектора услед релативно високих каматних стопа, високих захтева за колатералом и недостатка дугорочних кредита, као и недовољног значаја пословних планова приликом доношења одлуке о додели кредита. У најтежем положају су новооснована предузећа/предузетници с обзиром да банке преузимају највећи ризик код њиховог финансирања.

Приступачност и расположивост повољних кредитних линија је унапређена, кроз пласирање кредитних линија обезбеђених уз гаранцију државе попут Апекс кредита Европске инвестиционе банке. Важну улогу у том контексту имају и кредити Фонда за развој, краткорочни кредити, факторинг, гаранције и осигурања потраживања по основу извозних послова које пружа АОФИ, као и субвенционисани кредити за ликвидност, трајна обртна средства и инвестиције. Међутим, повољних кредитних линија и даље нема довољно, поготово за одређене сегменте МСПП. Фонд за развој је готово једина институција у Републици Србији која финансира почетнике у пословању кроз кредитну линију за новооснована привредна друштва и предузетнике.

Гаранцијске шеме, које су врло важан инструмент за олакшавање приступа финансијама за МСПП кроз ублажавање услова у погледу неопходних средстава обезбеђења при добијању кредита, у Републици Србији су недовољно развијене. Кредитне гаранције чиниле су мали део досадашњег портфолија Фонда за развој и нису биле усмерене на МСПП, док је понуда кроз Гаранцијски фонд АП Војводине била мало повољнија. Локални гаранцијски фондови не постоје. Иако банке у Републици Србији имају могућност да кроз програме, које финансира ЕУ, обезбеде кредитне гаранције за постојеће кредитне линије намењене МСПП, интерес је веома слаб и та средства се недовољно користе.

Финансијски инструменти засновани на улагању у капитал предузећа су нарочито значајни за иновативна и брзорастућа МСПП, било да се ради о чистим капиталним улагањима или о мезанин улагањима, која у себи комбинују улагања на бази кредита и на бази капитала. Иако ова предузећа чине мали део сектора МСПП, она су кључна за осигурање дугорочне конкурентности земље, у тржишним сегментима у

ширењу (нпр. дигитална технологија и информационо-комуникационе технологије). Ови финансијски инструменти у развијеним земљама имају врло велику улогу у финансирању МСПП, док су код нас тек у повоју.

Финансијским инструментима заснованим на улагањима у капитал предузећа у развијеним земљама баве се фондови предузетног капитала. Предузетни капитал представља посебну врсту власничког капитала који се улаже у привредне субјекте у фазама оснивања, раног развоја и експанзије. Фондови предузетног капитала најчешће се оснивају у форми командитног друштва, друштва са ограниченом одговорношћу или акционарског друштва, управљају приватним капиталом инвеститора и исти улажу у виду учешћа у основном капиталу односно власничком капиталу МСП високог развојног потенцијала у фазама оснивања, раног развоја и експанзије (у даљем тексту: фондови предузетног капитала). У Републици Србији, осим спорадичних улагања фондова предузетног капитала регистрованих у иностранству, забележено је и неколико улагања Европске банке за обнову и развој преко програма Линија за локална предузећа (Local Enterprise Facility - LEF) као и улагања Фонда за подршку малим предузећима (SEAF).

Улагањем у капитал потенцијално брзорастућих предузећа баве се и „пословни анђели“, физичка лица која улажу сопствени приватни капитал, знање и искуство у млада предузећа високог развојног потенцијала у раним фазама оснивања и развоја у замену за власнички удео у њима (у даљем тексту: пословни анђели).

У Републици Србији основана је прва мрежа пословних анђела Serbian Business Angels Network (у даљем тексту: SBAN), која тек треба да се развије и започне са улагањима, као и Српска асоцијација приватних улагача у капитал предузећа (SPEA).

Подршку новооснованим, иновационим предузећима, као и подршку за комерцијализацију истраживања и даљи развој иновационих предузећа, у оквиру бесповратних средстава, од 2006. године пружа, министарство надлежно за послове просвете и науке кроз програме подршке који се доносе у складу са законом који уређује иновациону делатност као и кроз Фонд за иновациону делатност од 2012. године у оквиру IPA фондова, за чије спровођење је надлежна Светска банка.

Микрофинансирање у Републици Србији је слабо заступљено иако је то важна алтернатива за економски најслабија предузећа, која често не могу да испуне услове за добијање банкарских кредита. Три организације које се овим послом баве у Републици Србији (Агроинвест, Фонд за микро развој и MicroFinS) добијају финансијску подршку међународних донатора, али не могу средства да пласирају непосредно, већ преко пословних банака, што знатно усложњава процедуру и поскупљује ова средства за крајње кориснике. У државама ЕУ овај вид финансирања чини знатан део понуде за микро и мала предузећа, а такође велика средства за овај инструмент издвајају се из средстава ЕУ нпр. преко структурних и кохезионих фондова у оквиру програма Заједничка акција за подршку институцијама за микрофинансирање у Европи (JASMINE).

У Републици Србији недовољно су развијени и други алтернативни облици финансирања, попут лизинга и факторинга.

За стабилан развој предузетништва у наредном периоду, од кључног значаја је обезбедити широк спектар различитих финансијских инструмената, који ће омогућити МСПП приступ капиталу, на начин и под условима, који одговарају фази развојног циклуса у којој се предузеће налази.

Димензија 1: Унапређење квалитета понуде банкарског сектора за МСПП

У Извештају о пословању Светске банке за 2015. годину (Doing Business 2015) Република Србија пала је са 45. на 52. место у области добијања кредита у односу на претходну годину.

Лоша усклађеност производа и услуга са потребама МСПП утиче на слабу потражњу за финансијским средствима. С друге стране, висок проценат кредита са проблемима у отплати и слабости извршног поступка за наплату средстава обезбеђења неки су од разлога за слаб интерес банака да финансирају МСПП. На основу извештаја „Финансирање МСП и предузетника за 2013. годину“ (Financing SMEs and Entrepreneurs 2013: An OECD Scoreboard) OECD, учешће кредита МСП у укупним кредитима у 2011. години износило је свега 28,9%. Истовремено, каматне стопе за кредите за МСП биле су у просеку за 4% више од каматних стопа за кредите за велика предузећа.

У циљу превазилажења ограничења која утичу на слабу понуду кредита банкарског сектора, активности ће бити усмерене на подршку за ефикасније спровођење извршног поступка и стечајног законодавства кроз јачање људских капацитета и успостављање струке проценитеља и на потребна унапређења у областима вансудског извршења на заложним стварима и коришћења хипотеке другог и трећег реда.

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

M1	<i>Унапређење извршног поступка;</i>
M2	<i>Реформа прописа који уређују област заложног права;</i>
M3	<i>Развити подстицајне мере и механизме како би банкарски сектор повећао кредитирање МСПП;</i>
M4	<i>Оснаживање специјализованих професија у циљу добијања веродостојних финансијских података у процесу одобравања кредита;</i>
M5	<i>Побољшање праћења стања финансирања МСПП.</i>

Димензија 2: Развој нових финансијских инструмената

Упркос неповољној понуди кредита пословних банака, гаранцијске шеме и други алтернативни облици финансирања тек су почели да се развијају у Републици Србији. Поред првих улагања фондова предузетног капитала и почетних активности SBAN, развој тржишта улагања у власнички капитал и мезанин финансирања је тек у повоју. Република Србија је у 2014. години заузела 79. место од укупно 118 ранжираних земаља по Индексу привлачности за предузетни капитал и улагања у приватне деонице предузећа (The Venture Capital and Private Equity Country Attractiveness Index 2014 Annual).

Не постоји правни оквир за рад микрофинансијских институција, а обим трансакција послова лизинга и факторинга је на ниском нивоу.

У оквиру Програма ЕУ за конкурентност предузећа и малих и средњих предузећа (у даљем тексту: COSME) и Програма Хоризонт 2020 (у даљем тексту: Horizon 2020), постоје посебни финансијски инструменти у области кредитних гаранција и ула-

гања на бази капитала, које могу да користе и финансијске институције из Републике Србије, како би својим корисницима понудиле боље услове финансирања.

Поред тога, у оквиру Програма за развој предузећа са подручја Западног Балкана (WB EDIF), који је намењен МСПП у региону за финансирање иновативних пословних пројеката, Републици Србији су на располагању три инструмента: Фонд за раст предузећа (ENEF) кроз који је могуће обезбедити улагања у капитал брзорастућих предузећа, Фонд за иновативна предузећа (ENIF) кроз који је могуће обезбедити улагање у предузетни капитал за новооснована иновативна предузећа и гаранцијска шема коју могу да користе банке.

Како би се смањиле тешкоће са којима се МСПП сусрећу у погледу приступа кредитима због недостатка средстава обезбеђења или увећаног ризика финансирања, потребно је наставити напоре на решавању проблема средстава обезбеђења кроз доношење законске регулативе за оснивање и функционисање националих, локалних и узајамних шема кредитних гаранција и развој националне гаранцијске шеме.

У циљу развоја окружења за улагање предузетног капитала, улагање у власнички капитал, мезанин финансирање и улагања пословних анђела у МСПП потребно је обезбедити одговарајући законодавни оквир, установити базу предузетничких пројеката погодних за улагање на основу капитала и основати фонд за заједничко улагање са приватним фондовима у иновативна предузећа. Потребно је повећати коришћење средстава из програма COSME и Horizon 2020 и Програма за развој предузећа и иновације Западног Балкана (WB EDIF) који су на располагању Републици Србији.

С обзиром да тренутно у Републици Србији не постоји правни оквир за реализацију микро-финансијске подршке, активности микрофинансијског сектора се реализују путем гарантно депозитних шема тако да микрофинансијски сектор даје гарантне депозите банкама. На овај начин приступ средствима за микропредузећа и предузетнике је сложенији и скупљи. Зато је потребно успоставити регулаторни оквир за оснивање и рад небанкарских недепозитних кредитних институција, којим би се утврдио поступак лиценцирања и надзора за све врсте специјализованих кредитних установа које не примају депозите грађана.

Рад друштава за лизинг и факторинг уређен је законом, али је са циљем повећања обима трансакција, потребно уклонити регулаторна ограничења са којима се сусрећу и приближити ове изворе финансирања МСПП.

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

M1	<i>Развој нових модела финансирања МСПП;</i>
M2	<i>Унапређење система издавања кредитних гаранција;</i>
M3	<i>Стварање услова за улагање предузетног капитала, улагање у власнички капитал, мезанин финансирање и улагања пословних анђела у МСП;</i>
M4	<i>Уклањање административних препрека и побољшање регулаторног окружења за успостављање микро-финансијске подршке;</i>
M5	<i>Унапредити услове за коришћење лизинга и факторинга од стране МСПП.</i>

Димензија 3: Унапређење способности МСПП за приступ различитим изворима финансирања

Више од половине предузећа у Републици Србији користи сопствена средства као најзначајнији извор финансирања. За већину предузећа банкарски кредити су једини спољни извори финансирања. Међутим, МСПП се суочавају са високом ценом кредита, као и недостатком дугорочних извора финансирања.

Део проблема је и на страни тражње, с обзиром на још увек неадекватан ниво знања и капацитета у области финансијског управљања у МСПП у Републици Србији, али и с обзиром на објективне проблеме због недостатка тражених средстава обезбеђења.

Потребно је унапредити прикупљање и објављивање информација о финансирању МСПП и пружити подршку МСПП да побољшају информисаност, техничке и административне капацитете како би лакше обезбедили финансирање и оснажили своју преговарачку позицију у односу на финансијске институције. Мере ће бити усмерене и на то да се државна подршка финансирању МСПП учини ефикаснијом.

Потребно је спровести дугорочне мере за подизање свести и припреме предузетника, пословних људи, финансијских посредника и саветника за веће коришћење алтернативних извора финансирања, тако што ће се интензивирати обука у области инвестиционе спремности за предузећа и упознавање са карактеристикама улагања на бази капитала, организовати сусрете потенцијалних инвеститора и МСПП, побољшати обавештеност о различитим расположивим изворима финансирања и њиховим карактеристикама и подстаћи финансијски посредници да користе финансијске инструменте расположиве кроз програме ЕУ (COSME, WB EDIF, Horizon 2020).

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

M1	<i>Унапређење информисања МСПП о расположивим изворима финансирања;</i>
M2	<i>Унапређење знања и вештина представника МСПП у области финансирања;</i>
M3	<i>Подизање свести код предузетника и свих других заинтересованих страна о расположивости и карактеристикама небанкарских финансијских инструмената.</i>

Стуб 3

5.3 КОНТИНУИРАНИ РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА

Један од главних предуслова за развој конкурентне и јаке привреде је радна снага која је довољно стручна, способна и вешта да одговори на изазове и промене у окружењу. За успешне реформе у овој области неопходно је прилагођавање стратешких докумената и законодавне регулативу у области образовања.

Димензија 1: Унапређење квалитета радне снаге

Расположивост вештина и знања на тржишту рада које одговарају потребама привреде представља предуслов за привредни раст, раст запослености и социјалне инклузије. Технолошки напредак и структурно прилагођавање привреде захтева увођење нових образовних профила, који раније нису постојали у образовном систему Републике Србије, али и стално унапређење знања, вештина и ставова у складу са потребама савремене привреде која своју конкурентност заснива на знању. У циљу стварања добрих темеља за успешну припрему младих генерација, посебну пажњу треба посветити развоју осам кључних компетенција (знања, вештина и ставова), које је препознала ЕУ, а које обухватају способност комуникације на матерњем и страном језику, дигиталну писменост, аналитичке вештине, знање како се учи, друштвене и грађанске вештине, осећај за иницијативу и предузетништво и културну освешћеност.

Поред високе стопе незапослености, у Републици Србији и даље постоји несразмера између понуде и тражње за радном снагом. Статистика показује да ученици и студенти имају веома низак ниво применљивог знања, па се тако према резултатима Програма за међународну процену постигнућа ученика (PISA теста) у 2012. години, који представља међународно тестирање OECD о способностима и знањима петнаестогодишњака у области математике, науке и читања, Република Србија налази испод просека у поменутој области. Такође, према најновијем извештају Светског економског форума, Република Србија је рангирана веома ниско по квалитету образовног система (106. од 144 места) и доступности тренинг услуга (106. од 144 места).

Како би се ускладиле понуда и тражња за радном снагом и смањила стопа незапослености у земљи, потребно је унапредити механизам праћења и предвиђања потреба привреде и усклађивања мрежа стручних школа, образовних профила, студијских програма и уписне политике за високошколске студије у складу са њима, што више укључити радну праксу и практичан рад у наставне процесе и укључити послодавце у процес припреме образовних програма.

Кроз даљи развој система кратких обука и програма преквалификације и доквалификације незапослених лица потребно је помоћи незапосленим лицима да се прилагоде потребама тржишта рада.

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

M1	<i>Развој механизма редовног праћења и предвиђања потреба МСПП за радном снагом;</i>
M2	<i>Усклађивање формалног образовног система са потребама тржишта рада;</i>
M3	<i>Развој система неформалног образовања за унапређење знања и вештина.</i>

Димензија 2: Подршка развоју образовања за предузетништво

ЕУ је препознала смисао за иницијативу и предузетништво као једну од осам кључних компетенција за доживотно учење. Ова кључна компетенција односи се на развој способности да се идеја претвори у дело и подразумева развој ставова (иновативност, преузимање ризика, креативност), знања (планирање и управљање предузећем) и вештина (комуникација, способност за рад у тиму итд.). Увођењем образовања за предузетништво у образовни систем земље повећава се број младих који се током живота одлучују да покрену своје пословање али се, истовремено, код свих полазника развијају особине корисне за будуће послодавце и њих саме, које повећавају њихову конкурентност.

Образовање за предузетништво није интегрисано у систем формалног образовања у Републици Србији, од основног, преко средњег, до високог нивоа. Међутим, у великом броју средњих школа и на појединим факултетима, покренути су пројекти ученичког предузетништва, често уз подршку донатора. Међу најзначајнијим пројектима и иницијативама које се тренутно спроводе у Републици Србији издвајају се: „Реформа средњег стручног образовања и усавршавања у Србији“, „Достигнућа младих“ - пројекат ученичког предузетништва, програм „Омладинско предузетништво“ и пројекат „Центар југоисточне Европе за предузетничко образовање“.

Неопходно је да се предузетничко образовање уведе кроз садржаје наставних предмета у оквиру основног, као и кроз посебне предмете у оквиру средњег и високог образовања.

Један од главних предуслова за системско увођење предузетничког образовања у образовни систем земље је образовање и оспособљавање наставника. Наставници имају кључну улогу у развоју предузетничког духа код младих, јер они не треба само да им пренесу класична знања у овој области већ да кроз практичан рад развију код ученика способност да размишљају и раде на креативан и иновативан начин.

И поред првих пројеката и иницијатива кроз које се обучавају наставници у овој области, у Републици Србији постоји недостатак адекватног наставног кадра који би се укључио у процес развоја предузетничког образовања па је потребно наставити са обукама за постојеће наставнике и увести садржаје у вези са предузетничким образовањем на факултете који образују наставнички кадар.

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

M1	<i>Увођење предузетничког образовања у све нивое образовног система Републике Србије;</i>
M2	<i>Образовање и обука наставника за предузетништво.</i>

Стуб 4

5.4 ЈАЧАЊЕ ОДРЖИВОСТИ И КОНКУРЕНТНОСТИ МСПП

Према извештају Светског економског форума за 2014. годину Република Србија је рангирана на 94. позицији на листи која обухвата 144 земље са забележеном вредношћу Индекса глобалне конкурентности (у даљем тексту: ИГК) од 3,90 (теоријска вредност ИГК креће се у интервалу од 1 до 7). У односу на претходну годину вредност ИГК за Републику Србију је повећана за 0,13, што је довело до позитивног померања ранга за седам позиција (са 101. на 94. место на листи). „Имајући у виду комплексну структуру ИГК, конкурентност коју репрезентује могли бисмо грубо дефинисати као скуп институција, политика и чинилаца који одређују степен продуктивности земље. Нивоом конкурентности изражава се капацитет националне привреде да у средњорочном периоду генерише одрживи економски раст на постојећем нивоу развијености.“

Конкурентност сваке земље је одређена продуктивношћу предузећа која у њој послују, те је повећање продуктивности и унапређење квалитета производа и услуга ултимативни циљ за јачање одрживости домаће привреде.

Институционалну инфраструктуру за подршку развоја МСПП у Републици Србији чини мрежа јавних институција и агенција – НАРР, Фонд за развој, SIEPA, АОФИ, Национална служба за запошљавање и др. Од 2009. године у Републици Србији је активна и Европска предузетничка мрежа, која делује у оквиру конзорцијума предвођеног НАРР. ПКС, са својом мрежом, такође је активна у пружању подршке за развој овог сектора. Активности наведених институција и агенција нису у сваком моменту деловале координирано, нити су давале адекватан одговор на променљиве потребе МСПП.

За развој МСПП од великог је значаја и развој пословне инфраструктуре и то: пословних инкубатора, индустријских паркова/зона и технолошких паркова.

Пословна инфраструктура се, као важан инструмент развоја конкурентног сектора МСПП, помиње у разним развојним документима, али не постоји стратешки и законски оквир који уређује њен развој. Финансирање изградње и рада пословне инфраструктуре, до сада је углавном било засновано на ad hoc принципу и то из средстава Националног инвестиционог плана, билатералних донација, зајмова и кредита међународних финансијских институција.

Индустријске зоне, паркови и пословни инкубатори представљају важан стуб политике регионалног развоја Републике Србије. Као подршку за идентификацију, формулацију и будуће финансирање јавних општинских инвестиционих пројеката, укључујући и успостављање индустријских зона, технолошких и индустријских паркова и пословних инкубатора, Стална конференција градова и општина (у даљем тексту: СКГО) је успоставила и референтну базу ових пројеката – СЛАП (у даљем тексту: СЛАП).

Закон о иновационој делатности („Службени гласник РС”, бр. 110/05, 18/10 и 55/13), с друге стране, препознаје пословно-технолошке инкубаторе и научно-технолошке паркове као организације за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности, па се као такви могу уписати у Регистар субјеката иновационе делатности који води Министарство просвете, науке и технолошког развоја.

Стратегијом научног и технолошког развоја Републике Србије за период од 2010. до 2015. године („Службени гласник РС”, број 13/10), предвиђене су инвестиције у инфраструктуру Републике Србије у домену науке и технологије, које се реализују кроз Јединицу за управљање пројектима, па је за те потребе Република Србија обезбедила зајам Европске инвестиционе банке из кога је финансирано неколико пројеката, а међу најважнијим и оснивање четири научно-технолошка парка (Београд, Ниш, Нови Сад и Крагујевац).

Подаци о пословној инфраструктури у Републици Србији нису систематизовани и не постоји јединствени регистар што је узроковано чињеницом да област пословне инфраструктуре није адекватно системски уређена. SIEPA води базу инвестиционих локација у Републици Србији које су на располагању како домаћим, тако и страним инвеститорима.

У оквиру Регистра привредних друштава за инфраструктурну подршку иновационој делатности, који води Министарство просвете, науке и технолошког развоја, регистрована су два научно-технолошка парка и шест пословно-технолошких инкубатора.

ЕУ своју дугорочну конкурентност заснива на знању и иновацијама, а издавања за истраживање, развој и иновације су велика. У финансијској перспективи од 2007. до 2013. године у Седмом оквирном програму (FP7) на располагању је било преко 50 милијарди евра за истраживања и развој, док је кроз Оквирни програм за конкурентност и иновативност (CIP) било доступно 3,6 милијарди евра. За финансијску перспективу (од 2014. до 2020 године), ЕУ је планирала још већа средства. Кроз програм COSME опредељено је 2,3 милијарде евра, а кроз програм Horizon 2020 чак 80 милијарди евра.

Иновација је примена новог или значајно побољшаног производа, процеса или услуге или маркетиншке методе или нове организационе методе у пословању, организацији рада или односима предузећа са окружењем.

Иновација је свако технолошко или нетехнолошко унапређење које ствара додатну вредност (у даљем тексту: иновација).

Привреду Републике Србије и даље одликује низак степен иновативности. Према резултатима истраживања ЕУ под називом Ранг листа иновативне уније (Innovation Union Scoreboard) за 2014. годину, Република Србија се сврстава у другу групу земаља које представљају умерене иноваторе, али са трендом раста, са иновационим учинком који је испод просека ЕУ, при чему индекс иновативности за Републику Србију износи 0,365. ЕУ просек у 2013. години био је 0,554, док је највећи индекс иновативности остварила Краљевина Шведска и то 0,750.

МСПП у Републици Србији не препознају довољно значај иновација за унапређење пословања и недовољно улажу у њих. Тек свако седмо предузеће спроводи иновативне активности, а свако четрнаесто остварује иновативну сарадњу са другим привредним субјектима или институцијама.

У претходном периоду започета је реализација различитих мера усмерених на повезивање науке и привреде, попут активности на реорганизацији научно-технолошких института, оснивања центара за трансфер технологија и мреже технолошких брокера. Оснивањем и почетком рада Фонда за иновациону делатност значајно је унапређена подршка високотехнолошким младим привредним друштвима. Настављена је

и реализација програма за спровођење заједничких иновативних пројеката привреде и представника научно-истраживачких организација, као и такмичења и других активности које промовишу иновације. Подршку јачању иновационог система и промоцији иновација у претходном периоду пружили су и пројекти финансирани из средстава IPA и других донатора, а кроз учешће Републике Србије у програмима ЕУ у овој области створене су веће могућности за финансирање иновативних активности.

Међутим, једна од највећих слабости на пољу развоја иновативности остају слабе везе између научно-истраживачких институција и МСПП. МСПП на научно-истраживачке институције не гледају као на потенцијалне партнере, док истраживачи у МСПП не препознају своју циљну групу и сматрају да у привреди не постоји значајна тражња за новим технолошким решењима. Зато је, уз повећање улагања у науку, важно успоставити везе и сарадњу привреде и научно-истраживачких институција, усмерити научно-истраживачке институције да свој рад у што већој мери прилагоде потребама привреде и подићи свест привредника о значају иновација за унапређење њихове конкурентности.

Димензија 1: Унапређење ефикасности институционалне подршке пословању и развоју МСПП

Недовољна координација активности институција које пружају подршку пословању и развоју МСПП у Републици Србији, директно је утицала на ефикасност њиховог деловања у претходном периоду. У наредном периоду је изузетно важно дефинисати активности наведених институција у складу са потребама МСПП, које ће бити координисане и снажно вођене и контролисане од стране министарства надлежног за послове привреде. Ове институције морају да обезбеде услове за развој постојећих и формирање нових МСПП, да подрже повећање продуктивности и унапређење квалитета производа и услуга, да омогуће увођење нових технологија, знања и метода савременог управљања, односно да обезбеде јединствену и ефикасну промоцију и продају производа из Републике Србије.

У Републици Србији је присутан став да стварање, раст и развој малих предузећа више зависи од спољних фактора него од знања, које се у развијеним земљама истиче као приоритет, тако да се не користе у довољној мери могућности за додатним усавршавањем.

Паралелно са процесом развоја формалног предузетничког образовања, неопходно је спроводити и процес развоја неформалног образовања и пословних услуга намењених потенцијалним и постојећим предузетницима, запосленим и менаџерима компанија, којима су потребна додатна знања и вештине у пословању. Сталне промене и изазови у пословном окружењу иницирају потребу за сталним усавршавањем и новим знањима.

У Републици Србији тренутно се спроводе одређени програми обука како за оне који желе да започну сопствени посао, тако и за постојеће предузетнике, запослене и менаџере предузећа. Ове обуке реализују: приватни сектор, Национална служба за запошљавање, НАРР са мрежом АРРА, различита удружења и ПКС.

Потребно је даље унапредити квалитет, доступности и обим обука и пословних услуга у Републици Србији, развити специјализоване обуке за циљне групе као што су млади и жене и пружити финансијску подршку за суфинансирање похађања обука и коришћење пословних услуга ради унапређења конкурентности МСПП.

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

M1	<i>Унапређење и/или реформа начина рада и капацитета постојећих институција за организовано пружање услуга за потребе МСПП;</i>
M2	<i>Праћење реализације институционалне подршке и унапређење система надзора над радом институција у надлежности Министарства привреде;</i>
M3	<i>Даљи развој пословних услуга за МСПП;</i>
M4	<i>Даљи развој обука за потенцијалне и постојеће предузетнике.</i>

Димензија 2: Оптимизација и унапређење степена искоришћености постојеће и изградња нове пословне инфраструктуре

Имајући у виду значај развоја пословне инфраструктуре за регионални развој, министарство надлежно за послове регионалног развоја израдило је, у претходном периоду, предлог пројектног решења за Катастар пословне инфраструктуре у Републици Србији у сарадњи са Републичким геодетским заводом. Истовремено спроведена је анкета о стању пословне инфраструктуре у јединицама локалне самоуправе чији резултати указују на потребу да се у наредном периоду успостави системски приступ у даљем уређењу ове материје и развоју пословне инфраструктуре са јасно идентификованим критеријумима за одређивање приоритета. Потребно је увести праћење рада и евалуацију ефеката које развој пословне инфраструктуре има на привредни раст, привлачење инвестиција, иновације, повећање броја МСПП и равномеран регионални развој. Такође, потребно је развити моделе за оснивање и рад пословне инфраструктуре засноване на јавно - приватном партнерству.

Један од неопходних елемената развоја привреде засноване на знању је развој и јачање пословне иновационе инфраструктуре. У том смислу, научно-технолошки паркови и технолошки инкубатори представљају важне моделе подстицања развоја високоиновативних МСПП, трансфера технологије и знања из академских у привредне оквири и комерцијализације резултата научних истраживања. Развој оваквих облика пословне инфраструктуре је посебно важан имајући у виду да се у Извештају о глобалној конкурентности Светског економског форума за период од 2014. до 2015. године, Република Србија налази на 69. месту када је реч о квалитету научно истраживачких институција, али и на 125. месту када су у питању улагања приватног сектора у истраживање и развој.

Поред пословно- технолошких инкубатора и научно-технолошких паркова који су намењени технолошким и иновативним МСПП и могу успешно функционисати само у близини универзитетских градова са развијеним научно-истраживачким капацитетима, за потребе привлачења инвестиција и локалног економског развоја у мањим срединама потребно је развити друге облике пословне инфраструктуре.

За привлачење нових инвестиција неопходно је обезбедити уређено и инфраструктурно опремљено земљиште у индустријским зонама. За подстицање предузетништва у локалним срединама користан инструмент могу бити пословни инкубатори јасно профилисани и усмерени на циљне групе од посебног значаја за ту средину

(млади, повратници у родна места, креативне индустрије, сектор информационих технологија итд.).

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

M1	<i>Системско уређивање развоја пословне инфраструктуре;</i>
M2	<i>Развој пословне инфраструктуре намењене иновативним МСПП;</i>
M3	<i>Развој пословне инфраструктуре за потребе регионалног и локалног економског развоја.</i>

Димензија 3: Јачање иновативности у МСПП

Слаб ниво иновативности предузећа у Републици Србији огледа се у малом обиму технолошких иновација и слабој сарадњи науке и привреде. Нетехнолошке иновације, које се односе на унапређење организације и маркетинга, напредно коришћење информативно-комуникационих технологија и сл, такође су у недовољној мери заступљене у предузећима. Високоинновативна предузећа, попут новооснованих високо-технолошких предузећа у области информационо-комуникационе технологије и креативних индустрија, недовољно су подржана. Креативне индустрије представљају индустрије засноване на индивидуалној креативности, вештинама и таленту које поседују потенцијал за акумулацију прихода (добити, богатства) и (отварање) нових радних места путем стварања и експлоатације различитих облика интелектуалне својине (у даљем тексту: креативне индустрије).

Посебне димензије иновативности, гледано у ширем контексту, односе се на подршку развоју еко-иновације и зелене економије односно претварање изазова заштите животне средине у пословну шансу. Унапређење енергетске ефикасности и ефикасности коришћења ресурса, као саставни део бриге о животној средини, постао је важан захтев савременог пословања.

У наредном периоду, веома је важно изградити и ојачати капацитете националног иновационог система у целини који ће на ефикасан начин омогућити повезивање науке и привреде и пружити подршку високоинновативним МСПП, омогућити веће коришћење средстава из програма ЕУ расположивих за ове намене и подстаћи предузећа да иновативно размишљају. Такође, потребно је пружити подршку за еко-иновације, унапређење енергетске ефикасности и ефикасности коришћења ресурса у МСПП и развој иновативних предузетничких подухвата у области креативних индустрија.

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

M1	<i>Унапређење функционалности националног иновационог система;</i>
M2	<i>Унапредити подршку за високоинновативна МСПП, еко-иновације, унапређење енергетске ефикасности и ефикасног коришћења ресурса;</i>
M3	<i>Пружити подршку за бољу апсорпцију и коришћење средстава из програма Horizon 2020 за истраживање, развој и иновације;</i>
M4	<i>Јачати свест МСПП о значају иновативности за њихову конкурентност.</i>

Димензија 4: Стимулисање пословног удруживања и креирања ланаца вредности

У свим развијеним привредама неопходан услов раста и развоја МСПП је постојање великих предузећа, која укључују МСПП у своје ланце вредности и тиме им обезбеђују сигурно тржиште за њихове производе. Подаци Извештаја о глобалној конкурентности Светског економског форума за период од 2014. до 2015. године показују да простора за унапређење има још много, јер се према показатељу квалитета домаћих добављача Република Србија налази на 98. месту од укупно 144 анализираних земаља.

Узимајући у обзир све проблеме домаће прерађивачке индустрије, потребно је подстицати улагања у нове технологије, процесе и услуге, као и улагања у развој нових производа са већом додатом вредношћу, који задовољавају европске и међународне стандарде, с циљем јачања конкурентне позиције. Анализом структуре увоза Републике Србије, може се запазити да се велики број увозних производа већ производи у Републици Србији или да постоје потенцијали за њихову производњу. Циљ подстицајних мера је повећање конкурентности извозних предузећа и њихових производа са већим учешћем домаћег репроматеријала и компоненти у производу, уз уважавање економске исплативости и неугрожавајући тржишну конкуренцију, као и проширење производне структуре домаћих произвођача.

Потребно је уложити напоре да велика предузећа, извозници, успоставе сарадњу са домаћим МСПП, којима са друге стране треба пружити подршку у разумевању захтева великих предузећа и повећању видљивости на тржишту као потенцијалним добављачима. Осим тога, неопходно је и подстицање удруживања МСПП, јер они за самосталан наступ на великим тржиштима често немају довољно сопствених капацитета. Подстицање развоја кластера, као и сарадња између њих је један од начина укрупњавања ефеката пословања МСПП и продужавања ланаца снабдевања, а тиме и повећања броја трансакција између МСПП и преливања ефеката развоја укупне привреде на МСПП.

Искуства развијених економија, указују да је развој франшизинга један од ефикасних инструмената подстицаја развоја МСПП. МСПП сектор у Републици Србији није препознао франшизинг као један од успешнијих модела самозапошљавања и започињања сопственог посла. У циљу модернизације пословања и подизања конкурентности привреде потребно је предузети мере на подизању свести о значају франшизинга и олакшати приступ МСПП даваоцима франшизе.

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

M1	<i>Подршка заједничком наступу на тржишту;</i>
M2	<i>Креирање нових ланаца вредности и повећање степена финализације производа.</i>

Стуб 5

5.5 УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИСТУПА НОВИМ ТРЖИШТИМА

Овим стубом обухваћене су мере које се односе на повећање броја извозника, обима извоза и квалитета извозних производа МСПП и подршку приликом идентификације потенцијалних тржишта за пласирање производа/услуга, излазак и опстанак на истим.

Повећање извоза има вишеструки значај за домаћу привреду. Раст извоза последично доводи до повећања продуктивности, привредног раста и националног дохотка и смањивања незапослености. У том контексту, раст извоза и излазак предузећа из Републике Србије на нова тржишта представља један од приоритета Владе у наредном периоду.

Извоз је нарочито важан ако се има у виду величина домаћег тржишта и куповна моћ, па домаћа тражња не може да буде снажан покретач развоја домаћих предузећа.

Мерама у оквиру овог стуба неопходно је остварити три паралелна циља. Прво, повећати обим извоза, друго, унапредити структуру извоза и треће, повећати учешће МСПП у снабдевању великих домаћих привредних система тј. заменити њихов увоз сировина и репроматеријала.

Спољнотрговински биланс Републике Србије је и даље неповољан, али посматрано у периоду од 2008. до 2013. године, дефицит је значајно смањен, као што може да се види у Табели 8 - Спољнотрговински биланс Републике Србије (у милионима динара).

Смањење дефицита у 2013. години у односу на 2008. годину је значајно и поред блажег скока у 2011. години. Покривеност увоза извозом, такође, расте, и на крају 2013. године износила је 71,1%. Учешће извоза у БДП износи 44,9%, што сврстава Републику Србију на 55. место од 144 земаља према Извештају о глобалној конкурентности Светског економског форума за период од 2014. до 2015. године.

Табела 8 - Спољнотрговински биланс Републике Србије (у милионима динара),
Извор: Републички завод за статистику

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Извоз	10974	8344	9795	11780	11228	14611
Увоз	24042	15807	16471	19862	18929	20551
Дефицит	-13069	-7463	-6676	-8082	-7701	-5940
Покривеност увоза извозом (%)	45.64%	52.79%	59.47%	59.03%	59.31%	71,1%

Секторска структура извоза привреде Републике Србије и даље је неповољна уз доминацију производа ниже фазе прераде (сировина и полупроизвода). Према Извештају о глобалној конкурентности Светског економског форума, Република Србија заузима 128. место према ширини ланца вредности, односно степену финализације производа, а према софистицираности производног процеса 133. место од 144 земље.

Према географској структури извоз из Републике Србије је сконцентрисан, највећим делом, на чланице ЕУ (више од половине укупне размене). Најзначајнији спољнотрговински партнери у извозу су: Италија, Савезна Република Немачка, Босна и Херцеговина, Руска Федерација и Црна Гора. Главни спољнотрговински партнери на страни увоза су: Италија, Савезна Република Немачка, Руска Федерација, Народна Република Кина и Мађарска. Највећи дефицит у размени остварује се са Руском Федерацијом, Републиком Казахстаном и Народном Републиком Кином, а највећи суфицит остварујемо са Црном Гором, Републиком Македонијом и Босном и Херцеговином.

Билатерални и мултилатерални трговински споразуми које Република Србија има са ЕУ, потписницама Споразума о слободној трговини у централној Европи (у даљем тексту: CEFTA споразум), Руском Федерацијом, Републиком Турском, земљама чланицама Европског удружења слободне трговине (у даљем тексту: EFTA) и другим земљама, представљају значајан потенцијал за српске извознике. Што се тиче Сједињених Америчких Држава (у даљем тексту: САД), на снази је Општи систем преференцијала. Република Србија има и повољне резултате у спољнотрговинској размени са најзначајнијим економијама у развоју као што су: Република Индија (са којом спољнотрговинска размена бележи константан раст од 2006. године), Федеративна Република Бразил (са којим је могуће унапређење сарадње у области хемијских и фармацеутских производа, аутомобилској индустрији и информационо-комуникационим технологијама), као и друге земље Заједнице независних држава.

Поред ниског степена производне специјализације и ресурсно-интензивног извоза, за извоз Републике Србије карактеристично је да преовлађује учешће неколико великих производних система (Fiat Automobili Srbija, Нафтна индустрија Србије, Хемофарм, Ваљаонице бакра и алуминијума, Горење, Тигар Корпорација). Док су у ЕУ око 25% МСПП извозници, у Републици Србији, тек испод 5% МСПП остварује приходе из извоза.

Присутна је и значајна корелација између извоза и увоза, па су тако највећи извозници уједно и највећи увозници. Ова корелација представља и развојну шансу за домаћа МСПП да се кроз супституцију увоза укључе у ланце добављача великих извозника.

Димензија 1: Обезбеђивање континуиране подршке МСПП за излазак на нова тржишта

Без обзира на потенцијал за развој који страна тржишта доносе МСПП, при изласку на та тржишта они се сусрећу са различитим препрекама које, поред финансирања и осигуравања извоза, обухватају недостатак информација о тржиштима и проблеме проналажења потенцијалних купаца и одговарајућих партнера. Поред тога, суочени су и са сложенијим правилима и процедурама спољнотрговинског пословања и изазовима усаглашавања са страним правом и техничким прописима на извозним тржиштима (нпр. обавезујућа правила уговорног права, царинске процедуре, технички прописи и стандарди). МСПП, за разлику од великих компанија, обично не располажу унутрашњим капацитетима (стручним и финансијским) за превазилажење ових препрека. Мере у оквиру ове димензије треба да МСПП извозницима и потенцијалним извозницима обезбеде квалитетну подршку, приближе извозне процедуре и олакшају техничку припрему извоза.

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

M1	<i>Унапређење доступности и квалитета расположивих информација о страним (приоритетним) тржиштима;</i>
M2	<i>Унапређење знања извозника и пружање стручне подршке;</i>
M3	<i>Успостављање контаката с потенцијалним пословним партнерима.</i>

Димензија 2: Смањење и превазилажење техничких препрека трговини

Примена захтевних техничких прописа може представљати техничке препреке трговини које отежавају извоз домаћих производа, али треба имати у виду да они често постају обавеза и на домаћем тржишту. Република Србија је последњих година значајно напредовала у преузимању и примени европских прописа и стандарда, а у наредном периоду неопходно је заокружити овај процес. Паралелно с тим, веома је важно, на јасан и разумљив начин, приближити привредницима специфичне захтеве ових техничких прописа који се морају испунити како за стављање производа на домаће тржиште, тако и на међународна тржишта. Истовремено, ради ефикасне примене техничких прописа и стандарда, неопходно је јачати институционални оквир инфраструктуре квалитета (Институт за стандардизацију Србије, Акредитационо тело Србије, Дирекција за мере и драгоцене метале и тела за оцењивање усаглашености) како би се обезбедило ефикасно пружање потребних услуга испитивања, еталонирања, контролисања и сертификације, уз стварање услова да домаће исправе о усаглашености буду признате на иностраним тржиштима.

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

M1	<i>Усклађивање са техничким прописима и стандардима ЕУ;</i>
M2	<i>Унапређење система инфраструктуре квалитета;</i>
M3	<i>Подизање свести МСПП о значају усаглашавања производа са захтевима техничких прописа и стандарда;</i>
M4	<i>Обезбеђење подршке за постизање усаглашености са захтевима техничких прописа и стандарда.</i>

Стуб 6

5.6 РАЗВОЈ И ПРОМОЦИЈА ПРЕДУЗЕТНИЧКОГ ДУХА И ПОДСТИЦАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИШТВА ЖЕНА, МЛАДИХ И СОЦИЈАЛНОГ ПРЕДУЗЕТНИШТВА

Жене предузетници чине четвртину укупног броја привредника у Републици Србији, а присутан је и тренд повећања броја жена на челним функцијама предузећа. Ипак, статистички подаци указују на још увек слабо искоришћен економски потенцијал жена. Само 38,1% жена радног узраста (15-64) било је запослено у априлу 2013. године, у односу на 53,6% мушкараца. Међу запосленим женама тек 15,6% обавља самостални посао, док то чини 30,5% запослених мушкараца.

Жене се одлучују за отварање предузећа већином из нужде и суочавају се са бројним потешкоћама код оснивања и вођења пословања. Иако је већина ових тешкоћа заједничка за оба пола, у многим случајевима оне имају посебан утицај на жене предузетнице – условљене су избором сектора, родном дискриминацијом и постојањем стереотипа, недовољно развијеном и нефлексибилном бригом о деци, тешкоћама у усклађивању породичних и пословних обавеза или разликама у односу жена и мушкараца према предузетништву. Жене поседују и мање некретнина регистрованих на своје име, што им отежава добијање кредита услед недостатка средстава обезбеђења.

У Републици Србији не постоји стратегија која се непосредно и искључиво односи на развој предузетништва жена. На значај предузетништва жена јасно се указује у Националној стратегији за побољшање положаја жена и унапређење родне равноправности („Службени гласник РС”, број 15/09), Акционом плану за спровођење Националне стратегије за побољшање положаја жена и унапређење родне равноправности за период од 2010. до 2015. године („Службени гласник РС”, број 67/10) и Националној стратегији запошљавања за период 2011-2020. године („Службени гласник РС”, број 37/11). Законски, институционални и стратешки оквири су постављени, али кључни проблем представља недовољна интегрисаност родне перспективе односно недовољно ефикасно спровођење закона, прописа и стратегија.

Будући да представљају мањину и суочавају се са специфичним ограничењима битно је обезбедити неопходну подршку женама у свим фазама пословања, од почињања посла, управљања, раста и развоја па до престанка обављања делатности.

ЕУ кроз Акт о малим предузећима наглашава да је женско предузетништво приоритет, и бројним активностима се жене подстичу да започињу своје предузетничко пословање или јачају постојеће, као кроз нпр. менторске шеме. Влада последњих година све више ставља акценат на женско предузетништво и настоји да омогући добро пословно окружење за развој женског предузетништва у Републици Србији.

Млади, такође, имају неповољан положај на тржишту рада, који одликује ниска стопа активности, а стопа незапослености младих је далеко виша од просечне стопе незапослености радно активног становништва. Већина младих је дугорочно незапослена, а веома је висок и прилив на тржиште рада младих који први пут траже запослење. Велики број младих укључен је у неформално тржиште рада, а само 11% опредељују се за самозапошљавање. Међутим, могло би се закључити да су млади заинтересовани за развијање сопственог пословања, с обзиром да је велики број похађао обуке за предузетнике у организацији НАРР.

Поред недостатка професионалног искуства и стручне праксе, које може да буде отежавајућа околност приликом доношења одлуке за отпочињање пословања, млади се суочавају и са проблемом неразвијених предузетничких вештина, што је резултат непостојања адекватних образовних програма у средњим школама и на универзитетима, који би подстицали развијање предузетништва код младих.

Уз унапређење стања у систему образовања и већу подршку, предузетништво младих могло би значајније да се развије и ублажи проблем високе стопе незапослености код младих и омогући искоришћење иновационог потенцијала који млади поседују. Имајући у виду да се један део мера потребних за унапређење предузетништва младих пре свега односи на развој предузетничког духа и вештина, оне су обједињене са сродним мерама у оквиру стуба 3, димензије 2 „Подршка развоју образовања за предузетништво”.

Социјално предузетништво одликује се великом иновативношћу и способношћу да комбинује различите ресурсе како би успешно обављало своју економску делатност и испунило друштвену мисију. Потребно је да остали актери у економском систему, пре свега доносиоци одлука и надлежни државни органи, организације и институције, али и приватна предузећа усмерена на остваривање профита, препознају специфичну улогу социјалног предузетништва и помогну његову афирмацију, опстанак и функционисање. Повољан правни оквир, предност при јавним набавкама, друштвено одговорно пословање и доступност микрофинансирања само су неке опције које отварају шири простор за развој социјалног предузетништва.

У 2012. години у Републици Србији пословало је 1.196 социјалних предузећа различитих типова. У сектору социјалних предузећа у 2012. години било је запослено 10.326 лица, што је чинило 0,6% од укупног броја запослених у Републици Србији. Социјална предузећа у Републици Србији у свом пословању сусрећу се са знатно више препрека него погодности, а највећи проблеми сектора социјалних предузећа јесу недостатак извора финансирања, ниске цене производа и услуга, ненаплаћена потраживања и недовољна подршка.

Важан сегмент успешне политике развоја МСПП представља статистичко праћење и истраживање. У том циљу неопходно је уређење статистичког праћења МСПП усаглашеног са EUROSTAT које ће обухватити све аспекте предузетништва укључујући и предузетништво жена, младих и социјалних предузећа.

Димензија 1: Унапређење статистичког праћења и истраживања предузетништва жена, младих и социјалног предузетништва

Захваљујући редовном праћењу сектора МСПП, као и усклађивању пословних статистика са статистикама EUROSTAT на располагању је већи спектар могућности праћења предузетништва. Међутим, доступни подаци често нису родно осетљиви те не омогућавају увиде у родне разлике у предузетништву, нити у специфичности предузетништва жена, младих и социјалних предузећа. Потребно је расположиве статистичке податке даље унапредити, учинити родно осетљивим и створити услове за редовно праћење свих облика предузетништва.

Квалитетни статистички подаци неопходна су основа и за ефикасно и адекватно профилисање програма подршке, као и за праћење ефекта мера преко промена стања и трендова у свим специфичним облицима предузетништва.

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

M1	<i>Развој механизма за статистичко прикупљање, обраду и праћење података предузетништва жена, младих и социјалног предузетништва;</i>
M2	<i>Успостављање система редовног и упоредивог праћења предузетништва жена, младих и социјалног предузетништва.</i>

Димензија 2: Политика и инструменти за подршку женском предузетништву, предузетништву младих и социјалном предузетништву

Министарство надлежно за послове младих реализовало је различите активности усмерене на развој предузетништва младих, а министарство надлежно за послове запошљавања подстицало је поједине облике социјалних предузећа, док је већина инструмената за подршку развоју социјалног предузетништва долазила из сектора цивилног друштва и донаторске заједнице, који нису довољни. У последњих неколико година, министарство надлежно за послове привреде са мрежом институција за подршку предузетништву реализовало је различите пројекте са циљем стварања институционалног оквира за подршку развоју МСПП, као и различите врсте финансијске и нефинансијске подршке широм Републике Србије. Међутим, већина ових мера не може адекватно да одговори потребама ове три циљне групе у области предузетништва па је потребно редефинисати постојеће мере где је то могуће односно увести нове мере подршке посебно усмерене ка свакој од ових циљних група, у складу са њиховим специфичним потребама. Од посебног значаја је омогућити лакши приступ изворима финансирања за ове три специфичне области предузетништва кроз повољне кредитне линије, микрофинансирање, гаранције и алтернативне изворе финансирања.

Неопходно је подржати женско предузетништво, предузетништво младих и социјално предузетништво и кроз развој услуга обука, менторства и других облика стручне подршке предузетницима.

У Републици Србији делује више националних и локалних удружења које окупљају жене предузетнике, заступају њихове интересе, реализују обуке и спроводе пројекте подршке. Важна улога поменутих удружења је информисање и развој мреже

пословних контаката чланица. Канцеларије за младе и удружења која се баве питањима младих активни су у спровођењу обука и обавештавању младих о могућностима за запошљавање. У Републици Србији делују и две мреже за подршку развоју социјалном предузетништву. У процесу афирмације и подстицања женског, социјалног и предузетништва младих потребно је створити јако партнерство владиног и невладиног сектора.

Неопходно је организовати промотивне активности ради промене традиционалног виђења улоге и положаја жена у друштву, али и промовисати искуства жена које су успешни примери у циљу подстицања потенцијалних жена предузетника. Такође, потребно је промовисати успешне примере младих предузетника, који могу да подстакну друге младе људе да покрену сопствено пословање. С обзиром на недовољно искоришћење могућности социјалног предузетништва, важно је развити свест о томе шта је социјално предузетништво, које су његове специфичности и значај, као и законодавни и институционални оквир у којем послују социјална предузећа.

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

M1	<i>Укључити подршку женском предузетништву, предузетништву младих и социјалном предузетништву у сва државна документа која имају утицаја на привреду;</i>
M2	<i>Повећати учешће жена, младих и социјалних предузећа у различитим програмима подршке МСПП;</i>
M3	<i>Увести посебне програме подршке за МСПП намењене искључиво за жене, младе и социјално предузетништво;</i>
M4	<i>Промоција предузетничког духа, примери добре праксе, умрежавање, успостављање дијалога.</i>

Завршни део

Активности, са роковима, органима и организацијама надлежним за спровођење активности, потребним финансијским средствима и показатељима за праћење спровођења мера ове стратегије дефинисаће се годишњим акционим плановима, које доноси Влада. Акциони план за спровођење Стратегије за 2015. са пројекцијом за 2016. годину, одштампан је уз Стратегију и чини њен саставни део.

Ову стратегију објавити у „Службеном гласнику Републике Србије“.

05 Број: 023-3281/2015-1

У Београду, 26. марта 2015. године

Акциони план

за спровођење Стратегије
за подршку развоја малих
и средњих предузећа,
предузетништва
и конкурентности за 2015. са
пројекцијом за 2016. годину

СТУБ-1 ОПШТИ ЦИЉ - УНАПРЕЂЕЊЕ ПОСЛОВНОГ ОКРУЖЕЊА

1.1 ДИМЕНЗИЈА СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ			НАЗИВ
Мера	М1 - Унапређење правног оквира за оснивање, пословање и гашење привредних субјеката		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Измене Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС”, бр. 36/11, 99/11, 83/14 - др. закон и 5/15)	Министарство привреде	2015
A2	Измене Закона о стечају („Службени гласник РС”, бр. 104/09, 99/11 - др. закон, 71/12 - УС и 83/14)	Министарство привреде	2015
A3	Праћење примене Закона о стечају	Министарство привреде	2015 2016
A4	Унапређење људских капацитета у циљу ефикасније примене Закона о стечају	Министарство привреде Агенција за лиценцирање стечајних управника	2016
A5	Доношење закона о занатству	Министарство привреде	2015
A6	Доношење закона о задругама којим ће се регулисати правни положај задруга	Министарство привреде	2015
A7	Наставак доследне примене Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, број 119/12)	Министарство финансија	2015 2016
A8	Изменити Правилник о евиденцији промета роба и услуга („Службени гласник РС”, бр. 45/96, 48/96 - исправка, 9/97, 6/99, 109/09 и 7/10) или донети нов правилник у овој области	Министарство трговине, туризма и телекомуникација Министарство финансија	2015
A9	Припремити и спровести кампању промовисања позитивних ставова о давању „друге шансе” - подстицање предузетника да покрену нове пословне подухвате након ранијих пословних неуспеха	Национална агенција за регионални развој (у даљем тексту: НАРР)	2016

УСПОСТАВЉАЊЕ ПОДСТИЦАЈНОГ РЕГУЛАТОРНОГ ОКВИРА У СКЛАДУ СА ПОТРЕБАМА И МОГУЋНОСТИМА МАЛИХ И СРЕДЊИХ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА И ПРЕДУЗЕТНИКА (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: МСПП)

М1 - Унапређење правног оквира за оснивање, пословање и гашење привредних субјеката	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Припремљене и усвојене измене Закона о привредним друштвима у циљу побољшања услова пословања и ефикаснијег начина организовања привредних субјеката	Буџет Републике Србије - редовна средства
Измењен Закон о стечају у циљу: (1) унапређења и поједностављења стечајног поступка; (2) ради увођења могућности да делатност стечајних управника обављају и лиценцирана привредна друштва; (3) унапређење поступка у циљу смањења броја субјеката која се гасе на крају стечајног поступка, а повећање броја субјеката који након стечаја настављају са радом	Буџет Републике Србије - редовна средства
Скраћење времена потребног за спровођење стечаја тако да у просеку буде до једне године Трошкови спровођења стечајног поступка смањени за најмање 2% до краја 2015. године	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку пројекта „Развој приватног сектора“ IPA 2013, од 2016. године - Уговор о услугама
Припремљени материјали и спроведена обука стечајних управника Најмање 50% активних стечајних управника прошло обуку Материјали дистрибуирани свим лиценцираним стечајним управницима	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку пројекта „Развој приватног сектора“ IPA 2013, од 2016. године - Уговор о услугама
Припремљен и усвојен закон о занатству који уређује занатску делатност	Буџет Републике Србије - редовна средства
Припремљен и усвојен закон о задругама којим су створени услови за интензивнији развој задругарства у Републици Србији на савременим основама Уређени послови обављања задружне ревизије Дефинисани услови стицања задружне својине и њеног уписа у регистар стварних права на непокретностима и правима на њима	Буџет Републике Србије - редовна средства
Поштовање рокова прописаних Законом о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама за наплату новчаних потраживања применом строге контроле, нарочито плаћања јавног сектора	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку пројекта „Развој приватног сектора“ IPA 2013, од 2016. године - Уговор о услугама
Укинута обавеза вођења књиге евиденције промета робе на велико за привредне субјекте који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку USAID BEP - Пројекат за боље услове пословања
Посебна кампања на интернет порталу „Предузетнички сервис“ и организовање минимум једног догађаја годишње на ову тему	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку пројекта „Развој приватног сектора“ IPA 2013, од 2016. године - Уговор о услугама

A10	Подршка за благовремену припрему преноса власништва и управљања предузећима чији се власници повлаче из пословања	НАРР Министарство привреде	2016
A11	Измена Закона о споразумном финансијском реструктурирању привредних друштава („Службени гласник РС”, број 36/11)	Министарство привреде Привредна комора Србије (у даљем тексту: ПКС)	2015 2016
A12	Спровођење кампање усмерене на промовисање Закона о посредовању у решавању спорова („Службени гласник РС”, број 55/14)	ПКС Министарство привреде	2015 2016
A13	Доношење закона о привременом ограничењу права обављања привредних и других делатности	Министарство привреде	2015
A14	Координација активности на смањењу сиве економије	Координационо тело за усмеравање активности на сузбијању сиве економије	2015

Мера	М2 - Смањење пореских и непореских обавеза привреди		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Донети закон о накнадама за коришћење јавних добара	Министарство финансија	2015 2016
A2	Измена Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03 - исправка, 61/05, 101/05 - др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11 - усклађени динарски износи, 55/12 - усклађени динарски износи, 93/12, 47/13 - усклађени динарски износи, 65/13 - др. закон и 57/14 - усклађени динарски износи)	Министарство финансија	2015
A3	Утврдити јасну методологију за утврђивање износа за паушално опорезивање	Министарство финансија – Пореска управа	2015
A4	Доношење новог закона о финансирању локалне самоуправе са циљем превазилажења слабости постојећег система финансирања локалних самоуправа и јасног дефинисања критеријума за утврђивање висине такси	Министарство финансија	2015

Израђен предлог програма за благовремену припрему преноса власништва МСПП и повезивање власника са потенцијално новим власницима	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку пројекта „Развој приватног сектора“ IPA 2013, од 2016. године - Уговор о услугама
Усвојене измене и допуне Закона о споразумном финансијском реструктурирању привредних друштава У 2016. години припремљени инфо материјали за обуке и организоване две обуке за привреднике о могућностима коришћења споразумног финансијског реструктурирања привредних друштава у складу са усвојеним изменама	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку пројекта „Развој приватног сектора“ IPA 2013, од 2016. године - Уговор о услугама
Најмање четири промотивне активности у току године У 2016. години најмање 2% привреде користи механизме алтернативног решавања спорова	Буџет ПКС - уз подршку пројекта „Развој приватног сектора“ IPA 2013, од 2016. године - Уговор о услугама
Донет закон у циљу стварања сигурнијих услова пословања	Буџет Републике Србије - редовна средства и донација Владе Краљевине Норвешке потврђена Закључком Владе 05 Број: 018 – 10139/2013-1 од 28. новембра 2013. године
Припремљен национални програм за сузбијање сиве економије	Буџет Републике Србије - редовна средства

M2 - Смањење пореских и непореских обавеза привреди

Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Уређен систем накнада за коришћење јавних добара и успостављање јавно доступног регистра тих накнада	Буџет Републике Србије - редовна средства
Измена одредаба Закона о републичким административним таксама на начин да се за све списе и радње у управним стварима, као и за друге списе и радње код органа пропише номинални износ таксе Свака јавна услуга мора бити цењена у складу са принципом да се за њу плаћа такса у износу њене вредности и утрошка средстава јавне управе	Буџет Републике Србије - редовна средства
Донета јасна методологија за опорезивање прихода предузетника који порез на приход од самосталне делатности плаћају на паушално утврђен приход	Буџет Републике Србије - редовна средства
Донет нов закон о финансирању локалне самоуправе којим су елиминисане слабости постојећег система финансирања локалне самоуправе и уведен одговорнији однос наплате прихода од стране општина и градова чиме би се створио фискално одговоран и одржив систем јавних финансија Створена јасна законска правила којима се дефинише систем финансирања јединица локалне самоуправе и створен амбијент стабилности и предвидивости у планирању прихода приликом припрема одлука о буџету јединица локалне самоуправе (у даљем тексту: ЈЛС) Новим законским решењима усаглашени називи са пореским карактером изворних прихода ЈЛС Прописан другачији систем обрачуна ненаменског трансфера јединицама локалне самоуправе који ће променити управљање јавним финансијама на локалном нивоу власти У делу којим се прописује утврђивање такси и накнада за пружање одређених јавних услуга прописати јасне критеријуме за сваку таксу за коју је то могуће, а за које нису јасно постављени критеријуми за утврђивање висине или су критеријуми постављени сувише широко па доводе до великих разлика у износима такси за исту услугу у различитим ЈЛС	Буџет Републике Србије - редовна средства

Мера	МЗ - Увођење ефикаснијих процедура за инвестиционо улагање у изградњу и управљање непокретностима		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Закон о државном премеру и катастру („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 18/10, 65/13 и 15/15 - УС)	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Министарство финансија Републички геодетски завод (у даљем тексту: РГЗ)	2015
A2	Пуна примена усвојеног Закона о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 132/14 и 145/14)	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре	2015
A3	Успостављање Централне евиденције обједињених процедура издавања грађевинских дозвола у складу са Законом о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи	Агенција за привредне регистре (у даљем тексту: АПР) Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре	2016
A4	Усаглашавање секторских прописа са законодавним оквиром за уређење области планирања и изградње са циљем оптимизације поступка издавања дозвола које се односе на градњу, а које издају јавна предузећа и други органи	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Министарство финансија РГЗ и други надлежни органи	2015
A5	Уређивање имовинско-правних односа на грађевинском земљишту и доношење неопходних просторних и урбанистичких планова	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Министарство финансија РГЗ Стална конференција градова и општина (у даљем тексту: СКГО) надлежни органи	2015 2016
A6	Реформа прописа којима се предвиђа плаћање накнада за уређење грађевинског земљишта	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Министарство финансија	2015
A7	Изменити Правилник о изради и одржавању катастра непокретности („Службени гласник РС”, број 46/99)	РГЗ	2015
A8	Скратити време потребно да се изврши упис и брисање хипотеке	РГЗ	2015

МЗ - Увођење ефикаснијих процедура за инвестиционо улагање у изградњу и управљање непокретностима	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Предвиђена санкција за непоштовање рока од 30 дана предвиђеног Законом о општем управном поступку („Службени лист СРЈ”, бр. 33/97 и 31/01 и „Службени гласник РС”, број 30/10) у коме надлежни органи управе, укључујући и РГЗ, морају да обаве упис у Катастар непокретности по уредно достављеном захтеву	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку USAID ВЕР - Пројекат за боље услове пословања
Трајање поступка за добијање грађевинске и употребне дозволе и уписа права својине скраћено за најмање 100 дана Рационализација такси и накнада кроз њихово смањивање и укидање Смањење броја процедура на не више од 11 (тренутно их има 16)	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку USAID ВЕР -Пројекат за боље услове пословања
Успостављена Централна евиденција обједињених процедура издавања грађевинских дозвола	Сопствени приходи Агенције за привредне регистре (приходи од накнада) уз подршку пројекта „Развој приватног сектора” IPA 2013, од 2016. године - Уговор о услугама
Усаглашени прописи који се односе на поступак издавања дозвола за градњу, а које издају јавна предузећа и други органи Рedefинисање улога јавних предузећа и других органа у процедурама издавања дозвола у поступку грађења Оптимизација поступака	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку USAID ВЕР - Пројекат за боље услове пословања
Утврђено тачно стање у погледу непокривености територија одговарајућим просторним и урбанистичким плановима и припремљен акциони план који прецизира динамику израде и усвајања недостајућих планских докумената	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку пројекта „Развој приватног сектора” IPA 2013, од 2016. године - Уговор о услугама
Утврђени јасни критеријуми за одређивање доприноса за уређивање грађевинског земљишта	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку USAID ВЕР - Пројекат за боље услове пословања
Прописана обавеза уписа права прече куповине у катастар непокретности како би се јасно истакло ово право и ујединачено примењивало у свим јединицама катастра Омогућен упис свих закупа без ограничења	Буџет Републике Србије - редовна средства
Поједностављени и скраћени административни поступци за упис и брисање хипотеке Обучено особље у локалним катастрима о примени административних поступака	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку USAID ВЕР - Пројекат за боље услове пословања

Мера	М4 - Унапређење регулаторног оквира инспекцијског надзора		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Доношење системског закона којим се уређује област инспекцијског надзора	Министарство државне управе и локалне самоуправе	2015
A2	Доношење подзаконских прописа и аката за извршавање системског закона којим се уређује област инспекцијског надзора	Министарство државне управе и локалне самоуправе Надлежни органи	2015
A3	Усаглашавање секторских закона са системским законом којим се уређује инспекцијски надзор	Надлежни државни органи	2015 2016
A4	Обезбедити кординацију рада инспекцијских служби	Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања	2015

Мера	М5 – Унапређење законодавног оквира у области радних односа и права из радних односа		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Реформа прописа у области радног законодавства и безбедности на раду	Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања	2015

Мера	М6 – Регулаторна реформа секторских прописа значајних за пословање МСПП		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Изменити Правилник о условима и начину обављања угоститељске делатности, начину пружања угоститељских услуга, разврставању угоститељских објеката и минимално техничким условима за уређење и опремање угоститељских објеката („Службени гласник РС”, број 48/12)	Министарство трговине, туризма и телекомуникација	2015
A2	Изменити Правилник о минималним техничким и санитарно-хигијенским условима за пружање угоститељских услуга у домаћој радиности и у сеоском туристичком домаћинству („Службени гласник РС”, бр. 41/10 и 48/12)	Министарство трговине, туризма и телекомуникација	2015
A3	Реформа прописа којима се уређује област туризма	Министарство трговине, туризма и телекомуникација СКГО	2015

M4 - Унапређење регулаторног оквира инспекцијског надзора	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Успостављен нови јединствени правни оквир за инспекцијски надзор	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку USAID BEP - Пројекат за боље услове пословања
Донети подзаконски прописи и акти за спровођење закона о инспекцијском надзору	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку USAID BEP - Пројекат за боље услове пословања
Усаглашени посебни закони којима се у појединим областима уређује инспекцијски надзор са одредбама системског закона којим је уређен инспекцијски надзор	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку пројекта „Развој приватног сектора“ IPA 2013, од 2016. године - Уговор о услугама
Образовано посебно тело које ће бити задужено за координацију инспекцијских служби, њихову сарадњу, размену информација и унапређење делотворности инспекцијског надзора	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку USAID BEP - Пројекат за боље услове пословања

M5 – Унапређење законодавног оквира у области радних односа и права из радних односа	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Даље унапређење радног законодавства Јачање функције инспекције рада Усклађеност Закона о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС”, број 101/05) са директивама Европске уније (минимум 70%)	Буџет Републике Србије - редовна средства

M6 – Регулаторна реформа секторских прописа значајних за пословање МСПП	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Усвојен измењен Правилник о условима и начину обављања угоститељске делатности, начину пружања угоститељских услуга, разврставању угоститељских објеката и минимално техничким условима за уређење и опремање угоститељских објеката са адекватније дефинисаним системом стандарда за категоризацију обавезних елемената	Буџет Републике Србије - редовна средства
Усвојен измењен Правилник о минимално техничким и санитарно-хигијенским условима за пружање угоститељских услуга у домаћој радиности и у сеоским домаћинствима са адекватније дефинисаним системом стандарда за категоризацију обавезних елемената	Буџет Републике Србије - редовна средства
Повећана овлашћења туристичке инспекције - инспекторима омогућена контрола фискалне касе Забрана удружењима да организују путовања у земљи у трајању дужем од два дана и путовања у иностранство (путовање у земљи дуже од два дана или путовање у иностранство може да организује само регистрована туристичка агенција) СКГО спровео промотивне активности и радионице са локалним самоуправама у циљу што боље примене нових одредаба прописа о туризму Уведена забрана удружењима да се баве пружањем угоститељских услуга	Буџет Републике Србије - редовна средства

A4	Модернизовати поступак регистрације и овере редова возње у међумесном превозу и поступак одобравања редова возње у међународном јавном линијском превозу путника	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре	2016
A5	Праћење примене и утицаја Закона о заштити потрошача „Службени гласник РС”, број 62/14) на пословање привредних субјеката	Министарство трговине, туризма и телекомуникација	2015

Мера	М7 - Подршка спровођењу регулаторне реформе на покрајинском и локалном нивоу		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Подршка ЈЛС у спровођењу новог правног оквира за планирање и изградњу и фаза обједињене процедуре које органи ЈЛС примењују у овој области	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре	2015
A2	Подршка ЈЛС за укидање накнада које посебно оптерећују привреду	Министарство финансија Министарство привреде ЈЛС	2015
A3	Реформа административних поступака које спроводе ЈЛС увођењем обавезе службеног прибављања података о регистрацији привредних субјеката, пореског идентификационог броја (у даљем тексту: ПИБ), ОП обрасца и др.	Министарство финансија ЈЛС СКГО	2015

1.2 ДИМЕНЗИЈА СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	НАЗИВ
------------------------------	-------

Мера	М1 - Измене и допуне регулаторног оквира којима се уређује спровођење административних поступака у органима државне управе, аутономних покрајина и локалних самоуправа		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Измена и допуна Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10 и 99/14) и других прописа којима се уређује спровођење административних поступака у органима државне управе, аутономних покрајина и локалних самоуправа	Министарство државне управе и локалне самоуправе	2016
A2	Измена и допуна Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС”, бр. 119/12, 116/13-аутентично тумачење и 44/14 - др. закон) како би се прописала обавеза доношења мапа административних поступака у којима странке остварују одређена права и/или преузимају одређене обавезе за јавна предузећа која врше одређена јавна овлашћења	Министарство привреде	2015
A3	Измена Правилника о начину и поступку остваривања права из обавезног здравственог осигурања („Службени гласник РС”, бр. 10/10, 18/10 - исправка, 46/10, 52/10 - исправка, 80/10, 60/11 – УС и 1/13)	Републички фонд за здравствено осигурање Централни регистар обавезног социјалног осигурања	2015

Донет Закон о превозу путника у друмском саобраћају	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку пројекта „Развој приватног сектора” IPA 2013, од 2016. године - Уговор о услугама
Сprovedена анализа могућности измене Закона о заштити потрошача, тако да се смањи простор злоупотребе на штету продавца, уз пуно уважавање права потрошача	Буџет Републике Србије - редовна средства

М7 - Подршка спровођењу регулаторне реформе на покрајинском и локалном нивоу	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Одржано минимум три обуке и обучено минимум 30 службеника ЈЛС	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку USAID BEP - Пројекат за боље услове пословања
Укинуте накнаде које органи ЈЛС наплаћују за подношење пријава у вези са незаконитим поступањем њихових органа и организација, као и укидање накнада за које не постоји мерљива услуга коју орган ЈЛС пружа подносиоцима захтева	Буџет Републике Србије - редовна средства
ЈЛС укинуле праксу да управе јавних прихода траже од обвезника документацију која је већ јавно доступна на интернет страници АПР (подаци о регистрацији, ПИБ), као и податке који нису неопходни за поступак који спроводе (ОП образац, картон депонованих потписа)	Буџет Републике Србије - редовна средства

УНАПРЕЂЕЊЕ ЕФИКАСНОСТИ СПРОВОЂЕЊА АДМИНИСТРАТИВНИХ ПОСТУПАКА

М1 - Измене и допуне регулаторног оквира којима се уређује спровођење административних поступака у органима државне управе, аутономних покрајина и локалних самоуправа	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Увођење обавезе свих органа власти који обављају одређена јавна овлашћења да успоставе мапе административних поступака које се воде пред њима Увођење обавезе да се на њиховим интернет презентацијама објави регистар свих административних поступака које спроводе, заједно са мапама тих поступака	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку пројекта „Развој приватног сектора” IPA 2013, од 2016. године - Уговор о услугама
Уведена обавеза успостављања мапе административних поступака који се воде пред органима јавних предузећа Увођење обавезе за јавна предузећа да на својим интернет презентацијама објаве списак свих административних поступака које спроводе, заједно са мапама тих поступака	Буџет Републике Србије - редовна средства
Створени услови за електронску проверу уплаћених доприноса и стажа осигурања Смањен број докумената на основу којих се врши остваривање права на накнаде зараде за време привремене спречености за рад - укинути обавезу подношења доказа да је доспели допринос плаћен, као и обавезу подношења доказа о претходном стажу осигурања	Буџет Републике Србије - редовна средства

A4	Реформа прописа којима се уређује област државне управе	Министарство државне управе и локалне самоуправе	2016
A5	Реформа прописа који уређују остваривање права на накнаду зараде за време породичног одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета	Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања	2015
A6	Оснаживање заштите права привредних субјеката у поступцима пред јавном управом	ПКС Министарство привреде Заштитник грађана	2015 2016

Мера	М2 - Наставак рада на јачању система електронске управе		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Успостављање јединствене, свеобухватне и ажурне електронске базе административних поступака	Дирекција за електронску управу у сарадњи са републичким органима и организацијама које спроводе законске процедуре према трећим лицима	2015
A2	Омогућити издавање различитих врста уверења електронским путем уз сертификован електронски потпис или тренутно на шалтеру органа	Министарство финансија - Пореска управа Министарство правде Министарство државне управе и локалне самоуправе АПР	2015 2016
A3	Омогућити електронску регистрацију привредних субјеката	АПР Министарство финансија Министарство трговине, туризма и телекомуникација Министарство привреде	2015

Изменама Закона о државној управи којим се уводи забрана органима државне управе да, у поступку решавања о правима, обавезама или правним интересима физичког или правног лица, од странака захтевају достављање података из евиденција или регистара које воде други органи државне управе, органи територијалне аутономије или локалне самоуправе Прописане санкције за непоштовање ове забране	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку пројекта „Развој приватног сектора“ IPA 2013, од 2016. године - Уговор о услугама
Смањен број докумената које је потребно доставити ради остваривања права на новчану накнаду за време породичног одсуства (укинута обавеза подношења извода из матичне књиге рођених, уговора о раду, фотокопије пријаве за пензијско и инвалидско односно здравствено осигурање, фотокопије радне књижице и потврде о броју запослених)	Буџет Републике Србије - редовна средства
Успостављен механизам за стални дијалог између представника привреде, јавне управе и Заштитника грађана Успостављен ефикасан систем за разматрање притужби привредних субјеката на рад органа јавне управе Припремљен програм обука и радионица на тему заштите права привредних субјеката од „лоше управе“ Одржане минимум три обуке и радионице у организацији ПКС, Министарства привреде и Заштитника грађана у 2015. години Припремљен програм обука и радионица које ће се одржавати преко регионалних и локалних организација од 2016. године	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку пројекта „Развој приватног сектора“ IPA 2013, од 2016. године - Уговор о услугама

M2 - Наставак рада на јачању система електронске управе	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Израда неопходних подзаконских аката ради омогућавања успостављања јединствене базе административних поступака на Порталу е-управа Успостављена јединствена база административних поступака на Порталу е-управа - сакупљене и објављене мапе административних поступака и то минимално за грађевинске дозволе, енергетске дозволе, дозволе за управљање отпадом, радне дозволе за странце, дозволе за геолошка истраживања и рударство	Буџет Републике Србије - редовна средства
Министарство правде - измена Судског пословника тако да се омогући издавање уверења да се против лица не води кривични или прекршајни поступак, односно уверења да да ли је лице у одређеном периоду кажњавано за прекршај или привредни преступ електронским путем уз сертификован електронски потпис Омогућен ефикасан процес издавања различитих врста уверења, потврда, и других докумената у целој држави како електронским путем, тако и личним одласком на шалтер надлежног органа и то за следеће органе и организације: Пореска управа - потврда о извршеној пореској обавези; АПР - извод из Регистра и потврда да није изречена мера забране обављања делатности	Буџет Републике Србије - редовна средства
Обезбеђени предуслови (сачињавање електронске документације, подношење електронских пријава, јавнобележничка овера електронских докумената, електронска наплата накнаде за поступак регистрације) за подношење регистрационе пријаве електронским путем у складу са Законом о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС”, бр. 99/11 и 83/14)	Сопствени приходи Агенције за привредне регистре (приходи од накнада)

A4	Омогућити електронску регистрацију уговора о финансијском лизингу и уговора о заложном праву (Регистар финансијског лизинга и Регистар залогe)	АПР	2016
A5	Омогућити електронско подношење годишњих финансијских извештаја	АПР	2015 2016
A6	Електронска пријава пореза на добит правних лица, пореза на приходе од самосталне делатности на које се порез плаћа паушалним опорезивањем и пореза на приход од самосталних делатности за предузетнике који воде пословне књиге, пореза на пренос апсолутних права, као и организовање екстерних и интерних обука за коришћење електронских сервиса за подношење пореских пријава у електронском облику	Министарство финансија - Пореска управа	2015 2016
A7	Унапређен портал јавних набавки	Управа за јавне набавке	2015
A8	Спровођење обука и промовисање електронских јавних набавки	Управа за јавне набавке Сви наручиоци	2016
A9	Успостављање јединственог информационог система за инспекције Е - инспектор	Министарство државне управе и локалне самоуправе	2015 2016
A10	Доношење инструкције у вези са издавањем пореских уверења у вези са измиреним пореским обавезама	Министарство финансија - Пореска управа	2015 2016

Мера	М3 - Успостављање једношалтерског система за пружање што већег броја услуга		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Успостављање једношалтерског система за дозволе у поступку грађења	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре СКГО ЈЛС	2015

Успостављен механизам за електронску регистрацију уговора о финансијском лизингу и уговора о заложном праву	Сопствени приходи Агенције за привредне регистре (приходи од накнада) уз подршку пројекта „Развој приватног сектора“ IPA 2013, од 2016. године - Уговор о услугама
У 2015. години започети процес увођења електронског потписа у систем регистрације финансијских извештаја да би се до краја те године електронско подношење финансијских извештаја омогућило у односу на око 12.000 великих, средњих и малих привредних субјеката сходно Закону о рачуноводству („Службени гласник РС”, број 62/13) Од 1. јануара 2016. године ова обавеза се успоставља на свих 160.000 правних лица - обвезника подношења	Сопствени приходи Агенције за привредне регистре (приходи од накнада) уз подршку пројекта „Развој приватног сектора“ IPA 2013, од 2016. године - Уговор о услугама
2015: Потпуно успостављање система електронске пријаве за: порез на добит правних лица и годишњи порез на доходак грађана Одржано минимум две обуке за коришћење електронских сервиса за подношење пореских пријава у електронском облику 2016: Потпуно успостављање система електронске пријаве за све наведене порезе Одржано минимум две обуке за коришћење електронских сервиса за подношење пореских пријава у електронском облику	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку пројекта „Развој приватног сектора“ IPA 2013, од 2016. године - Уговор о услугама
На порталу јавних набавки стављена у функцију могућност објављивања планова набавки наручилаца, објављивање набавки које се спроводе по међународним процедурама, унапређење претраге одлука Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки, постављања регистра јавних уговора	Буџет Републике Србије - редовна средства
Број спроведених обука - две годишње	Н/А
Успостављен информациони систем за инспекцијске службе	Буџет Републике Србије - редовна средства уз међународну подршку: USAID BEP - Пројекат за боље услове пословања, Светска банка, IPA фондови и други донатори
Издавање пореског уверења одмах на лицу места пореским обвезницима који немају никакво дуговање Омогућавање издавања пореског уверења електронским путем	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку пројекта „Развој приватног сектора“ IPA 2013, од 2016. године - Уговор о услугама

М3 - Успостављање једношалтерског система за пружање што већег броја услуга

Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Успостављен једношалтерски систем -обједињена процедура издавања грађевинских дозвола у ЈЛС	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку USAID BEP - Пројекат за боље услове пословања

A2	Спровести све неопходне активности за потпуно функционисање Централног регистра обавезног социјалног осигурања (у даљем тексту: ЦРОС) како би се информатички повезале Пореска управа и ЦРОС у делу који се односи на додатну контролу наплате доприноса по појединцу и усклађивање прописа	Министарство финансија - ЦРОС Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање (у даљем тексту: РФПИО) Републички фонд за здравствено осигурање (у даљем тексту: РФЗО) Пореска управа и ресорна министарства	2015
----	---	--	------

Мера	М4 - Праћење ефикасности реализације административних поступака и мерење административних трошкова привреде		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Израда стандарда за мерење административног оптерећења	Републички секретаријат за јавне политике (у даљем тексту: РСЈП) Министарство привреде	2015
A2	Израда упутства за примену модела стандардних трошкова	РСЈП Министарство привреде	2015
A3	Доношење или измена одговарајућих аката	РСЈП Министарство привреде Републички секретаријат за законодавство Генерални секретаријат Владе	2015

Мера	М5 - Побољшање услове за учешће МСПП у јавним набавкама		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Спровођење обука о унапређењу међусобне информисаности наручилаца и понуђача	Управа за јавне набавке	2016
A2	Смернице за повећање учешћа МСПП у поступцима јавних набавки	Управа за јавне набавке	2016

1.3 ДИМЕНЗИЈА СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	НАЗИВ
------------------------------	-------

Мера	М1 - Обавезно укључивање представника привреде у процес припреме прописа и јавних политика и повећање предвидљивости промена услова пословања		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Припремљене и усвојене смернице у циљу веће предвидљивости правног оквира пословања	Министарство привреде	2015

Успостављена размена података између Пореске управе и ЦРОС и створени услови да ЦРОС доставља податке о плаћеним доприносима РФПИО за пензијско и инвалидско осигурање, РФЗО - за здравствено осигурање и Националне службе за запошљавање - за случај незапослености Измењени потребни прописи ради несметаног успостављања система	Буџет Републике Србије - редовна средства
--	---

М4 - Праћење ефикасности реализације административних поступака и мерење административних трошкова привреде	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Успостављен и усвојен модел стандардних трошкова	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку USAID BEP - Пројекат за боље услове пословања
Израђено и електронски доступно упутство	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку USAID BEP - Пројекат за боље услове пословања
Уведена обавеза за предлагача прописа да, приликом доношења новог или измена важећег прописа, образложи које се ново оптерећење или обавеза уводи за привреду, као и које се важеће оптерећење њиме увећава, смањује или укида	Буџет Републике Србије - редовна средства

М5 - Побољшање услове за учешће МСПП у јавним набавкама	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Број спроведених обука - две годишње	Н/А
Усвојене Смернице за повећање учешћа МСПП у поступцима јавних набавки	Н/А

ПОВЕЋАЊЕ ТРАНСПАРЕНТНОСТИ ПРОЦЕСА ДОНОШЕЊА ПРОПИСА И ЈАВНИХ ПОЛИТИКА

М1 - Обавезно укључивање представника привреде у процес припреме прописа и јавних политика и повећање предвидљивости промена услова пословања	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Усвојене смернице којим Влада препоручује органима државне управе да приликом припреме прописа који утичу на привреду и пословно окружење предвиде ступање на снагу тих прописа на два тачно одређена датума у току године уз изузетке у којима се може одступити од тог правила	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку USAID BEP - Пројекат за боље услове пословања

A2	Одржавање јавне расправе у складу са Пословником Владе	Надлежни органи државне управе, надлежне службе и тела Владе	2015
A3	Укључивање представника привреде у све фазе припреме прописа који утичу на пословно окружење, посебно у оквиру радних група	Министарство привреде РСЈП Републички секретаријат за законодавство Генерални секретаријат Владе	2015
A4	Стални дијалог ЈЛС са представницима привредног сектора ради сарадње и координације на питањима од значаја за привреду	ЈЛС Министарство привреде	2016
A5	Наставак активности Форума МСПП ПКС у дијалогу са Владом и Министарством привреде	ПКС Министарство привреде	2015 2016
A6	Редовно информисање представника привреде о току преговора о придруживању Европској унији (у даљем тексту: ЕУ) - поглавља која директно утичу на пословање МСПП	ПКС Канцеларија за европске интеграције ресорна министарства	2015 2016

Мера	М2 – Образовање Савета за мала и средња предузећа, предузетништво и конкурентност		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Образовање Савета за мала и средња предузећа, предузетништво и конкурентност од стране Владе	Министарство привреде Влада	2015

Мера	М3 – Успостављање механизма за праћење ефеката примене прописа који утичу на пословно окружење		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Успостављање механизма за обавезно спровођење „ex post“ анализе ефеката најзначајнијих прописа који утичу на привреду	РСЈП Министарство привреде Републички секретаријат за законодавство Генерални секретаријат Владе	2015
A2	Унапређење методолошке и аналитичке базе за праћење кретања у привреди, доношења одлука и праћење ефеката примене прописа који утичу на привреду	РСЈП Републички завод за статистику (у даљем тексту: РЗС) Министарство привреде ПКС	2015

Јавна расправа спроведена за 80% законских предлога који имају утицај на пословно окружење	Буџет Републике Србије - редовна средства
Одговарајућим актом предвиђена обавеза да предлагачи прописа приликом предлагања прописа јасно назначе колико представника привреде је учествовало у раду радне групе која је припремала нацрт закона	Буџет Републике Србије - редовна средства
Дијалог остварен на територији 40% ЈЛС У истом проценту организована партнерстава локалне привреде и ЈЛС за подршку локалној привреди (пословни савети, јавно-приватна партнерства)	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку пројекта „Развој приватног сектора” IPA 2013, од 2016. године - Уговор о услугама
Одржан најмање један састанак годишње	Буџет ПКС уз подршку пројекта „Развој приватног сектора” IPA 2013, од 2016. године - Уговор о услугама
Одржано најмање два састанака годишње	Буџет ПКС уз подршку пројекта „Развој приватног сектора” IPA 2013, од 2016. године - Уговор о услугама

M2 – Образовање Савета за мала и средња предузећа, предузетништво и конкурентност

Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Образован Савет за мала и средња предузећа, предузетништво и конкурентност чији су чланови представници ресорних министарстава, пословних удружења, научне заједнице, који се састаје на кварталном нивоу	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку USAID BEP - Пројекат за боље услове пословања

M3 – Успостављање механизма за праћење ефеката примене прописа који утичу на пословно окружење

Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Усвојена измена и допуна одговарајућег акта и утврђена обавеза достављања извештаја и „ex post” анализе од стране ресорног министарства РСЈП	Уз подршку IPA пројекта - Реформа координације политика и „центра” Владе
Донета методологија за праћење кретања у привреди и праћење ефеката прописа који утичу на привреду ради креирања јавних политика и припреме прописа	Буџет Републике Србије - редовна средства

Мера	М4 – Укључивање теста утицаја на мала и средња предузећа (у даљем тексту: МСП) у анализу ефеката прописа		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Утврђивање методологије за одређивање утицаја прописа на привреду, а посебно на МСПП	РСЈП Министарство привреде Републички секретаријат за законодавство Генерални секретаријат Владе	2015
A2	Одржавање обука за примену методологије за одређивање утицаја прописа на МСП (у даљем тексту: Тест МСП)	Служба за управљање кадровима (Центар за стручно усавршавање) РСЈП Министарство привреде	2015 2016
A3	Пилот анализе ефеката прописа у коју би био укључен Тест МСП	РСЈП Министарство привреде Министарство финансија	2016
A4	Доношење или измене одговарајућег акта како би се Тест МСП укључио као обавезан елемент анализе ефеката прописа	РСЈП Министарство привреде Републички секретаријат за законодавство Генерални секретаријат Владе	2015

М4 – Укључивање теста утицаја на мала и средња предузећа (у даљем тексту: МСП) у анализу ефеката прописа	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Утврђена методологија	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку USAID ВЕР - Пројекат за боље услове пословања
Донет програм обука и одржавање обука - број обука спроведених у 2015. години - најмање две Од 2016. године увести правило да се овакве обуке одржавају редовно по предвиђеном програму Службе за управљање кадровима, а најмање једном у три месеца	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку пројекта „Развој приватног сектора” IPA 2013, од 2016. године - Уговор о услугама
Урађене анализе минимум код три прописа	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку пројекта „Развој приватног сектора” IPA 2013, од 2016. године - Уговор о услугама
Тест МСП уведен као обавезан део анализе ефеката прописа за све прописе за које се према унапред утврђеним критеријумима утврди да могу имати значајан утицај на пословање МСПП	Уз подршку IPA пројекта - Реформа координације политика и „центра” Владе

СТУБ-2 ОПШТИ ЦИЉ - УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИСТУПА ИЗВОРИМА ФИНАНСИРАЊА

2.1 ДИМЕНЗИЈА СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	НАЗИВ
------------------------------	-------

Мера	М1 - Унапређење извршног поступака		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Подршка ефикаснијој примени Закона о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС”, бр. 31/11, 99/11 - др. закон, 109/13 - УС, 55/14 и 139/14)	Министарство правде Министарство привреде Комора извршитеља Правосудна академија	2015
A2	Наставити и унапредити обуке судија и судског особља у погледу примене Закона о извршењу и обезбеђењу	Правосудна академија	2015

Мера	М2 – Реформа прописа који уређују област заложног права		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Реформа прописа који уређују област заложног права на покретним стварима	Министарство правде Министарство привреде АПР	2015
A2	Припремити материјале и смернице за запослене у надлежним органима на тему Закона о хипотеци („Службени гласник”, број 115/05) у циљу смањења недоследности у поступању надлежних органа (суд, катастар и Пореска управа)	Министарство финансија Министарство привреде РГЗ Удружење банака Србије (у даљем тексту: УБС)	2016
A3	Припремити и спровести специјализовану обуку запослених у надлежним органима (органи унутрашњих послова, тужилаштва, судови, итд) у погледу примене кривичних прописа ради спречавања злоупотреба, преварних радњи и бесправног отуђења заложне имовине	Правосудна академија Министарство унутрашњих послова	2016

УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА ПОНУДЕ БАНКАРСКОГ СЕКТОРА ЗА МСПП

М1 - Унапређење извршног поступака	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Именовано 75% од укупног броја извршитеља предвиђеног Законом о извршењу и обезбеђењу Настављена и унапређена обука извршитеља - више од 75% новоименованих извршитеља прошло обуку Министарство правде радно ангажовало адекватан број запослених (два до три) за вршење надзора над радом извршитеља Министарство правде донело план надзора на основу процене ризика	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку USAID BEP - Пројекат за боље услове пословања
Више од 20% судија и судског особља до краја 2015. године прошло обуку	Буџет Републике Србије - редовна средства

М2 – Реформа прописа који уређују област заложног права	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Уведена обавеза регистрације свих заложних права на покретним стварима (државинска и бездржавинска залога) Унапређен поступак доставе, измењен законски оквир, тако да се онемогући дужницима да избегавањем пријема избегну извршење, детаљније регулисан поступак вансудског намирења потраживања које је обезбеђено заложним правом регистрованим у Регистру заложног права на покретним стварима и правима, детаљније регулисано заложно право на потраживањима и начини намирења Организована најмање два промотивна догађаја у току године, у циљу промовисања веће употребе залоге, као средства обезбеђења	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку USAID BEP - Пројекат за боље услове пословања
Развијени и подељени материјали и смернице за обуку запослених у надлежним органима на тему Закона о хипотеци Преко 80% релевантних службеника упознато са садржином материјала	Н/А
Припремљени материјали и спроведена обука запослених у надлежним службама (четири обуке), у случајевима превременог отуђења заложне имовине Материјали доступни свим запосленим у надлежним органима	Н/А

Мера	М3 - Развити подстицајне мере и механизме како би банкарски сектор повећао кредитирање МСПП		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Реализација програма подршке малим предузећима за набавку опреме у сарадњи са банкама	Министарство привреде Министарство финансија ПКС УБС Пословна удружења	2015
A2	Успостављање дијалога између јавног и приватног сектора о повећању обима кредитирања МСПП	Министарство привреде Министарство финансија ПКС НБС УБС Пословна удружења	2015

Мера	М4 – Оснаживање специјализованих професија у циљу добијања веродостојних финансијских података у процесу одобравања кредита		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Стварање правног и институционалног оквира за успостављање струке проценитеља вредности непокретности	Министарство финансија НБС УБС Национално удружење проценитеља Србије	2015
A2	Успоставити националну базу података о трансакцијама везаним за непокретну имовину и те информације учинити доступним квалификованим проценитељима	НБС Комора јавних бележника Србије РГЗ	2015
A3	Промовисање значаја и унапређење финансијског извештавања МСП кроз оснаживање њихових капацитета	Министарство финансија Министарство привреде	2015 2016

Мера	М5 – Побољшање праћења стања финансирања МСПП		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Унапредити прикупљање и објављивање информација о финансирању МСП	Министарство привреде ПКС НБС НАРР	2015

M3 - Развити подстицајне мере и механизме како би банкарски сектор повећао кредитирање МСПП

Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Припремљен и спроведен програм	01 Приход из буџета Раздео 20 Глава 20.0 Програм 1504 Функција 410 Пројекат 4004 Економска класификација 451: 200 милиона динара
Организована четири округла стола	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку USAID BEP - Пројекат за боље услове пословања Буџет ПКС

M4 – Оснаживање специјализованих професија у циљу добијања веродостојних финансијских података у процесу одобравања кредита

Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Израђени и усвојени национални стандарди за процену некретнина Израђен нови оквир за лиценцирање проценитеља у складу са стандардима ЕУ	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку USAID BEP - Пројекат за боље услове пословања
Израђен правни и институционални оквир за централизовано прикупљање информација Развијен и успостављен систем за прикупљање и дистрибуцију информација	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку USAID BEP - Пројекат за боље услове пословања
Припремљен промотивни материјал и одржана минимум два јавна скупа и спроведена јавна кампања у циљу промовисања значаја финансијског извештавања Одржано минимум две обуке за примену међународних стандарда за финансијско извештавање (у даљем тексту: МСФИ) за МСП Одржано минимум две обуке за примену МСФИ за средња правна лица која су се одлучила за коришћење МСФИ	Пројекат Швајцарске Владе (SECO) уз координацију Светске банке

M5 – Побољшање праћења стања финансирања МСПП

Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Припремљена методологија за праћење финансирања МСП Извештај објављен са информацијама о финансирању МСП, као што су извори финансирања, трендови, методи, цена капитала, проблеми са финансирањем, покренутим поступцима споразумног финансијског реструктурирања итд. (у оквиру годишњег извештаја о МСПП)	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку USAID BEP - Пројекат за боље услове пословања Буџет ПКС

A2	Обезбедити редовно праћење банкарског кредитирања МСПП и наставити прикупљање података за Србију у оквиру OECD ScoreBoard	НБС УБС	2015
----	---	------------	------

2.2 ДИМЕНЗИЈА СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	НАЗИВ
------------------------------	-------

Мера	М1 – Развој нових модела финансирања МСПП		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Спровести анализу потреба за успостављање алтернативних финансијских инструмената са предлогом инвестиционе стратегије	Министарство привреде у сарадњи са Европском инвестиционом банком	2015 2016

Мера	М2 - Унапређење система издавања кредитних гаранција		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Развити програм финансијских инструмената за обезбеђење кредита МСПП финансираних путем банкарских кредитних линија	Министарство привреде	2016

Мера	М3 – Стварање услова за улагање предузетног капитала, улагање у власнички капитал, мезанин финансирање и улагања пословних анђела у МСП		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Успостављен правни оквир којим се уређује оснивање и рад фондова предузетног капитала у Републици Србији	Министарство привреде НБС АОФИ УБС	2015 2016
A2	Припремити концепт оснивања јавног фонда предузетног капитала (фонда предузетног капитала у којем је држава већински власник) и испитати могућност сарадње са Европским инвестиционим фондом и могућност коришћења других финансијских извора	Министарство привреде АОФИ	2016
A3	Створити механизам за редовно прикупљање предлога потенцијалних пројеката за овај вид улагања	НАРР Министарство привреде Фонд за иновациону делатност	2016
A4	Спровођење континуираних активности на развоју механизма тржишта капитала, а у циљу обезбеђивања алтернативних метода олакшаног приступа финансирању и капиталу	Министарство финансија Министарство привреде	2015 2016

Измењена законска обавеза банака о извештавању НБС тако да обухвати и информисање о финансирању МСПП НБС/УБ је у могућности да прикупи информације о кредитирању МСПП Објављени подаци за Србију у годишњим OECD ScoreBoard	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку USAID BER - Пројекат за боље услове пословања
--	---

РАЗВОЈ НОВИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТРУМЕНАТА

М1 – Развој нових модела финансирања МСПП

Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Урађена процена тржишта финансијских инструмената и процена инвестиционих потреба за програмски период од 2014. до 2020. Предложена инвестициона стратегија тако да понуђени финансијски производи одговарају потребама тржишта Промовисани резултати анализа	IPA 2014 Израда припремне студије за потребу успостављања финансијских инструмената за МСП у Србији (150.000 евра)

М2 - Унапређење система издавања кредитних гаранција

Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Припремљен концепт програма	Н/А

М3 – Стварање услова за улагање предузетног капитала, улагање у власнички капитал, мезанин финансирање и улагања пословних анђела у МСП

Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
2015. година: Припремљен преглед потребних измена одговарајућих прописа (који се односе на банке, осигуравајућа друштва, порески третман) Припремљен законодавни оквир 2016. година: Усвојен законодавни оквир	Буџет Републике Србије - редовна средства
Припремљен концепт оснивања јавног фонда	Н/А
Успостављена база пројеката Успостављен систем електронске пријаве пројеката заинтересованих предузетника у формирану базу	Н/А
Синхронизована измена Закона о привредним друштвима, Закона о тржишту капитала („Службени гласник РС”, број 31/11) и Закона о преузимању акционарских друштава („Службени гласник РС”, бр. 46/06, 107/09 и 99/11), како би се омогућио развој тржишта капитала ради приступа алтернативним изворима финансирања	Буџет Републике Србије - редовна средства

Мера	М4 - Уклањање административних препрека и побољшање регулаторног окружења за успостављање микро-финансијске подршке		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Успоставити јединствен правни оквир за небанкарске, недепозитне кредитне институције, који укључује поступак лиценцирања и надзора	Министарство финансија НБС	2015 2016

Мера	М5 - Унапредити услове за коришћење лизинга и факторинга од стране МСПП		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Повећање обима коришћења лизинга од стране МСП	Министарство финансија НБС Асоцијација лизинг компанија Србије Пословна удружења НАРР	2015

2.3 ДИМЕНЗИЈА СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	НАЗИВ
------------------------------	-------

Мера	М1 - Унапређење информисања МСПП о расположивим изворима финансирања		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Успостављање портала привреде о расположивим изворима финансирања	ПКС Министарство привреде НАРР Регионалне развојне агенције	2015 2016
A2	Успостављање система редовног достављања информација за ажурирање портала	ПКС Министарство привреде	2015 2016

M4 - Уклањање административних препрека и побољшање регулаторног окружења за успостављање микро-финансијске подршке	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Урађена анализа алтернатива успостављања јединственог правног и институционалног оквира Изграђен институционални капацитет за поступак лиценцирања и надзора у оквиру надлежног/их органа Донет закон који уређује ову материју Сprovedена информативна кампања Министарства привреде којом је промовисан нови правни оквир и његове предности - минимум четири догађаја годишње	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку USAID BEP - Пројекат за боље услове пословања

M5 - Унапредити услове за коришћење лизинга и факторинга од стране МСПП	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Урађена анализа правних и других препрека за повећање обима коришћења лизинга од стране МСП Написане препоруке за измену прописа и отклањање препрека, са конкретним предложеним решењима Усвојено и спроведено најмање 50% препорука Припремљена и спроведена кампања о коришћењу лизинга за улагање у основна средства Више од 50% анкетираних МСП упознато са могућношћу коришћења лизинга за улагање у основна средства Више од 5% МСП користи лизинг за улагање у основна средства три године од усвајања и спровођење препорука	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку USAID BEP - Пројекат за боље услове пословања

УНАПРЕЂЕЊЕ СПОСОБНОСТИ МСПП ЗА ПРИСТУП РАЗЛИЧИТИМ ИЗВОРИМА ФИНАНСИРАЊА

M1 - Унапређење информисања МСПП о расположивим изворима финансирања	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Успостављен Портал привреде PKS као националне тачке са прегледом свих расположивих јавних, приватних и ЕУ извора финансирања МСПП Ажуриране информације на сајту Предузетничког портала HAPR и Портала привреде PKS	Буџет PKS уз подршку USAID BEP - Пројекат за боље услове пословања
Успостављен систем редовног достављања информација PKS од стране јавних и ЕУ извора финансирања у циљу редовног ажурирања Портала привреде PKS Сprovedена национална кампања за информисање МСПП о Порталу привреде PKS	Буџет PKS уз подршку USAID BEP - Пројекат за боље услове пословања

Мера	М2 - Унапређење знања и вештина представника МСПП у области финансирања		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Унапредити алате и материјале за обуку МСПП у области финансирања које са лакоћом могу да користе МСПП индивидуално	Министарство привреде ПКС Пословна удружења Регионалне развојне агенције НБС УБС НАРР	2015
A2	Подршка у ангажовању домаћих или страних консултаната ради пословних савета, подршке и увођења добре праксе у финансирању предузећа	Министарство привреде ПКС НАРР	2016
A3	Унапређено управљање средствима обезбеђења од стране МСПП	ПКС Пословна удружења НБС УБС НАРР	2015

Мера	М3 - Подизање свести код предузетника и свих других заинтересованих страна о расположивости и карактеристикама небанкарских финансијских инструмената		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Развити алате и реализовати програме обуке „инвестиционе спремности” и упознавања са начином финансирања путем предузетног капитала	Министарство привреде НАРР ПКС Приватни сектор	2015 2016
A2	Информисање предузетника о расположивости и карактеристикама других небанкарских финансијских инструмената и расположивим финансијским средствима кроз програме ЕУ	Министарство привреде ПКС НАРР Удружења МСП Удружења инвеститора	2015 2016
A3	Промовисати и подстаћи већу искоришћеност финансијских инструмената за обезбеђење кредита за МСП расположиве кроз ЕУ програме (COSME, EDIF и HORIZON 2020)	Министарство привреде ПКС Чланови управних одбора банака у којима држава има учешће УБС	2015 2016

M2 - Унапређење знања и вештина представника МСПП у области финансирања	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Унапређени алати и материјали за обуку Алати и материјали подељени преко ПКС, регионалних привредних комора и регионалних развојних агенција постављени на Портал привреде ПКС и Предузетнички портал Реализовано најмање 30 обука за коришћење алата и материјала за финансирање МСПП, са посебним фокусом на почетнике, младе, жене и припаднике рањивих група Дистрибуирани алати и материјали за обуку 25% анкетираних МСПП је упознато са постојањем и доступношћу алата и материјала	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку USAID BEP - Пројекат за боље услове пословања Буџет ПКС
Реализоване обуке, менторства и пружене саветодавне услуге Успостављена база консултаната за МСПП у оквиру ПКС Најмање 20% анкетираних МСПП је упознато са програмима и критеријумима за учешће у њима	Н/А
Припремљен план обуке и материјали за образовање привредника о ефикасном управљању средствима обезбеђења зарад повећавања шанси за добијање кредита Материјали о управљању средствима обезбеђења постављени на Портал привреде ПКС Одржане обуке за МСПП за ефикасно управљање средствима обезбеђења Најмање 25% анкетираних МСПП је упознато са постојањем и доступношћу материјала о ефикасном управљању средствима обезбеђења	Буџет ПКС уз подршку USAID BEP - Пројекат за боље услове пословања

M3 - Подизање свести код предузетника и свих других заинтересованих страна о расположивости и карактеристикама небанкарских финансијских инструмената	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Припремљени алати и програми обуке Реализоване обуке - најмање четири обуке годишње	2015. година 01 Приходи из буџета Раздео 20 Глава 20.0 Програм 1504 Функција 410 Пројекат 4006 Економска класификација 424 Специјализоване услуге Програм стандардизованог сета услуга за МСПП у 2015. години: 37,5 милиона динара Буџет ПКС
Успостављен инвентар услуга које нуде различите организације Успостављена база понуде субвенционисаних „алтернативних“ (небанкарских) финансијских инструмената (држава, ЕУ и др) Одржане радионице - најмање четири радионице годишње Ажуриране информације на предузетничком порталу НАРР и порталу привреде ПКС Успостављени електронски модели обуке на предузетничком порталу НАРР и порталу привреде ПКС	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку USAID BEP - Пројекат за боље услове пословања Буџет ПКС
Припремити предлог програма за активности информисања банака Одржане радионице и састанци са циљем информисања банака – најмање две радионице, односно два састанка годишње Најмање три банке користе расположиве ЕУ програме	Буџет Републике Србије - редовна средства Буџет ПКС

СТУБ-3 ОПШТИ ЦИЉ - КОНТИНУИРАНИ РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА

3.1 ДИМЕНЗИЈА СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	НАЗИВ
------------------------------	-------

Мера	М1 - Развој механизма редовног праћења и предвиђања потреба МСПП за радном снагом		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Развој и примена механизма за предвиђање и праћење потреба привреде на годишњем нивоу (локални, регионални и национални ниво)	Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Национална служба за запошљавање Министарство просвете, науке и технолошког развоја Министарство привреде	2015 2016

Мера	М2 - Усклађивање формалног образовног система са потребама тржишта рада		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Предлог усклађивања мреже стручних школа и понуде образовних програма (профила) и студијских програма са потребама привреде	Министарство просвете, науке и технолошког развоја Завод за унапређивање образовања и васпитања Министарство привреде ПКС Национална служба за запошљавање	2015
A2	Предлог укључивања у наставне процесе практичног рада, по принципу дуалног система образовања, како би млади на тржиште рада изашли са применљивим знањима Развој и имплементација различитих модела практичне наставе како би се обезбедила боља припремљеност појединца према захтевима тржишта рада	Министарство просвете, науке и технолошког развоја Завод за унапређивање образовања и васпитања Министарство привреде ПКС	2015 2016
A3	Унапређење система укључивања послодаваца у процес програмирања, развоја и реализације програма средњег стручног и високог образовања	Министарство просвете, науке и технолошког развоја Завод за унапређивање образовања и васпитања Министарство привреде ПКС	2015 2016
A4	Усклађивање уписне политике за високошколске студије са приоритетима у привреди и реформисање система финансирања високог образовања у складу са спровођењем овакве политике	Министарство просвете, науке и технолошког развоја Министарство привреде	2015 2016

УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА РАДНЕ СНАГЕ

M1 - Развој механизма редовног праћења и предвиђања потреба МСПП за радном снагом	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Унапређена методологија за редовно праћење потреба привреде на годишњем нивоу Редовно спровођење анкете на годишњем нивоу	Буџет Републике Србије - редовна средства

M2 - Усклађивање формалног образовног система са потребама тржишта рада	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Припремљена методологија за усклађивање мреже стручних школа и понуде образовних програма (профила) и студијских програма са потребама привреде	Буџет Републике Србије - редовна средства
Припремљен предлог методолошког и законодавног оквира за имплементацију модела кооперативног образовања у занатском образовању	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку GIZ Буџет ПКС
Укључено бар 10% представника послодаваца у рад: секторских већа, испитних комисија и у реализацију практичне наставе и студентске праксе Развијен систем акредитације и сертификације послодаваца код којих се реализује практична настава и студентска пракса Донета законска и подзаконска регулатива за финансијске стимулације послодаваца у чијим се привредним друштвима спроводи практична настава	Посебна средства за ове намене нису предвиђена Законом о буџету Републике Србије за 2015. годину („Службени гласник РС”, број 142/14), на разделу 24 - Министарства просвете, науке и технолошког развоја Буџет ПКС
Утврђене квоте за упис на факултете у складу са приоритетима у привреди Увођење редовног праћења показатеља као што је степен запошљавања у години након дипломирања и др.	Буџет Републике Србије - редовна средства

Мера	М3 - Развој система неформалног образовања за унапређење знања и вештина		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Развој система акредитације кратких обука	Министарство просвете, науке и технолошког развоја Завод за унапређивање образовања и васпитања	2015
A2	Наставак реализације програма кратких обука намењених тржишту рада и обука на захтев послодавца	Национална служба за запошљавање Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања	2015
A3	Наставак преквалификација и доквалификација незапослених лица ради повећања могућности за запошљавање	Национална служба за запошљавање Средње стручне школе Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања	2015
A4	Успостављање система за признавање неформалног учења и искуственог знања	Министарство просвете, науке и технолошког развоја Министарство привреде	2015

3.2 ДИМЕНЗИЈА СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	НАЗИВ
------------------------------	-------

Мера	М1 - Увођење предузетничког образовања у све нивое образовног система Републике Србије		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Увођење предузетништва као посебног наставног садржаја на факултетима, пре свега, техничке факултете	Министарство просвете, науке и технолошког развоја Министарство привреде	2015 2016
A2	Наставак увођења предузетништва као посебног предмета у средње стручне школе	Министарство просвете, науке и технолошког развоја Завод за унапређивање образовања и васпитања Министарство привреде Удружење „Достигнућа младих у Србији“	2015

М3 - Развој система неформалног образовања за унапређење знања и вештина	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Успостављен функционални систем акредитације кратких обука, у складу са Законом о образовању одраслих („Службени гласник”, број 55/13) Број акредитованих стандардизованих програма кратких обука (пет програма обука) Број акредитованих образовних установа (пет установа)	Буџет Републике Србије - редовна средства
Број и врста спроведених обука (око 55 кратких обука намењених тржишту рада и обука на захтев послодавца) Број лица укључених у обуке (минимум 1500 полазника)	Буџет Републике Србије - редовна средства
Број лица укључених у програме доквалификације и преквалификације (око 860 лица) које Националне службе за запошљавање упућује на доквалификацију и преквалификацију, а ове активности се реализују у средњим стручним школама	Буџет Републике Србије - редовна средства
Припремљен предлог акта којим се регулише неформално учење и искуствено знање, у складу са прописом који регулише образовање одраслих	Буџет Републике Србије - редовна средства

ПОДРШКА РАЗВОЈУ ОБРАЗОВАЊА ЗА ПРЕДУЗЕТНИШТВО

М1 - Увођење предузетничког образовања у све нивое образовног система Републике Србије	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Број студијских програма на техничким факултетима у оквиру којих се изучава наставни предмет предузетништво	Буџет Републике Србије - редовна средства
Број ученика у средњим стручним школама који похађају предмет предузетништво Број наставних програма у средњим стручним школама који садрже предмет предузетништво Број средњих школа у којима се предузетништво, као ваннаставна активност, спроводи у форми посебне секције	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку Удружења „Достигнућа младих у Србији”

A3	Увођење садржаја који развијају предузетнички дух код деце у основним школама кроз постојеће предмете	Министарство просвете, науке и технолошког развоја Завод за унапређивање образовања и васпитања Министарство привреде Удружење „Достигнућа младих у Србији“ South East European Centre for Entrepreneurial Learning - регионална иницијатива, пројекат ЕУ	2015 2016
A4	Развој концепта ученичке компаније као методологије за развој предузетничког размишљања и подстицања предузетничке активности код младих у средњим школама	Министарство просвете, науке и технолошког развоја Завод за унапређивање образовања и васпитања Министарство привреде Удружење „Достигнућа младих у Србији“	2015 2016
A5	Наставак реализације програма подршке образовању за предузетништво по међународном моделу „Достигнућа младих“	Министарство привреде Удружење „Достигнућа младих у Србији“ Министарство просвете, науке и технолошког развоја	2015 2016

Мера	М2 – Образовање и обука наставника за предузетништво		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Развијање програма стручног усавршавања наставника којима би се ојачале њихове компетенције да код ученика подстакну креативност, иновативност и предузимљивост	Министарство просвете, науке и технолошког развоја Завод за унапређивање образовања и васпитања Министарство привреде	2015 2016
A2	Увођење садржаја у вези са предузетничким образовањем на факултете који образују наставнички кадар	Министарство просвете, науке и технолошког развоја Високошколске установе Министарство привреде	2015 2016

Број основних школа које су увеле садржаје који развијају предузетнички дух код деце Припремљен предлог акта којим се регулише увођење предузетништва (план, програм врста образовања наставника)	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку: South East European Centre for Entrepreneurial Learning и Удружења „Достигнућа младих у Србији“
Развијен концепт ученичке компаније који може да се примени у постојећем образовном и фискалном окружењу у Србији	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку Удружења „Достигнућа младих у Србији“ и других организација које у сарадњи са средњим школама спроводе активности у области предузетничког учења
Пружена подршка за добијање спонзорстава корпоративног сектора за наставак спровођења програма Предложен модел дугорочног финансирања програма, у партнерству приватног и јавног сектора	Буџет Републике Србије - редовна средства

М2 – Образовање и обука наставника за предузетништво	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Најмање један програм јачања компетенција наставника у области предузетништва у оквиру Каталога програма сталног стручног усавршавања наставника, васпитача и стручних сарадника	Буџет Републике Србије - редовна средства
Идентификовани факултети и високе струковне школе заинтересовани за предлог увођења предузетничког образовања у своје студијске програме Акредитовани студијски програми у оквиру којих се изучава предузетништво (најмање три)	Буџет Републике Србије - редовна средства

СТУБ-4 ОПШТИ ЦИЉ - ЈАЧАЊЕ ОДРЖИВОСТИ
И КОНКУРЕНТОСТИ МСПП

4.1 ДИМЕНЗИЈА СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	НАЗИВ
------------------------------	-------

Мера	М1 - Праћење реализације институционалне подршке и унапређење система надзора над радом институција у надлежности Министарства привреде		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Анализа ефикасности рада и капацитета постојећих институција за организовано пружање услуга са предлогом мера за унапређење и/или реформу	Министарство привреде	2015
A2	Анализа квалитета услуга институција за организовано пружање услуга	Министарство привреде	2015
A3	Примена предложених мера за унапређење и/или реформу	Министарство привреде	2015

Мера	М2 - Праћење реализације институционалне подршке и унапређење система надзора над радом институција у надлежности Министарства привреде		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Развој механизма за континуирано праћење квалитета и ефикасности рада агенција и институција у надлежности Министарства привреде који пружају подршку МСПП	Министарство привреде	2015 2016
A2	Пилот програм тестирања развијеног механизма	Министарство привреде	2015 2016
A3	Спровести попис и анализу програма државне помоћи за МСПП у циљу њиховог унапређења	Министарство привреде Министарство финансија Пословна удружења	2015 2016
A4	Израдити предлог будуће координације и интеграције државне подршке за финансирање МСПП	Министарство привреде Министарство финансија	2015
A5	Донети уредбу о анализи ефеката државне помоћи	Министарство финансија Министарство привреде СКГО	2015

УНАПРЕЂЕЊЕ ЕФИКАСНОСТИ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ПОДРШКЕ ПОСЛОВАЊУ И РАЗВОЈУ МСП И ПРЕДУЗЕТНИШТВА

М1 - Праћење реализације институционалне подршке и унапређење система надзора над радом институција у надлежности Министарства привреде

Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Урађена анализа и предлог мера за унапређење и/или реформу	Буџет Републике Србије - редовна средства
Сprovedена анкета са 200 корисника услуга Урађена анализа квалитета услуга	Буџет Републике Србије - редовна средства
Унапређен рад институција	Буџет Републике Србије - редовна средства

М2 - Праћење реализације институционалне подршке и унапређење система надзора над радом институција у надлежности Министарства привреде

Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Дефинисан механизам и критеријуми мерења квалитета рада	Буџет Републике Србије - редовна средства
Сprovedен програм тестирања у који је укључено 200 привредника Припрема предлога за оптимизацију рада институција	Буџет Републике Србије - редовна средства
Сprovedен попис и процена свих програма државне помоћи за МСПП у циљу анализе ефеката и ефикасности коришћења средстава (испитати адекватност концепта програма, покривеност циљних група и њихових потреба, процедура за спровођење програма, усклађеност са правилима ЕУ о државној помоћи итд) На основу извршене процене припремљени предлози за унапређење постојећих програма и функционалну интеграцију одређених програма	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку USAID BEP - Пројекат за боље услове пословања
Припремљен и усаглашен механизам координације Јасно дефинисано тело задужено за координацију Развијен и успостављен оквир за мерење учинка и извештавање за државне програме Обучени запослени који раде на припреми мера о правилима државне помоћи Обучени запослени који ће примењивати методологију мерења учинака	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку USAID BEP - Пројекат за боље услове пословања
Донета уредба којом се уводи обавеза и дефинише методологија спровођења анализе ефеката државне помоћи са циљем ефикаснијег трошења буџетских средстава СКГО ће представити Методологију јединицама локалних самоуправа кроз радионице како би биле оспособљене да врше анализу ефеката пружене помоћи на локалном нивоу	Буџет Републике Србије - редовна средства

Мера	М3 – Даљи развој пословних услуга за МСПП		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Даљи развој система акредитације пружалаца пословних услуга	НАРР Министарство привреде	2015
A2	Наставак спровођења модула пословних услуга у оквиру програма стандардизованог сета услуга за МСПП	Министарство привреде НАРР Акредитоване регионалне развојне агенције	2015 2016
A3	Развој капацитета пружалаца пословних услуга	НАРР Министарство привреде	2015 2016
A4	Наставак спровођења програма суфинансирања пословних услуга за МСПП	НАРР Европска банка за обнову и развој Министарство привреде	2015 2016
A5	Спровођење програма менторства за предузетнике који су у првим годинама свог пословања	НАРР Министарство привреде	2015 2016
A6	Спровођење програма менторинга за предузетнике - кориснике субвенције за запошљавање	Национална служба за запошљавање	2015 2016

Мера	М4 – Даљи развој обука за потенцијалне и постојеће предузетнике		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Редовно спровођење анализе потреба привреде за обукама	НАРР	2015 2016
A2	Развој система акредитације пружалаца обука	НАРР	2015

МЗ – Даљи развој пословних услуга за МСПП	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Број акредитованих пружалаца услуга (повећање за 5% у односу на претходну годину)	Буџет Републике Србије - редовна средства
Број корисника пословних услуга (увећање за 5% у односу на претходну годину)	2015. година 01 Приходи из буџета Раздео 20 Глава 20.0 Програм 1504 Функција 410 Пројекат 4006 Економска класификација 424 Специјализоване услуге Програм стандардизованог сета услуга за МСПП у 2015. години: 37,5 милиона динара
Организовано најмање четири обуке годишње за пружаоце пословних услуга	Буџет Републике Србије - редовна средства
Најмање 150 предузећа годишње добило подршку	Буџет Републике Србије - редовна средства 2015-2016. година 05 Донације од иностраних земаља - ИПА 2012 Подршка развоју МСП у Србији: 417.720.000 динара (3.481.000 евра), 06 Донације од међународних организација: контрибуција Европске банке за обнову и развој: 45.485.040 динара (379.042 евра) приватни сектор: 1.305.000 евра
Број предузетника који су укључени у програм менторства током једне године (30 предузетника)	Буџет Републике Србије - редовна средства
Број предузетника који су укључени у програм менторинга током једне године (310 предузетника)	Буџет Републике Србије - редовна средства

М4 – Даљи развој обука за потенцијалне и постојеће предузетнике	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Припремљен годишњи извештај јавно доступан	Буџет Републике Србије - редовна средства
Припремљен предлог модела акредитација пружалаца обука за МСПП за потребе ваучер система подршке коришћењу пословних обука	Буџет Републике Србије - редовна средства

A3	Наставак спровођења и даљи развој модула обука у оквиру програма стандардизованог сета услуга за МСПП	Министарство привреде НАРР Акредитоване регионалне развојне агенције	2015 2016
A4	Даљи развој програма подршке кроз које се финансијски подржавају обуке за младе које спроводе Удружења младих и Удружења за младе и њихови савези	Министарство омладине и спорта НАРР Невладине организације Министарство привреде	2015 2016

4.2 ДИМЕНЗИЈА СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	НАЗИВ
------------------------------	-------

Мера	М1 – Системско уређивање развоја пословне инфраструктуре		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Успостављање правног оквира за дефинисање пословне инфраструктуре и Катастра пословне инфраструктуре	Министарство привреде Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре РГЗ АПР НАРР	2016
A2	Креирање просторног регистра индустријских зона у Републици Србији	НАРР	2015
A3	Израда анализе тренутног стања, потреба и могућности за даљи развој пословне инфраструктуре у циљу израде планског документа којим ће се утврдити приоритети будућих улагања у пословну инфраструктуру	Министарство привреде НАРР	2015
A4	Праћење рада и процена ефеката рада субјеката пословне инфраструктуре	НАРР Министарство привреде	2016

Број модула обука током једне године (увећање за 10% у односу на претходну годину) Број полазника обука (увећање за 5% у односу на претходну годину)	2015. година 01 Приходи из буџета Раздео 20 Глава 20.0 Програм 1504 Функција 410 Пројекат 4006 Економска класификација 424 Специјализоване услуге Програм стандардизованог сета услуга за МСПП у 2015. години: 37,5 милиона динара
Број нових програма на годишњем нивоу (два – три) Број младих и потенцијалних предузетника који су прошли обуке током једне године (увећање за 10% у односу на претходну годину)	2015 година: 01 Приходи из буџета Раздео 29 Функција 810 Економска класификација 481 Дотације невладиним организацијама Економска класификација 424 Специјализоване услуге Програм омладинска политика у областима омладинског сектора 160 милиона динара (један део средстава иде на подршку предузетништву)

ОПТИМИЗАЦИЈА И УНАПРЕЂЕЊЕ СТЕПЕНА ИСКОРИШЋЕНОСТИ ПОСТОЈЕЋЕ И ИЗГРАДЊА НОВЕ ПОСЛОВНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

М1 – Системско уређивање развоја пословне инфраструктуре	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Успостављен правни оквир за дефинисање пословне инфраструктуре и Катастра пословне инфраструктуре	Н/А
Урађено евидентирање постојећих индустријских зона у Републици Србији	Буџет Републике Србије - редовна средства
Припремљена анализа са препорукама	Буџет Републике Србије - редовна средства
Изграђени механизми за праћење рада и процену ефеката пословне инфраструктуре Припремљен први годишњи извештај	Н/А

Мера	М2 - Развој пословне инфраструктуре намењене иновативним МСПП		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Успоставити правни оквир којим би се уредило оснивање, правни статус и управљање технолошким парковима	Министарство просвете, науке и технолошког развоја Министарство привреде	2015
A2	Стављање у функцију постојећих научно - технолошких паркова и развој услуга	Министарство просвете, науке и технолошког развоја Министарство привреде	2015
A3	Промотивне активности на јачању свести код младих, потенцијалних предузетника о могућностима и користима које могу да остваре кроз технолошке инкубаторе	Министарство просвете, науке и технолошког развоја Министарство привреде НАРР Центар за промоцију науке Фонд за иновациону делатност	2015 2016
A4	Развијање нових услуга, јачање и унапређење капацитета менаџмента научно - технолошких паркова и технолошких инкубатора	Министарство просвете, науке и технолошког развоја Министарство привреде	2015 2016

Мера	М3 - Развој пословне инфраструктуре за потребе регионалног и локалног економског развоја		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	На основу анализе стања и могућности за развој пословних инкубатора, припремити предлог „мапе пута“ за даљи развој пословне инкубације у Србији и започети њено спровођење	Министарство привреде НАРР Министарство просвете, науке и технолошког развоја Пројекат ACCESS/GIZ	2015
A2	Реализовати програм директне финансијске подршке постојећим бизнис инкубаторима ради покривања оперативних трошкова рада	НАРР	2015
A3	Анализирати регионалну развијеност Републике Србије и утврдити потенцијалне локације за успостављање индустријских паркова/зона, као и ефекте и сврсисходност постојећих индустријских паркова/зона	НАРР Министарство привреде	2015

M2 - Развој пословне инфраструктуре намењене иновативним МСПП	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Установљен правни оквир за оснивање и управљање технолошким парковима	Буџет Републике Србије - редовна средства
Припремљени пословни модели рада научно - технолошких паркова, који обухватају и пословну инкубацију (Београд, Ниш, Нови Сад и Крагујевац) Постављен менаџмент и покренут пријем станара у сва четири научно - технолошка парка	01 Приходи из буџета Раздео 24, Програм 0201 развој науке и технологије Функција 140 основна истраживања Програмска активност 0002 подршка реализацији интереса у иновационој делатности Економска класификација 424 специјализоване услуге 05 Донације од иностраних земаља
Сprovedене кампање и промотивни догађаји на факултетима (минимум два промотивна догађаја у току године)	Буџет Републике Србије - редовна средства
Реализоване обуке менаџмента научно - технолошких паркова и технолошких инкубатора (три-пет реализованих обука у току године)	2016 година: 01 Приходи из буџета (ко-финансирање) 150.000 евра 05 Донације од иностраних земаља IPA 2014 - Подршка пословним инкубаторима за унапређење услуга подршке МСПП: 1.350.000 евра

M3 - Развој пословне инфраструктуре за потребе регионалног и локалног економског развоја	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Припремљен предлог „мапе пута“ за даљи развој пословне инкубације у Србији Завршена прва фаза активности из „мапе пута“ која се односи на информисање и промовисање концепта пословне инкубације	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку пројекта ACCESS/GIZ
Подржано минимум пет бизнис инкубатора	Буџет Републике Србије - редовна средства
Израђена анализа и утврђене потенцијалне локације за успостављање индустријских паркова/зона (уз евентуално смањење садашњег броја локација са циљем ефикасније подршке изградњи инфраструктуре на основу расположивих средстава) Израђена анализа ефеката и сврсисходности постојећих паркова/зона (уз давање препорука за даљи развој)	Буџет Републике Србије - редовна средства

A4	Припрема пројеката и усмеравање улагања ка опремању постојећих и будућих индустријских паркова/зона енергетском, комуналном и саобраћајном инфраструктуром	НАРР Министарство привреде СКГО	2015 2016
A5	Јачање способности и капацитета управе постојећих инкубатора (обуке, размена искустава и сл)	Министарство привреде НАРР Министарство просвете, науке и технолошког развоја СКГО	2016

4.3 ДИМЕНЗИЈА СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	НАЗИВ
------------------------------	-------

Мера	М1 - Унапређење функционалности националног иновационог система		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Реорганизација мреже научно -истраживачких организација (у даљем тексту: НИО) са фокусом на потребе и захтеве привреде	Министарство просвете, науке и технолошког развоја Министарство привреде	2015
A2	Анализа потреба и захтева привреде за услугама научно - истраживачких организација	Министарство просвете, науке и технолошког развоја Министарство привреде	2015
A3	Дефинисање услуга које свака од НИО може пружити привредним друштвима и постављање на интернет презентацију организације, уз прилагођавање тако да страница има већу прегледност	Министарство просвете, науке и технолошког развоја Министарство привреде	2015
A4	Суфинансирања заједничких пројеката НИО и привредних друштава/индустрије	Министарство просвете, науке и технолошког развоја Министарство привреде Фонд за иновациону делатност	2015 2016
A5	Наставак спровођења Програма раног развоја, намењеног кофинансирању иновативних привредних субјеката у раној фази развоја и Програма суфинансирања иновација, намењеног за микро и мале привредне субјекте који желе да кроз развој нових и унапређених производа и услуга побољшају своје присуство на домаћем и међународном тржишту	Фонд за иновациону делатност	2015 2016
A6	Увођење шеме иновационих ваучера	НАРР Министарство просвете, науке и технолошког развоја Министарство привреде	2016

Припремљени предлози пројеката према методологији која одговара предвиђеним изворима финансирања (IPA фондови) Извршена улагања у инфраструктурно опремање индустријских паркова/зона	Буџет Републике Србије - редовна средства
Реализација обука, студијских посета, стручних усавршавања и сл. (минимум једна студијска посета, два стручна усавршавања и пет специјализованих обука по инкубатору)	01 Приходи из буџета (ко-финансирање) 150.000 евра 05 Донације од иностраних земаља IPA 2014 - Подршка пословним инкубаторима за унапређење услуга подршке МСПП: 1.350.000 евра

ЈАЧАЊЕ ИНОВАТИВНОСТИ У МСПП

М1 - Унапређење функционалности националног иновационог система	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Три реорганизоване НИО	Финансирање кроз IPA фондове , пројекат „SERBIA INNOVATION PROJECT” који спроводи Светска банка
Извештај о спроведеној анализи потреба приоритетних индустријских сектора за услугама НИО	Буџет Републике Србије - редовна средства
Јавно доступне и обједињене информације о понуди услуга НИО привреди Број ажурираних интернет презентација Број посета предузећа интернет презентацијама НИО (повећање броја нових услуга за привреду од 20% у првих шест месеци након ажурирања ове интернет презентације)	Буџет Републике Србије - редовна средства
Број заједничких пројеката Број нових производа/технологија/услуга/процеса (повећање од 10% у односу на број заједничких пројеката у претходној години)	Буџет Републике Србије - редовна средства
Број суфинансираних пројеката привредних субјеката кроз Програм раног развоја и Програм суфинасирања иновација Број суфинансираних заједничких пројеката привредних субјеката из приватног сектора и научно истраживачких организација	Н/А
Формирана база институција код којих се иновациони ваучери могу користити Припремљена програмска шема за реализацију шеме иновационих ваучера	Н/А

A7	Омогућити „докторате у предузећима“ (industrial PhDs)	Министарство просвете, науке и технолошког развоја Министарство привреде	2016
A8	Ставити у функцију услуге технолошких брокера	Министарство просвете, науке и технолошког развоја Министарство привреде	2016
A9	Ојачати капацитете центара за трансфер технологија	Министарство просвете, науке и технолошког развоја Министарство привреде	2015
A10	Мапирати потенцијале креативне индустрије у Србији и припремити препоруке за даљи развој	НАРР Министарство просвете, науке и технолошког развоја Министарство привреде ПКС	2016

Мера	М2 - Унапредити подршку за високоиновативна МСПП, еко-иновације, унапређење енергетске ефикасности и ефикасног коришћења ресурса		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Подржати оснивање нових привредних друштава на основу истраживања на универзитету („spin-off“)	Фонд за иновациону делатност Министарство просвете, науке и технолошког развоја Министарство привреде Технолошки инкубатори	2015
A2	Организовати радионице о значају еко - иновација и зелене економије	Министарство просвете, науке и технолошког развоја Завод за унапређивање образовања и васпитања Министарство привреде Министарство пољопривреде и заштите животне средине Европска мрежа предузетништва	2015
A3	Пружити стручну помоћ предузећима за припрему предлога пројеката за еко-иновације у оквиру програма ЕУ Horizon 2020	Европска мрежа предузетништва Министарство просвете, науке и технолошког развоја ПКС	2015 2016

Створен правни оквир и механизми за „докторате у предузећима” Развити свест предузећа о користима од доктораната у предузећима	H/A
Припремљен вишегодишњи план финансијске подршке раду мреже технолошких брокера Минимум пет закључених уговора између МСПП и НИО на основу посредовања технолошких брокера	H/A
Припремљен план за даљи развој центара за трансфер технологије и унапређење њихових услуга Број пружених услуга (минимум два закључена уговора годишње)	Донаторски пројекти, пројекти кроз ЕУ програм Horizon 2020, Програм ERASMUS - финансирање људских капацитета преко универзитета
Извештај о спроведеној анализи	H/A

М2 - Унапредити подршку за високоиновативна МСПП, еко-иновације, унапређење енергетске ефикасности и ефикасног коришћења ресурса	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Подржано оснивање минимум пет нових „spin-off” предузећа кроз Програм раног развоја и подршку технолошких инкубатора	Буџет Републике Србије - редовна средства
Број одржаних радионица (минимум једна радионица у току године у сваком региону) Утврдити минимум два примера добре праксе годишње и промовисати их на свим догађајима и у медијима	Буџет Републике Србије - редовна средства
Број подржаних предузећа (минимум три годишње) Број добијених пројеката (минимум један годишње)	Буџет Републике Србије - редовна средства ПКС - пројекат Европска мрежа предузетништва

Мера	М3 - Пружити подршку за бољу абсорпцију и коришћење средстава из програма ЕУ- Horizon 2020 за истраживање, развој и иновације		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Организовати инфо дане за МСПП и НИО са циљем промоције јавних позива у оквиру Horizon 2020	Министарство просвете, науке и технолошког развоја Европска мрежа предузетништва Министарство привреде ПКС Кластери и друга пословна удружења	2015 2016
A2	Организовати обуке МСПП за писање предлога пројеката из програма Horizon 2020 за програм МСП инструмент	Министарство просвете, науке и технолошког развоја Министарство привреде Европска мрежа предузетништва ПКС	2015 2016

Мера	М4 - Јачати свест МСПП о значају иновативности за њихову конкурентност		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Промовисати примере добре праксе иновативних МСПП, сарадњу НИО и МСПП на конкретним пројектима, као и МСПП која користе услуге креативне индустрије	Министарство просвете, науке и технолошког развоја Министарство привреде НАРР ПКС Кластери и друга пословна удружења	2015 2016

4.4 ДИМЕНЗИЈА СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	НАЗИВ
------------------------------	-------

Мера	М1 – Подршка заједничком наступу на тржишту		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Наставак програма финансијске подршке развоју кластера, са посебним акцентом на развој заједничких производа и заједничке понуде за извозна тржишта	НАРР Министарство привреде ПКС Агенција за страна улагања и промоцију извоза (у даљем тексту: SIEPA) у сарадњи са удружењима и кластерима	2015 2016

М3 - Пружити подршку за бољу абсорпцију и коришћење средстава из програма ЕУ- Horizon 2020 за истраживање, развој и иновације

Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Минимум један информативни дан по региону по објављивању јавних позива Утврдити минимум један пример добре праксе годишње и промовисати га на свим догађајима и у медијима	Буџет Републике Србије - редовна средства ПКС - пројекат Европска мрежа предузетништва
Број одржаних обука (минимум једна обука по региону у току године) Број поднетих предлога пројеката (минимум три поднета предлога у току године) Број добијених пројеката (минимум један годишње)	GlZ спроводи пилот пројекат - Општински економски развој у Источној Србији кроз Републичку агенцију за развој Источне Србије, Зајечар у вези са писањем предлога пројекта из програма Horizon 2020 за МСП инструмент ПКС - пројекат Европска мрежа предузетништва

М4 - Јачати свест МСПП о значају иновативности за њихову конкурентност

Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Број одржаних радионица (три-пет радионица годишње) Број брошура са примерима добре праксе (једна брошура годишње)	Буџет Републике Србије - редовна средства Буџет ПКС

СТИМУЛИСАЊЕ ПОСЛОВНОГ УДРУЖИВАЊА И КРЕИРАЊА ЛАНАЦА ВРЕДНОСТИ
М1 – Подршка заједничком наступу на тржишту

Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Број нових кластера/конзорцијума (два годишње) Раст постојећих кластера (5-10%) Раст извоза кластера/конзорцијума (за 15%) Пораст броја купаца (за 10%)	Буџет Републике Србије - редовна средства

Мера	М2 – Креирање нових ланаца вредности и повећање степена финализације производа		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Организовање догађаја „Упознај купца”	SIEPA Министарство привреде ПКС НАРР у сарадњи са удружењима и кластерима	2015 2016
A2	Анализа могућности укључивања креативне индустрије у ланце вредности традиционалних индустрија	Министарство привреде SIEPA ПКС у сарадњи са удружењима и кластерима	2015

M2 – Креирање нових ланаца вредности и повећање степена финализације производа	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Број догађаја (два годишње) Број учесника (50 по догађају) Број остварених контаката (100 по догађају) Обим остварене сарадње (5 милиона евра)	Буџет Републике Србије - редовна средства Буџет ПКС
Припремљена студија са препорукама	Буџет ПКС

СТУБ-5 ОПШТИ ЦИЉ - УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИСТУПА НОВИМ ТРЖИШТИМА

5.1 ДИМЕНЗИЈА СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	НАЗИВ
------------------------------	-------

Мера	М1 – Унапређење доступности и квалитета расположивих информација о страним (приоритетним) тржиштима		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Унапређење постојећег портала за извознике на сајту SIEPA	SIEPA HAPP ПКС Министарство привреде	2015
A2	Израда и редовно ажурирање информација о најважнијим извозним тржиштима (са информацијама о царинама, извозним преференцијалима, правилима о пореклу, правном оквиру, захтевима за сигурност производа, паковању и означавању, доказивању усаглашености, слободним зонама, логистици, фактурисању, методу плаћања, транспорту, процени ризика и осигурању, ПДВ и сл)	SIEPA Министарство спољних послова Министарство трговине, туризма и телекомуникација HAPP ПКС у сарадњи са кластерима и другим пословним удружењима	2015 2016
A3	Анализа услуга и перформанси које дипломатско-конзуларна представништва (у даљем тексту: ДКП) пружају и које би могли да пружају домаћим предузећима, по угледу на економске саветнике других земаља	Министарство трговине, туризма и телекомуникација Министарство привреде Министарство спољних послова ПКС	2015
A4	Утврђивање и развој услуга за извознике које ће ДКП и представништва ПКС пружати МСП	Министарство трговине, туризма и телекомуникација Министарство привреде Министарство спољних послова ПКС	2015
A5	Стварање базе података са контактима економских саветника при ДКП на приоритетним тржиштима и постављање њихових контаката на сајту SIEPA, ПКС и Предузетнички сервис	Министарство трговине, туризма и телекомуникација Министарство спољних послова Министарство привреде HAPP SIEPA	2015

Мера	М2 – Унапређење знања извозника и пружање стручне подршке		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Развој саветодавних услуга према приоритетним секторима и потребама привредних субјеката (спремност привредног субјекта за извоз, анализа тржишта, израда извозне стратегије и друго)	SIEPA Министарство привреде HAPP ПКС и друга пословна удружења	2015 2016

ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ КОНТИНУИРАНЕ ПОДРШКЕ МСПП ЗА ИЗЛАЗАК НА НОВА ТРЖИШТА

M1 – Унапређење доступности и квалитета расположивих информација о страним (приоритетним) тржиштима	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Већи обим и квалитет информација (све информације неопходне извозницима, почевши од техничких смерница у вези са извозом до специфичних информација неопходних за пословање на одређеним приоритетним тржиштима) Већи број приступа порталу (до 500 приступа месечно)	Буџет Републике Србије - редовна средства
Број електронски објављених брошура о приоритетним тржиштима (најмање три брошуре годишње)	Буџет Републике Србије - редовна средства Буџет ПКС
Студија са препорукама	Буџет Републике Србије - редовна средства Буџет ПКС
Припремљен нови модел пружања услуга извозницима са циљем информисања и давања смерница МСПП о тржишним условима и проналажењу пословних партнера на најважнијим извозним тржиштима, као и о институцијама на тим тржиштима које такође могу да пруже подршку извозницима Израда приручника за рад и показатеља учинка Број пружених услуга и обука ДКП (пет месечно по саветнику)	Буџет Републике Србије - редовна средства Буџет ПКС
База контаката доступна на порталима SIEPA, ПКС и Предузетнички сервис	Буџет Републике Србије - редовна средства

M2 – Унапређење знања извозника и пружање стручне подршке	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Број нових саветодавних услуга (пет нових услуга) Број обучених пружалаца саветодавних услуга (25 обучених пружалаца услуга) Приручници за пружање услуга (пет приручника)	Буџет Републике Србије - редовна средства Буџет ПКС

A2	Припрема пакета подршке МСП за повећање извоза	SIEPA Министарство привреде НАРР ПКС у сарадњи са Удружењем извозника, кластерима и другим пословним удружењима	2015 2016
A3	Припрема пакета подршке за МСП за отпочињање извоза	SIEPA Министарство привреде НАРР	2015 2016
A4	Радионице и семинари о значају и начину заштите интелектуалне својине и услуга Дијагностике интелектуалне својине за МСП	Завод за интелектуалну својине	2016
A5	Израда брошура о начину заштите интелектуалне својине, поступку, документима за заштиту на националном и међународном нивоу	Завод за интелектуалну својине	2016

Мера	М3 – Успостављање контаката с потенцијалним пословним партнерима		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Припрема базе података о сајмовима и постављање на интернет сајт SIEPA, ПКС и Предузетнички сервис	SIEPA НАРР Министарство привреде у сарадњи са Удружењем извозника, ПКС, кластерима и другим пословним удружењима	2015
A2	Унапређење и промоција базе података о извозницима	SIEPA НАРР Министарство привреде у сарадњи са ПКС, кластерима и другим пословним удружењима	2015
A3	Програм суфинансирања учешћа, (групно и појединачно) на приоритетним сајмовима	SIEPA у сарадњи са ПКС Министарство привреде	2015 2016
A4	Организација промоције српске привреде (мини сајмови српске привреде и организација пословних мисија) на различитим тржиштима	SIEPA и ПКС у сарадњи са Удружењем извозника, кластерима и другим пословним удружењима Европска мрежа предузетништва Министарство привреде Министарство спољних послова	2015 2016

Број подржаних предузећа (70 услуга) Раст обима извоза код конкретних привредних субјеката (до 15% у години након коришћења услуге)	Буџет Републике Србије - редовна средства Буџет ПКС
Број пружених услуга (100) Број нових извозника (40)	Буџет Републике Србије - редовна средства
Број радионица и семинара (10 годишње) Број учесника (150 годишње) Број услуга дијагностике (20 годишње)	Н/А
Број брошура годишње израђених или ажурираних (пет брошура)	Н/А

МЗ – Успостављање контаката с потенцијалним пословним партнерима	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Успостављена база међународних сајмова Већи број сајмова на којима МСПП из Републике Србије учествују	Буџет Републике Србије - редовна средства Буџет ПКС
Већи број извозника у бази (1000 извозника у бази) Већи обим информација о сваком појединачном извознику Ажуриране информације о извозницима Повећан број приступа бази (500 приступа месечно) Већа видљивост у Европској мрежи предузетништва	Буџет Републике Србије - редовна средства
Број сајмова (30 годишње) Број подржаних МСПП (400 годишње) Број контаката са иностраним партнерима (500 годишње) Обим остварене сарадње (10 милиона евра)	Буџет Републике Србије - редовна средства
Број мини сајмова и мисија (10 годишње) Број МСПП који су учествовали на овим догађајима (200 МСПП годишње) Број контаката са иностраним партнерима (500) Обим остварене сарадње у наредној години (5 милиона евра)	Буџет Републике Србије - редовна средства ПКС - пројекат Европска мрежа предузетништва

A5	Организација пословних сусрета привредника у земљи са страним партнерима	ПКС Европска мрежа предузетништва SIEPA HAPP ПКС у сарадњи са Удружењем извозника, кластерима и другим пословним удружењима	2015 2016
A6	Промотивна кампања за представљање услуга Европске мреже предузетништва	Европска мрежа предузетништва	2015 2016
A7	Повећање ефикасности услуга Европске мреже предузетништва за извознике, а на основу контаката са чланицама Европске мреже предузетништва у другим државама	Европска мрежа предузетништва HAPP	2015

5.2 ДИМЕНЗИЈА СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	НАЗИВ
------------------------------	-------

Мера	M1 – Усклађивање са техничким прописима и стандардима ЕУ		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Увођење и примена техничких прописа - директива Новог и директива Старог приступа, као и другог законодавства ЕУ у законодавство Републике Србије	Министарство привреде Министарство здравља Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Министарство просвете, науке и технолошког развоја Министарство трговине, туризма и телекомуникација	2015 2016
A2	Преиспитивање усклађености српских стандарда са европским и међународним стандардима и иновирање спискова стандарда којима су преузети усаглашени европски спискови техничких стандарда о безбедности производа, а који се утврђују ради пуне примене техничких прописа	Институт за стандардизацију Србије Министарство привреде Министарство здравља Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Министарство просвете, науке и технолошког развоја Министарство трговине, туризма и телекомуникација Министарство пољопривреде и заштите животне средине	2015 2016

Број „business to business” догађаја (20 догађаја) Број МСПП који су учествовали на овим догађајима (600 МСПП годишње) Број контаката са иностраним партнерима (500) Обим остварене сарадње (10 милиона евра)	ПКС - пројекат Европска мрежа предузетништва
Број одржаних промотивних догађаја (20 годишње) Број присутних на догађајима (2.000 годишње) Број медијских објава о Европској мрежи предузетништва (пет-десет објава по догађају)	Буџет Републике Србије - редовна средства
Број остварених пословних контаката извозника (минимум десет годишње)	Буџет Републике Србије - редовна средства

СМАЊЕЊЕ И ПРЕВАЗИЛАЖЕЊЕ ТЕХНИЧКИХ ПРЕПРЕКА ТРГОВИНИ

М1 – Усклађивање са техничким прописима и стандардима ЕУ	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Број уведених техничких прописа у законодавство Републике Србије (20) Број производа усаглашених са новим прописима (100)	Пројекат „Развој приватног сектора” IPA 2013 - twinning
Број иновираних стандарда (2000 годишње) Спискови стандарда иновирани (пет годишње)	Пројекат „Развој приватног сектора” IPA 2013 - twinning

A3	Израда акционог плана у области усаглашавања српских техничких прописа у неусаглашеним областима, њиховог унапређења (усклађивање са стањем развоја и технике, као и са чл. 34 и 36 Уговора о функционисању ЕУ) и њиховог стављање ван снаге	Министарство привреде Министарство здравља Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Министарство просвете, науке и технолошког развоја Министарство трговине, туризма и телекомуникација	2015
----	--	--	------

Мера	М2 - Унапређење система инфраструктуре квалитета		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Утврђивање стратегије унапређења система инфраструктуре квалитета у Републици Србији за период од 2015. до 2020. године	Министарство привреде	2015
A2	Одржавање статуса потписника мултилатералних споразума са европским и међународним организацијама за акредитацију (EA, ILAC, IAF)	Акредитационо тело Србије	2015 2016
A3	Развој нових секторских шема акредитације	Акредитационо тело Србије	2015 2016
A4	Унапређење капацитета тела за оцењивање усаглашености	Министарство привреде Дирекција за мере и драгоцене метале	2015 2016
A5	Унапређење знања о потреби оцењивања усаглашености	Министарство привреде Акредитационо тело Србије	2015 2016
A6	Повећање броја акредитованих тела за оцењивање усаглашености	Акредитационо тело Србије	2015 2016
A7	Јачање капацитета лабораторија Дирекције за мере и драгоцене метале и припрема за пуну примену европског законодавства у области метрологије	Министарство привреде Дирекција за мере и драгоцене метале	2015 2016
A8	Унапређење доступности информација о инфраструктури квалитета	Министарство привреде Дирекција за мере и драгоцене метале Акредитационо тело Србије Институт за стандардизацију Србије Акредитована тела за оцењивање усаглашености	Permanent
A9	Унапређено уређење правила за рад лабораторија са циљем веће безбедности јавног здравља	Министарство здравља Акредитована тела за оцењивање усаглашености	2015

Урађен акциони план	Пројекат „Развој приватног сектора“ IPA 2013 - twinning
---------------------	---

M2 - Унапређење система инфраструктуре квалитета	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
План развоја инфраструктуре квалитета	Пројекат „Развој приватног сектора“ IPA 2013 - twinning
Међународни споразуми	Пројекат „Развој приватног сектора“ IPA 2013 - twinning
Број нових секторских шема акредитације зависи од тренутних потреба МСПП	Пројекат „Развој приватног сектора“ IPA 2013 - twinning
Број обука (15 - 20 обука годишње) Број учесника на обукама (15 - 20 учесника по обуци) Набављена нова опрема Број тела за оцену усаглашености који се оспособио и акредитовао за нова оцењивања усаглашености (два годишње)	2015: Пројекат „Развој приватног сектора“ IPA 2013 - twinning 2016: Пројекат „Развој приватног сектора“ IPA 2013 - уговор о набавци опреме
Број обука (пет обука годишње) Број учесника на обукама (15 - 20 учесника по обуци)	Пројекат „Развој приватног сектора“ IPA 2013 - twinning
Број акредитованих тела за оцену усаглашености прилагођен потребама привреде	Пројекат „Развој приватног сектора“ IPA 2013 - twinning
Број обука (до 20 обука годишње) Број учесника на обукама (до 30 по обуци) Набављена нова опрема	Пројекат „Развој приватног сектора“ IPA 2013 - twinning
Публикован већи обим информација Редовно ажурирање и унапређење Портала „ТЕНИС“ Министарства привреде Већи број приступа Порталу Број нових брошура и каталога (пет брошура)	Пројекат „Развој приватног сектора“ IPA 2013 - twinning
Уведена забрана рада лабораторија у области здравствених услуга у стамбеним зградама које немају засебне улазе и унапредити све друге стандарде рада лабораторија у контексту ширег јавног здравља	Пројекат „Развој приватног сектора“ IPA 2013 - twinning

Мера	М3 – Подизање свести МСПП о значају усаглашавања производа са захтевима техничких прописа и стандарда		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Припрема и спровођење обуке МСПП о секторски специфичним техничким прописима и стандардима Републике Србије и сродним документима	Министарство привреде НАРР Институт за стандардизацију Србије	2015
A2	Спровођење промотивне активности о значају и улози стандардизације у штампаним и електронским медијима	Институт за стандардизацију Србије Министарство привреде Друга министарства	2015 2016

Мера	М4 - Обезбеђење подршке за постизање усаглашености са захтевима техничких прописа и стандарда		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Припрема и спровођење програма подршке МСПП за усаглашавање производа са захтевима техничких прописа и стандардима	Министарство привреде НАРР Институт за стандардизацију Србије	2015
A2	Дефинисање критеријума за превођење стандарда и утврђивање приоритетних стандарда за превођење на српски језик	Министарство привреде НАРР Институт за стандардизацију Србије Пословна удружења	2015 2016
A3	Успостављање механизма одрживог финансирања трошкова превођења стандарда уз укључивање заинтересованих страна у процесу превођења стандарда	Министарство привреде НАРР МСПП (представници МСП)	2015
A4	Превођење приоритетних преузетих европских стандарда са енглеског на српски језик како би се корисницима стандарда у Републици Србији олакшала њихова примена	Институт за стандардизацију Србије	2015 2016

М3 – Подизање свести МСПП о значају усаглашавања производа са захтевима техничких прописа и стандарда	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Израђени приручници за обуке (50 приручника) Број обука за предаваче (две обуке годишње) Број обучених предавача (30 годишње) Број обука за МСПП (30 обука годишње) Број учесника (600 годишње)	Пројекат „Развој приватног сектора” IPA 2013 - twinning
Број објављених вести и информација у штампаним и електронским медијима (30 годишње)	Пројекат „Развој приватног сектора” IPA 2013 - twinning

М4 - Обезбеђење подршке за постизање усаглашености са захтевима техничких прописа и стандарда	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Припремљен програм и конкурсна документација Број пријављених МСПП (100 предузећа по програму) Број предузећа која су усагласила своје производе и/или процес производње са захтевима техничких прописа и стандардима (500 годишње) Унапређење структуре извоза Повећан обим извоза (5%)	Буџет Републике Србије - редовна средства
Утврђен списак стандарда које је за потребе МСПП неопходно у току године превести са енглеског језика на српски језик и утврђени приоритети	Буџет Републике Србије - редовна средства
Успостављен механизам одрживог финансирања трошкова превођења стандарда Број заинтересованих страна, представника МСПП који се укључују у превођење стандарда повећан за 20%	Буџет Републике Србије - редовна средства
Број преведених стандарда (300 годишње) Повећана продаја преведених стандарда (за 10% годишње)	Буџет Републике Србије - редовна средства

СТУБ-6 РАЗВОЈ И ПРОМОЦИЈА ПРЕДУЗЕТНИЧКОГ ДУХА И ПОДСТИЦАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИШТВА ЖЕНА, МЛАДИХ И СОЦИЈАЛНОГ ПРЕДУЗЕТНИШТВА

6.1 ДИМЕНЗИЈА СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	НАЗИВ
------------------------------	-------

Мера	М1 – Развој механизма за статистичко прикупљање, обраду и праћење података предузетништва жена, младих и социјалног предузетништва		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Успостављање поузданих статистичких података у складу са индикаторима EUROSTAT	РЗС Министарство привреде	2016
A2	Унапређење обједињених база података за праћење предузетништва и привредних друштава	РЗС Национална служба за запошљавање АПР Пореска управа Управа царина НАРР	2015
A3	Спровођење истраживања „Global Entrepreneurship Monitor“	Лиценцирани реализатор	2016

Мера	М2 – Успостављање система редовног и упоредивог праћења предузетништва жена, младих и социјалног предузетништва		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Дефинисати показатеље за праћење	АПР РЗС Министарство омладине и спорта	2015
A2	Доступне статистичке податке за праћење предузетништва учинити родно осетљивим	РЗС АПР	2015
A3	Успоставити везу између информација о полу и годинама оснивача и директора привредног друштва и матичног броја привредног друштва у регистру привредних субјеката	АПР РЗС	2015
A4	Податке у вези обука и менторства предузетница обухватити завничним извештајима	НАРР	2015
A5	У оквиру годишњег извештаја о МСПП увести редовно извештавање о женском предузетништву, социјалном предузетништву и предузетништву младих	НАРР Министарство привреде Министарство омладине и спорта	2015

УНАПРЕЂЕЊЕ СТАТИСТИЧКОГ ПРАЋЕЊА И ИСТРАЖИВАЊА ПРЕДУЗЕТНИШТВА ЖЕНА, МЛАДИХ И СОЦИЈАЛНОГ ПРЕДУЗЕТНИШТВА

М1 – Развој механизма за статистичко прикупљање, обраду и праћење података предузетништва жена, младих и социјалног предузетништва	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Утврђени показатељи за праћење стања у МСП и предузетништву	Н/А
На основу успостављене везе између матичног броја привредног друштва и година и пола оснивача и директора привредног друштва омогућена претрага по полу и годинама и у другим базама података за праћење предузетништва и привредних друштава	Буџет Републике Србије - редовна средства
Израђен „Global Entrepreneurship Monitor“ извештај	Н/А

М2 – Успостављање система редовног и упоредивог праћења предузетништва жена, младих и социјалног предузетништва	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Израђена анализа расположивих статистичких података на основу које је израђен предлог показатеља за праћење женског предузетништва, предузетништва младих и социјалног предузетништва и одређен начин прикупљања података	Сопствени приходи АПР (приходи од накнада)
Доступни родно осетљиви статистички подаци Омогућен увид у родне разлике у предузетништву	Буџет Републике Србије - редовна средства
У регистру привредних субјеката АПР могуће извршити претрагу привредних субјеката по полу и годинама оснивача и директора привредних субјеката (уз заштиту података о личности)	Сопствени приходи АПР (приходи од накнада)
Подаци у вези обука и менторства предузетница обухваћени су извештајима НАРР	Буџет Републике Србије - редовна средства
Годишњи извештај о МСПП који објављује НАРР и Министарство привреде садржи информације о женском предузетништву, социјалном предузетништву и предузетништву младих	Буџет Републике Србије - редовна средства

6.2 ДИМЕНЗИЈА СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	НАЗИВ
------------------------------	-------

Мера	М1 – Укључити подршку женском предузетништву, предузетништву младих и социјалном предузетништву у сва државна документа која имају утицаја на привреду		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Систематски укључити родну перспективу, перспективу омладинских и социјалних предузећа у кључне стратегије и друге документе у области политике развоја предузетништва	РСЈП Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Министарство привреде НАРР	2015 2016
A2	Државне програме подршке МСПП учинити родно осетљивим (посебно у областима финансирања, обуке и пословног повезивања) и омогућити праћење учешћа жена предузетница, младих и социјалних предузећа	Све институције које спроводе државне програме подршке МСПП	2016
A3	Припремљен и усвојен правни оквир за уређење социјалног предузетништва	Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Министарство привреде	2015

Мера	М2 – Повећати учешће жена, младих и социјалних предузећа у различитим програмима подршке МСПП		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Мерама позитивне дискриминације и државним програмима за подршку оснивању нових предузећа повећати удео жена и младих са циљем повећања њиховог удела у укупном предузетништву	Министарство привреде НАРР Национална служба за запошљавање Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања	2015
A2	У оквиру постојећих и будућих државних програма подршке развоју постојећих МСПП постепено уводити примену обавезних квота за циљну групу жена предузетница, омладинског предузетништва и социјалних предузећа	Министарство привреде НАРР Национална служба за запошљавање Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања	2015

**ПОЛИТИКА И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ПОДРШКУ ЖЕНСКОМ ПРЕДУЗЕТНИШТВУ,
ПРЕДУЗЕТНИШТВУ МЛАДИХ И СОЦИЈАЛНОМ ПРЕДУЗЕТНИШТВУ**

M1 – Укључити подршку женском предузетништву, предузетништву младих и социјалном предузетништву у сва државна документа која имају утицаја на привреду	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Родна перспектива, перспектива социјалних и омладинских предузећа систематски интегрисана у кључне стратегије и друге документе у области политике развоја предузетништва	Буџет Републике Србије - редовна средства уз подршку Swiss Agency for Development and Cooperation - Пројект „Подршка унапређењу социјалног укључивања у Републици Србији“, који спроводи Тим за социјално укључивање при РСЈП
Приликом припреме програма државне подршке узети у обзир специфичне интересе жена предузетница, младих и социјалних предузећа Уведени механизми за праћење учешћа жена, социјалних предузећа и младих у свим програмима Информације о учешћу ових циљних група у државним програмима подршке МСПП су јавно доступне	N/A
Усвојен закон којим је уређен правни оквир за социјално предузетништво или усвојене измене постојећих прописа за уређење правног оквира за социјално предузетништво	Буџет Републике Србије - редовна средства

M2 – Повећати учешће жена, младих и социјалних предузећа у различитим програмима подршке МСПП	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Учешће жена и младих у државним програмима за подршку оснивању нових предузећа повећано за 10% у односу на 2014. годину	Буџет Републике Србије - редовна средства
У оквиру постојећих државних програма за подршку развоју МСПП примењује се обавезна квота од минимум 30% за жене предузетнице (позитивна дискриминација), тамо где постоји довољан интерес жена предузетница У оквиру постојећих државних програма обука и менторства за МСПП примењује се квота од минимум 10% за социјална предузећа и младе	Буџет Републике Србије - редовна средства

Мера	М3 – Увести посебне програме подршке за МСПП намењене искључиво за жене, младе и социјално предузетништво		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Једном годишње спровести свеобухватну анализу потреба обучавања предузетница, младих и социјалних предузећа	НАРР Удружења пословних жена Министарство омладине и спорта	2015
A2	Обезбедити специјализоване облике подршке и менторства предузетницама које су извозно усмерене, за предузетнице које обављају технолошки интензивне делатности и сл.	СИЕРА НАРР Удружења пословних жена	2016
A3	Развити програме обуке за управљање породичним предузећима, са посебним нагласком на проблеме преноса пословања између генерација (управљања и власништва)	НАРР Удружења пословних жена ПКС	2016
A4	Унапредити финансирање женског предузетништва, предузетништва младих и социјалних предузећа	Фонд за развој Републике Србије НАРР Министарство привреде АОФИ	2016
A5	Припремити препоруке за подршку женама предузетницама, социјалним предузећима и омладинским предузећима за укључивање у инкубаторе	Министарство привреде Завод за унапређивање образовања и васпитања Министарство просвете, науке и технолошког развоја Министарство омладине и спорта	2016

Мера	М4 – Промоција предузетничког духа, примери добре праксе, умрежавање, успостављање дијалога		
Број	Активност	Носилац активности	Рок
A1	Промотивна кампања подршке развоју предузетничког духа и предузетништву жена, младих и социјалном предузетништву	Министарство привреде ПКС Организатори догађаја НАРР Министарство омладине и спорта	2015
A2	Успоставити стални дијалог и сарадњу са представницима удружења, форума и асоцијација предузетница, младих и мрежа за подршку социјалном предузетништву	Министарство привреде Министарство омладине и спорта Удружења, форуми и асоцијације	2015 2016

М3 – Увести посебне програме подршке за МСПП намењене искључиво за жене, младе и социјално предузетништво	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
У оквиру опште анализе потреба за обуком у посебном модулу спроведена свеобухватна анализа потреба обучавања предузетница, младих и социјалних предузећа	Буџет Републике Србије - редовна средства
Обезбеђен специјализовани облик подршке и менторства женама са технолошко интензивним делатностима и предузетницама које излазе на међународно тржиште	Н/А
Развијен један програм обуке за управљање породичним предузећима са посебним нагласком на проблеме преноса пословања између генерација (управљања и власништва)	Н/А
Најмање један програм јавних финансијских институција посебно усмерен на потребе жена предузетница, младих предузетника и социјалних предузећа	Н/А
Припремљене препоруке	Н/А

М4 – Промоција предузетничког духа, примери добре праксе, умрежавање, успостављање дијалога	
Показатељ	Извор и процена износа финансијских средстава
Одржано најмање 15 промотивних догађаја у оквиру „Европске недеље предузетништва“ Организација промотивних активности на локалном нивоу кроз стандардизовани сет услуга	Буџет Републике Србије - редовна средства Буџет ПКС
Установљени редовни засебни састанци најмање два пута годишње са представницима жена предузетника, младих предузетника и социјалних предузећа	Буџет Републике Србије - редовна средства

Република Србија
Министарство привреде

www.privreda.gov.rs